

- [ΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ](#)
- [ΑΝΕΜΟΔΕΙΚΤΗΣ](#)
- [ΒΑΣΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ](#)
- [Σημεία Τριβής στις Ε/Τ Σχέσεις σχετικά με το Αιγαίο](#)
- [«ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΜΥΝΑ», Σημασίες & Προοπτικές](#)
- [ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΕΣΒΕΩΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ κ. Β. DELAYE](#)
- [ΓΑΛΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ](#)
- [ΣΥΝΟΨΗ ΟΜΙΛΙΑΣ ΠΡΕΣΒΕΩΣ Κ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ](#)
- [« Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ»](#)
- [«Η Διμερής Συνεργασία Άμυνας στο Ευρωπαϊκό περιβάλλον, Πολιτικοστρατιωτικές και Βιομηχανικές διαστάσεις»](#)
- [ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ Αντιναύαρχου ε.α. Γ. ΔΕΜΕΣΤΙΧΑ Π.Ν.](#)
- [ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ Αντιστρατήγου ε.α. Η. ΚΑΖΟΥΚΑ](#)
- [Ομιλία Του Υπουργού Εθνικής Άμυνας κ. ΣΠΗΛΙΟΥ Π. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ](#)
- [ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ](#)

ΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ

Του Αντιστρατήγου ε.α. Η. ΚΑΖΟΥΚΑ

Το παρόν τεύχος αφιερώνεται σχεδόν εξ ολοκλήρου στο Ελληνογαλλικό Σεμινάριο «Ευρωπαϊκή Άμυνα. Σημασίες και Προοπτικές» προς καταχώρηση των πρακτικών και των ομιλιών των εγκρίτων εισηγητών.

Εξαίρεση αποτελεί ο «Ανεμοδείκτης» ο οποίος περιλαμβάνει τα σημαντικότερα γεγονότα, του χώρου ενδιαφέροντος της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ, μετά των αντιστοίχων επιτυχών σχολίων. Στην εξαίρεση και μερικά σχόλια δια το Ευρωσύνταγμα. Το ηχηρό «ΟΧΙ», αποτέλεσμα ελευθέρων δημοψηφισμάτων, από δύο ιδρυτικά μέλη - Γαλλία και Ολλανδία - επιβεβαιώνει πως οι συνθήκες λειτουργίας μιας «Ομόσπονδης» ΕΕ με κοινό καταστατικό χάρτη, χαλαρών εθνικών κρατών, πολυπολιτισμικών κοινωνιών δεν είναι αποδεκτές από τους λαούς των χωρών τους. Φανερώνει ακόμη πως οι σημερινές ηγεσίες προχώρησαν ή ευρίσκονται πολύ μακράν των συμφερόντων και των επιθυμιών των λαών τους. Το «ΟΧΙ» είναι θέση, δεν είναι ο χαμός. Οι λαοί θέλουν να διατηρήσουν την προσωπικότητά τους, την ιδιαιτερότητά τους, τον πολιτισμό τους, τις ρίζες τους, τη γλώσσα τους, την ιστορία τους, την πατρίδα τους. Επιθυμούν την αλληλεγγύη και την ειρήνη. Μισούν την αντιπαλότητα. Μοιράζονται μόνο το χρήμα και τα υλικά αγαθά, παραχωρούν τα συμφέροντα, τα κοινά τμήματα των αλληλοτεμνομένων και διαφορετικών ακτίνων κύκλων, ισαρίθμων και αναλογικών του μεγέθους των εταίρων χωρών. Οι λαοί δεν θέλουν ηγεμόνες, αντιπαθούν τις αυτοκρατορίες. Γνωρίζουν την ιστορία τους, τη ζωή των προγόνων τους στις αυτοκρατορίες του παρελθόντος, της ελεύθερης διακίνησης, αλλά της υποτέλειας. Αυτή η κατάσταση ανετράπη με πολλές θυσίες και ποταμούς αίματος. Το πρότυπο των ΗΠΑ δεν έχει θέση στην Ευρώπη. Προήλθε μέσα από έναν πόλεμο. Οι συνθήκες και οι προϋποθέσεις είναι παντελώς ανόμοιες και συνεπώς μη συγκρίσιμες. Η ισοπέδωση κρατών, η πολτοποίηση εθνικών συνειδήσεων και η μαζοποίηση λαών απέτυχαν και οδήγησαν στη διάλυση της Σ.Ε. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Ας μην εθελουφλώμεν.

Η ΟΝΕ πάντως παρά το άνοιγμα σε χώρες διαφορετικών ταχυτήτων οικονομιών, πολιτικών εμπειριών και την ύπαρξη των πρώτων κλυδωνισμών δύναται να προχωρήσει και να λειτουργήσει και χωρίς Ευρωσύνταγμα. Υπάρχει το προηγούμενο της «Μεγάλης Βρετανίας», το εντός εκτός της ΕΕ σύγχρονο Ηνωμένο Βασίλειο. Ας το ξανασκεφθώμεν. Δεν ήλθεν και η συντέλεια του κόσμου. Όσον αφορά την ασφάλειά μας ηπειλείτο, απειλείται και τώρα που έχουν την ανάγκη της θετικής ψήφου μας, πόσο μάλλον όταν θα καταστούν ισότιμοι εταίροι μας.

ΑΝΕΜΟΔΕΙΚΤΗΣ
(Καλυπτομένη περίοδος Μάιος-Ιούνιος 2005)

Γράφει ο...Μέντωρ

1. ΕΛΛΑΣ

α. Σαφές μήνυμα προς την Τουρκία απηύθυνε η Ελλάς ότι «οι μονομερείς διεκδικήσεις και αυθαίρετες ερμηνείες ή παράβαση των κανόνων του διεθνούς δικαίου δεν συνάδουν με τα ευρωπαϊκά δεδομένα και με τις αρχές και τις αξίες οι οποίες διέπουν την διεθνή κοινότητα.

Παρά ταύτα οι παραβάσεις και παραβιάσεις συνεχίζονται με αμείωτο ρυθμό. Μήπως πρέπει να διεξαχθεί κάποιο Συνέδριο στην Ακαδημία Αθηνών για την...πανίδα στο Αιγαίο, όταν προκαλέσουν εκ νέου οι Τούρκοι;

β. Το πόρισμα για την προμήθεια των 12 αυτοκινουμένων πυροβόλων ZSUSANA των 155 χιλ. απεστάλη στην Βουλή μέσω της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου για τα περαιτέρω.

Από την στιγμή κατά την οποία οι αρμόδιοι οι οποίοι αξιολόγησαν (τεχνικώς και επιχειρησιακώς) το υπόψη σύστημα και έκριναν αυτό (δix) ότι δεν πληρούσε τις απαιτούμενες προδιαγραφές, αρχίζει η επωδός... ω Σουζάνα... γλυκεία Σουζάνα!!!

γ. Θέματα διμερούς συνεργασίας, εξοπλισμών και ζητήματα ασφαλείας και σταθερότητας στην ευρεία περιοχή των Βαλκανίων, της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής, περιελάμβανε η ατζέντα των συζητήσεων τις οποίες είχε ο Έλληνας ΥΠΕΘΑ με τον Αμερικανό ομόλογό του κατά την πραγματοποιηθείσα επίσκεψη του πρώτου στις ΗΠΑ.

Η γεωπολιτική θέση της Ελλάδος και ο σημαντικός ρόλος της στην ευρύτερα περιοχή (Βαλκάνια έως Μ. Ανατολή) αναγνωρίζονται από τις ΗΠΑ ως βασική παράμετρος για περιφερειακή σταθερότητα. Παρά το γεγονός όμως ότι ετέθησαν στο «τραπέζι» οι παραβιάσεις / παραβάσεις των Τούρκων στο Αιγαίο και FIR Αθηνών, αυτοί το... χαβά τους. Μήπως απαιτείται δυναμικότερη αντιμετώπιση, παρά την δήθεν ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας;

δ. Αλλαγές στο σύστημα της θητείας επιφέρει το νομοσχέδιο του ΥΠΕΘΑ περί στρατολογικών θεμάτων το οποίο κατετέθη προς ψήφιση στην Βουλή, όπου προβλέπεται η καθιέρωση 11μήνου θητείας, αλλαγές στο καθεστώς των απαλλαγών.

Η καθιέρωση στρατεύσεως στο 18ο έτος της ηλικίας (μετά την ολοκλήρωση των Λυκειακών σπουδών) θα απαλλάξει την πατρίδα από τις χρονοβόρες και επιβλαβείς για την άμυνα «αναβολές» και «μαϊμού απαλλαγές», λαμβανομένου υπόψιν ότι ετησίως αποφεύγει την στράτευση δύναμη περίπου...Μεραρχίας!! Την τελευταία πενταετία οι ανυπότακτοι εσωτερικού έχουν τριπλασιασθεί ενώ το 2004 ανήλθαν στους...14.950!!!

ε. Σύσκεψη επραγματοποιήθη στο ΥΠΕΞ με την συμμετοχή των ΥΕΘΑ, Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας και άλλων παραγόντων με αντικείμενο αφ' ενός την αντιμετώπιση της λαθρομεταναστεύσεως μέσω θαλασσίων συνόρων και αφ' ετέρου κυρίως την επικίνδυνη κλιμάκωση της Τουρκικής προκλητικότητας τον τελευταίο καιρό (ρεκόρ παραβιάσεων/παραβάσεων τόσο του εναερίου όσο και του θαλασσίου χώρου).

Με την Τουρκία να επιζητεί να αποσυνδέσει πλήρως τις «μεθοριακές διαφορές» από την Ευρωτουρκική διαπραγμάτευση (και εντόνως ενοχλημένη περί σχέσεων καλής γειτονίας και αποφυγής εντάσεων) συμπεριλαμβανομένων στο κείμενο του Συμβουλίου της ΕΕ), ώστε να φέρει την συζήτηση γύρω από το Αιγαίο σε διμερές επίπεδο (στα μέτρα της), η Ελληνική διπλωματία διαφαίνεται ότι θα ανέχεται την Τουρκική προκλητικότητα με καταγγελίες και επιδίωξη διαμορφώσεως ενός προστατευτικού για τα Ελληνικά συμφέροντα Ευρωπαϊκού πλαισίου. Ίδωμεν.

στ. Το Κυπριακό, τα Ελληνοτουρκικά, το Σκοπιανό και οι εξελίξεις στα Βαλκάνια και Μ. Ανατολή εκυριάρχησαν κατά την συνάντηση στον Λευκό Οίκο του Έλληνα Πρωθυπουργού και του Προέδρου των ΗΠΑ. Σύμφωνα με τα Αμερικανικά μέσα, η Άγκυρα εμφανίζεται προβληματισμένη από την προφανή ανάδυση της Ελλάδος σε άξονα της Αμερικανικής στρατηγικής στην περιοχή.

Και όμως, οι παραβιάσεις και παραβάσεις εκ μέρους της Τουρκίας καλά κρατούν. Το γεγονός ότι ο Έλληνα Πρωθυπουργός εγένετο δύο φορές εντός του έτους δεκτός από τον Αμερικανό Πρόεδρο, ενδέχεται να σημαίνει πολλά!!

ζ. «Μπαράζ» παραβιάσεων Τουρκικών αεροσκαφών κατά την επίσκεψη του Γ.Γ. του ΝΑΤΟ στην Κρήτη προς παρακολούθηση ασκήσεως της συμμαχίας.

Απλώς εχαιρέτιζαν την συμμετοχή δύο Τουρκικών πλοίων !!

η. Την εντυπωσιακή τρίτη θέση παγκοσμίως κατέχει η Ελλάς σε ότι αφορά στις δαπάνες (2000-2004) για την προμήθεια συμβατικών αμυντικών συστημάτων, σύμφωνα με σχετική έρευνα του Σουηδικού Ινστιτούτου Μελετών (11,8 δις. δολ. η Κίνα, 8,6 δις. η Ινδία, 5,6 δις. η Ελλάς και πέμπτη η Τουρκία με 3,3 δις. δολ.).

θ. Υπερέβη το μισό εκατομμύριο ο αριθμός των ανέργων στην χώρα κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2004, σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (10,4% του εργατικού δυναμικού).

ι. Την πολιτική επικαιρότητα εμονοπώλησε η διαρροή (εσκεμμένη;) μέρους του μνημονίου Νίμιτς για την ονομασία των Σκοπίων και συγκεκριμένα το γριφώδες εδάφιο στο οποίο αναφέρεται ότι τα Σκόπια έχουν «αποκλειστικά» (!) το προνόμιο να χρησιμοποιούν το όνομα «Μακεδονία».

Διαφαίνεται ότι οι Σκοπιανοί δεν συμφωνούν με την διπλή ονομασία. Μήπως θα τους ενοχλούσε καμία διπλή επίθεση από αέρα και ξηρά;

ια. Δεν διαφοροποιείται ο τρόπος αναχαιτίσεως των Τουρκικών αεροσκαφών τα οποία παραβιάζουν τον εθνικό εναέριο χώρο διαβεβαίωσαν αρμόδιοι Κυβερνητικοί παράγοντες, ενώ ορθώς χειρίσθη το επεισόδιο στα Ύμια αποτρέποντας μια σοβαρή κρίση στις σχέσεις Ελλάδος-Τουρκίας.

Τέτοιες προκλητικές ενέργειες δεν βοηθούν στην βελτίωση των Ε/Τ σχέσεων. Κάποιοι αρμόδιοι θα πρέπει να σκεφθούν σοβαρά το ...casus kataripsus σε αντιστάθμισμα του casus belli!!

ιβ. Το σύστημα της διαπλοκής και της παραπληροφόρησης από τα ΜΜΕ των «νταβατζήδων» θα ηττηθεί, τόνισε ο Πρωθυπουργός ενώ συνεχίζουν να τους «μπουκώνουν» με κρατική διαφήμιση και δημόσια έργα.

Φαίνεται ότι η σκόνη της διαπλοκής εμποδίζει την όραση και τα «πρωτόκολλα των σοφών», επανέρχονται στο προσκήνιο, ενώ αποσιωπείται σκοπίμως ότι τα υφιστάμενα προβλήματα δεν είναι δυνατόν να εδημιουργήθησαν εντός ενός έτους. Η καλαμοϊπευση στο μεγαλείο της!!

ιγ. Σε τροποποιήσεις στον νόμο για τον «Βασικό Μέτοχο» χωρίς ωστόσο παρεκκλίσεις από τον πολιτικό στόχο για διαφάνεια, αναμένεται να προχωρήσει η Ελλάς, μετά την αναστολή του για μερικούς μήνες, λαμβανομένου υπόψιν ότι η στάση της Κομισιόν εγκατέλειψε την τακτική αμφισβητήσεως του Ελληνικού Συντάγματος.

Μπορεί η Ελλάς να υποχώρησε στο θέμα του Βασικού Μετόχου, πλην όμως κάνει πίσω... για να πάρει φόρα!! Κάποιοι «δεν δικαιούνται δια να ομιλούν»!

ιδ. Εκατοντάδες εκατομμύρια εκέρδισαν εντός μιας εβδομάδος την «χρυσή εποχή της Σοφοκλέους» αριθμός τζογαδόρων, «πατέρες» όπως προέκυψε από αναδρομικό έλεγχο των χρηματιστηριακών συναλλαγών από το 1989 έως το 2001.

Η λογική της κατηφόρας είναι ο... ηθικός πάτος!!

ιε. Στον ακήρυκτο πόλεμο της ασφάλτου, λόγω εορτασμού Πάσχα, μειώθη ο αριθμός των τροχαίων σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

Παρά την μεγάλη έξοδο, φαίνεται ότι... Ξεχάσαμε το σημάδι!!

ιστ. Ενεκρίθη από την αρμόδια Κυβερνητική Επιτροπή το νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας για την αξιολόγηση των ΑΕΙ και ΤΕΙ, το οποίο προκάλεσε κινητοποιήσεις των Πανεπιστημιακών.

Οι αντιρρήσεις των Πανεπιστημιακών (εκτιμάται μικρής μερίδος) δεν αποκλείεται να οφείλονται στο «φόβο του μέλλοντος» και υποτιμά τους Ακαδημαϊκούς δασκάλους αποτελώντας κλασικό παράδειγμα συντεχνιακού οπισθοδρομισμού. Καλό θα ήτο να υπεισέλθει και σχετική νομοθεσία/κανονισμός στο λειτουργικό των Πανεπιστημίων, προκειμένου να εξαφανισθεί το φαινόμενο των ισοβίων... Φοιτητών. Η Ελλάδα είναι η μόνη Ευρωπαϊκή χώρα της οποίας τα Πανεπιστήμια δεν αξιολογούνται. Πανεπιστημιακό ή ... Ψυχιατρικό άσυλο;

ιζ. Την 50ή θέση μεταξύ των 58 κρατών και την τελευταία στην ΕΕ κατέχει η Ελλάδα στις προσπάθειες για την εξάλειψη της ανισότητας των δύο φύλλων.

Κακεντρέχειες!!

ιη. Πλωτή εγκατάσταση επεξεργασίας αποβλήτων επαναλειτουργεί στον χώρο όπου διεξήχθη η Ναυμαχία της Σαλαμίνας, πλησίον του Τύμβου των Σαλαμινομάχων!!

Εάν ζούσε ο Αισχύλος, θα διαφοροποιούσε με το ... νέο υλικό, την τραγωδία του «Πέρσαι». Αιδώς... Αρμόδιοι και Αριστογείτονες.

Ιθ. Επισπεύδεται η συγκρότηση ομάδος αντιμετώπισης/αποσοβήσεως κρίσεων, μετά το σχετικό επεισόδιο στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Μάλλον η συγκρότηση υπηρεσιών «διαχείρισης εσωτερικών υποθέσεων» δεν θα έβλαπτε. Κάτι ξέρουν οι Αμερικανοί που όταν κάποιος πέφτει φωνάζουν «χούπ(ς)»!!

κ. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών, την τελευταία τετραετία (έως το 2004) έγιναν 520.000 διορισμοί.

Τύφλα να έχουν οι ... επιστήμονες!! Η βιομηχανία προσλήψεων στο μεγαλείο της.

κα. Ευρύ πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων για το επόμενο εξάμηνο του έτους και το 2006 εξηγγέλθη από το Υπουργείο Οικονομίας (ΑΤΕ, Ταμειυτήριο, «Ελ. Βενιζέλος» κ.λ.π.).

Το ερώτημα είναι ποιος θα βάλει την βενζίνη και ποιος τα... σπύρτα!!

κβ. Από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας ανακοινώθη ότι στον Οργανισμό Λιμένος Πειραιώς υπάρχουν λιμενεργάτες οι οποίοι λαμβάνουν μέχρι και 121.000 Ε τον χρόνο.

Να είναι μόνον αυτά; Έλεος με τα συνδικαλιστικά «ρετιρέ» των ΔΕΚΟ όπου τα σκανδαλώδη προνόμια προκαλούν τον μέσο Έλληνα φορολογούμενο.

2. ΤΟΥΡΚΙΑ

α. Η διαμάχη Γερμανικών και Τουρκικών Αρχών για τους Τούρκους μετανάστες οι οποίοι αιτούνται την απόκτηση διαβατηρίου της χώρας καταγωγής τους εντείνεται τον τελευταίο καιρό, καθ'όσον σύμφωνα με τον Γερμανικό νόμο έχει απαγορευθεί η κατοχή διπλής υπηκοότητας.

Το ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό των Τούρκων στην Γερμανία επανέρχεται στην προοπτική της ενάρξεως των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Αγκύρας με την ΕΕ. Ας το έχουν κατά νου οι... αρμόδιοι με τους εδώ λαθρομετανάστες, ιδιαίτερα τους προερχόμενους από τις όμορες με την Ελλάδα χώρες.

β. Με την ολοκλήρωση των δηλώσεων των ΥΠΕΞ Ελλάδος-Τουρκίας, κατά την επίσκεψη του πρώτου στην Άγκυρα, Τουρκικές ακταιωροί - συνοδεία τηλεοπτικού συνεργείου - προσέγγισαν τις βραχονησίδες Ύμια, ενώ Τουρκικά F-16 εισήλθαν σε Ελληνικό πεδίο βολής.

Ενώ οι συνομιλίες για ανάγκη βελτιώσεως των σχέσεων των δύο χωρών... καλά κρατούν, το «βαθύ κράτος» στέλνει τα δικά του μηνύματα, εντείνοντας την προκλητικότητά του. Η συνέχιση της διπλοπροσωπίας στο μεγαλείο της. Παράλληλα η Τουρκία συνεχίζει την ... ευρωθεραπεία της επενδύοντας στην Αθήνα!!

γ. Ευθύνες στην Ελλάδα για την ένταση στο Αιγαίο επεχείρησε να επιρρίψει ο Τούρκος Πρωθυπουργός υποστηρίζοντας ότι «η Αθήνα προκαλεί την ένταση, ενώ η Τουρκία είναι αφοσιωμένη στις σχέσεις καλής γειτονίας».

«Άγνοια χοίρου» επιδεικνύει η γείτων!!.

δ. Ρόλο στην Μέση Ανατολή επεδίωξε ο Τούρκος Πρωθυπουργός κατά την επίσημη επίσκεψή του στο Ισραήλ και στα αυτόνομα Παλαιστινιακά εδάφη ενώ εγκατεστάθη άμεση γραμμή επικοινωνίας μεταξύ των δύο Πρωθυπουργών.

Ψάχνει... για ρόλο στην Μέση Ανατολή προθυμοποιημένη να ... συμβάλει στην επίτευξη της ειρήνης, ενώ πέρυσι επέκρινε το Ισραήλ για «κρατική τρομοκρατία» στους Παλαιστινίους!! Άλλα λόγια... ν' αγαπιόμαστε!! Η ενίσχυση του άξονος Ισραήλ-Τουρκίας έχει μεγάλη σημασία για την ευρύτερη περιοχή. Ο Κουρδικής καταγωγής Πρόεδρος του Ιράκ ανησυχεί σφόδρα την γείτονα!!.

ε. Την ανάγκη αλλαγής νοοτροπίας της Τουρκίας προκειμένου να γίνει κάποτε μέλος της ΕΕ υπογράμμισε ο Γερμανός Καγκελάριος κατά την επίσκεψή του στην Τουρκία.

Επειδή τέτοιο εκτιμάται ότι δεν πρόκειται να συμβεί, οι Τούρκοι την επομένη... πεντηκονταετία θα το έχουν... ξεχάσει!

στ. Η Τουρκική Κυβέρνηση απέρριψε ουσιαστικά την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για επανάληψη της δίκης του Οτσαλάν, ενώ ματαίωσε επιστημονικό συνέδριο των Πανεπιστημίων της Κωνσταντινουπόλεως για τους Αρμενίους, κατηγορώντας τους για... Προδοσία και φιλοαρμενική προπαγάνδα.

Νέες «αποδείξεις» της προσηλώσεώς της στις Ευρωπαϊκές και δημοκρατικές αξίες προσέφερε με τις ενέργειές της η Τουρκία.

ζ. Προβληματισμός επικρατεί στην Άγκυρα για την τύχη της ενταξιακής της υποψηφιότητας μετά τα «Όχι» της Γαλλίας και Ολλανδίας, έστω και εάν το Τουρκικό ΥΠΕΞ επιμένει ότι τίποτε δεν έχει αλλάξει.

Εάν η κάλπη «βγάλει» ΟΧΙ και στην Γερμανία τον Σεπτέμβριο, η βαθιά ανασφάλεια της Αγκύρας σε σχέση με την ευρωπαϊκή της προοπτική, αναμένεται να αποκτήσει χαρακτηριστικά συνδρόμου καταδιώξεως.

η. Κατά την επίσκεψη του Τούρκου Πρωθυπουργού στις ΗΠΑ το θέμα το οποίο εκυριάρχησε στις συζητήσεις με τον Αμερικανό Πρόεδρο ήταν η δράση των Κούρδων ανταρτών του ΡΚΚ στην ΝΑ Τουρκία. Παράλληλα η Αμερικανίδα ΥΠΕΞ διαβεβαίωσε την Τουρκία ότι δεν θα επιτρέψει οποιαδήποτε τρομοκρατική αντιτουρκική ενέργεια από το Ιρακινό έδαφος. Στην δήλωση αυτή προέβη ο Τούρκος ΥΠΕΞ μετά την συνάντησή του με την Αμερικανίδα ομόλογό του στην Ουάσιγκτον..

Εσωτερικοί κραδασμοί αναμένονται στην γείτονα με την δήλωση του Τούρκου Πρωθυπουργού περί του αντιαμερικανικού κλίματος στην χώρα.

θ. Την τελευταία διετία έχουν αυξηθεί τα κρούσματα λαθραίας μεταφοράς πυρηνικού υλικού σε αεροδρόμια και της Τουρκίας. Σύμφωνα με Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών οι πιθανότητες να αποκτήσει η Τουρκία πυρηνικούς αντιδραστήρες είναι πενήντα τοις εκατό.

Λαμβανομένου υπόψιν ότι ένας αντιδραστήρας παραγωγής ηλεκτρικής ενεργείας μετατρέπεται ευκόλως σε αντιδραστήρα για στρατιωτικούς σκοπούς, αντιλαμβάνεται κανείς τι μέλλει γενέσθαι.

ι. Με την αναθεώρηση του δόγματος Εθνικής Ασφαλείας της η Τουρκία κάνει ευθέως αναφορά σε γκρίζες ζώνες στο Αιγαίο, ενώ καταγράφεται ως «αιτία πολέμου» το ενδεχόμενο επεκτάσεως των ελληνικών χωρικών υδάτων στο Αιγαίο στα 12 ν.μ. ενώ σημειώνεται ότι στο Αιγαίο υπάρχουν άνω των 100 νησίδων με

αμφισβητούμενο καθεστώς κυριαρχίας. Στο κείμενο δεν κατονομάζεται η Ελλάδα, ενώ το Αιγαίο Πέλαγος χαρακτηρίζεται ως περιοχή «δυνάμει κρίσεως».

Όλα τριγύρω αλλάζουμε κι'όλα τα ίδια μένουν.

ια. Το Κουρδικό ζήτημα άνοιξε πάλι για την Τουρκία μετά την απόφαση δικαίωση για τον Οτσαλάν που έλαβε πρόσφατα το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Ίσως ήλθε η ώρα να πάρουν λόγο τα «όπλα» της διπλωματίας.

3. ΚΥΠΡΟΣ

α. Την ελπίδα για δημιουργία καλύτερου κλίματος και επίλυση του Κυπριακού εξέφρασε ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας σχολιάζοντας τα αποτελέσματα των «Προεδρικών εκλογών» στα κατεχόμενα, που ανέδειξαν νικητή τον Ταλάτ.

Τέλος εποχής λοιπόν για τον Ντεκτάς, τον οποίο τα αποτελέσματα έθεσαν στο περιθώριο των εξελίξεων μετά από 45 χρόνια.

β. Αγκυρα, Αθήνα, Λευκωσία, Βρυξέλλες και Λονδίνο ήταν οι σταθμοί περιοδείας την οποία πραγματοποίησε η βοηθός Υφυπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, με σκοπό την προετοιμασία του εδάφους για την εκδήλωση νέας πρωτοβουλίας για το Κυπριακό.

Θερμή διερευνητική περίοδος άρχισε για το Κυπριακό με την Ουάσιγκτον να «ρίχνει την πρώτη ζαριά» και τους λοιπούς παίκτες να σκέπτονται την επομένη κίνηση. Οι επισκέψεις σε ΕΕ-Λονδίνο σημαίνουν ενεργότερα εμπλοκή της ΕΕ.

γ. Η Κυπριακή Δημοκρατία άσκησε «βέτο» ανατρέποντας την προσπάθεια της Τουρκίας να εξασφαλίσει συμμετοχή σε διοικητικές αποφάσεις του Ευρωστρατού.

Η προσπάθεια της Τουρκίας να δημιουργεί προβλήματα στην συμμετοχή της Κύπρου, φαίνεται ότι δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στους σχεδιασμούς του ΝΑΤΟ.

δ. Στο περιθώριο των εργασιών της Διαβαλκανικής διασκέψεως στο Βουκουρέστι, το Κυπριακό απησχόλησε έντονα τον Έλληνα Πρωθυπουργό και τον ΥΠΕΞ.

Σαφές μήνυμα προς Τουρκία και Σκόπια απεστάλη από την ελληνική πλευρά προκειμένου να συμμορφωθούν με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Παράλληλα με το επαναμοίρασμα της τράπουλας του σχεδίου Ανάν, η Αθήνα πρέπει να επιδιώξει νέους κανόνες διασφάλισης «καθαρού παιχνιδιού».

ε. Σε συνθήκες απολύτου εχεμυθείας ολοκληρώθηκαν στην Ν. Υόρκη οι πρώτες διερευνητικές συνομιλίες του απεσταλμένου του Κυπρίου Προέδρου με αξιωματούχους του ΟΗΕ. Παράλληλα διπλωματική κινητικότητα παρατηρήθη στο επίπεδο Κύπρου-Ελλάδος προς συντονισμό των ενεργειών τους.

Στην σκακιέρα του Κυπριακού έχουν γίνει μόνον οι πρώτες κινήσεις. Το αποτέλεσμα θα κριθεί στο τέλος, όταν αποσαφηνισθεί ποια είναι η «κόκκινη γραμμή» για την Τουρκία, ΟΗΕ, ΗΠΑ και Αγγλία όπου υπάρχει απόλυτος ταύτιση απόψεων ως προς το σχέδιο Ανάν. Η Άγκυρα επενδύει όλες τις προσδοκίες της στην Βρετανική Προεδρία (αρχίζει τον Ιούνιο) και εκτιμά ότι θα υποστηρίξει στο μέγιστο βαθμό τα Τουρκικά συμφέροντα.

στ. Αναστάτωση και πάμπολλες αντιδράσεις προσκάλεσαν στην Λευκωσία οι πληροφορίες περί μεταφοράς οπλισμού για τα κατοχικά στρατεύματα.

Προβληματισμός εδημιουργήθη από το γεγονός ότι η μεταφορά έγινε ενώ ευρίσκετο στην νήσο ο απεσταλμένος του Γ.Γ. του ΟΗΕ. Η Τουρκική επιδρομική πολιτική συνεχίζεται, υπονομεύοντας το αναγκαίο κλίμα για την ευόδωση οποιασδήποτε προσπάθειας λύσεως του προβλήματος.

ζ. Ενόχληση προκάλεσε στην Λευκωσία η παρέμβαση των Βρετανών υπέρ της άρσεως ουσιαστικά της απομονώσεως της κατεχομένης Κύπρου.

Μαύρα μαντάτα αναμένονται κατά την Βρετανική Προεδρία στην ΕΕ.

4. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α. Την αρνητική τροπή στο θέμα της ονομασίας των Σκοπίων προσπάθησε να προλάβει ο μεσολαβητής του ΟΗΕ ο οποίος προανήγγειλε νέο γύρο συνομιλιών μετά τις δυσχέρειες τις οποίες συνάντησε από τις δύο πλευρές. Υπέρ της εξελίξεως αυτής ετάχθη η ελληνική πλευρά ενώ τα Σκόπια ελίσσονται διπλωματικά δηλώνοντας ότι δεν υπάρχει επίσημη πρόταση από τον ΟΗΕ.

Αμετακίνητα στην στάση τους παραμένουν μέχρι στιγμής τα Σκόπια. Η εμμονή των Σκοπιανών στην στρατηγική της αδιαλλαξίας προκαλεί αβεβαιότητα για την επομένη ημέρα. Δεν πρέπει να αποκλείεται και θερμή περίοδος στις σχέσεις με τα Σκόπια.

β. Αλλαγή στάσεως του νέου Πάπα στο θέμα των Σκοπίων ο οποίος τα ανέφερε ως ΠΓΔΜ (ονομασία καθορισθείσα από τον ΟΗΕ). Παράλληλα εδήλωσε εμμέσως πλην σαφώς ότι η Τουρκία ουδεμία θέση έχει στην Ενωμένη Ευρώπη.

γ. Σε τρίτη ανανέωση της θητείας του προσβλέπει το κυβερνών Σοσιαλιστικό κόμμα της Αλβανίας στις εκλογές οι οποίες προκηρύχθησαν για τις 3 Ιουλίου.

Οι προκηρυχθείσες εκλογές πρόκειται να γίνουν υπό τα βλέμματα της ΕΕ και του ΝΑΤΟ, προσδοκώντας την ένταξη της χώρας στους ανωτέρω οργανισμούς.

δ. Ανεξαρτοποίηση του Κοσόβου σε 4 φάσεις προτείνει η διεθνής επιτροπή για τα Βαλκάνια, σε έκθεσή της η οποία εδημοσιοποιήθη στις Βρυξέλλες με de facto απόσχιση από Σερβία, ανεξαρτησία άνευ πλήρους κυριαρχίας, ανεξαρτησία υπό έλεγχο διεθνούς κοινότητας και ανεξαρτησία και ένταξη στην ΕΕ (4 φάσεις).

Ωραίο Αμερικανο-βρετανο-ευρωπαϊκό σχέδιο!! Το πράσινο φως για την ανεξαρτησία της επαρχίας... Άναψε!!

5. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Θλιβερά επεισόδια εσημειώθησαν στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων, όπου διάχυτος παρέμεινε η αγωνία για την επομένη ημέρα, δεδομένου ότι ο Πατριάρχης συνεχίζει να λέει ότι δεν παραιτείται. Εν τω μεταξύ οι σχέσεις του Πατριάρχου με τις ενδιαφερόμενες για το Πατριαρχείο Κυβερνήσεις, ευρίσκονται σε απελπιστική θέση.

Η διατήρηση της ελληνικότητας του Πατριαρχείου θα πρέπει να θεωρείται σε βάθος χρόνου κάθε άλλο παρά δεδομένη. Οι εξελίξεις διαδραματίζονται σε κλίμα ηθικής καταπτώσεως με την διαρκή φθορά την οποία δημιουργούν οι εσωτερικές έριδες.

β. Με διάταγμα του Βασιλέως της Ιορδανίας επεκυρώθη η απόφαση του Ιορδανικού Υπουργικού Συμβουλίου για την έκπτωση του Πατριάρχου Ιεροσολύμων. Με την κίνηση αυτή συνεφώνησε η Αγιοταφική Αδελφότης και το Φανάρι (την παραίτηση του Ειρηναίου εξήτησε ο Οικουμενικός Πατριάρχης) μπορούν να προχωρήσουν σε εκλογή τοποτηρητού.

Ρευστό παραμένει το σκηνικό το οποίο διεμορφώθη στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων με την απόφαση της Συνόδου των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών να διαγραφεί από τα δίπτυχα της Εκκλησίας ο έκπτωτος Πατριάρχης Ειρηναίος. Η αποκήρυξη του Πατριάρχου αποτελεί μόνο την αρχή για την εκτόνωση της κρίσεως.

γ. Αρνητικά διακείμενη είναι η Κυβέρνηση του Ισραήλ, σύμφωνα με δημοσιεύματα τοπικών εφημερίδων, για την αναγνώριση τοποτηρητού στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων.

Κάποιο λάκκο έχει η ... φάβα!!

δ. Ανεχώρησαν από τον Λίβανο και οι τελευταίες Μονάδες του Συριακού Στρατού, τερματίζοντας τρεις δεκαετίες στρατιωτικής παρουσίας της Δαμασκού στο έδαφος της γειτονικής χώρας.

ε. Η Συρία απέρριψε ως παράλογες τις κατηγορίες του Ισραήλ ότι πραγματοποίησε μια «πολύ επικίνδυνη» δοκιμή πυραύλων, επισημαίνοντας ότι όλες οι χώρες έχουν το δικαίωμα να διαθέτουν αμυντικά όπλα.

στ. Ένταση προεκλήθη όταν Ισραηλινό αεροσκάφος έπληξε στόχους Παλαιστινίων στην Λωρίδα της Γάζας. Ήταν η πρώτη επιδρομή από τις 8 Φεβρουαρίου 2005, όταν επετεύχθη εκχειρία.

Ανησυχίες για την τήρηση της εύθραυστης εκχειρίας στην Μ. Ανατολή δημιουργούν τα διαδοχικά αιματηρά επεισόδια τα οποία σημειώνονται μεταξύ Παλαιστινίων και Ισραηλινών. Η επιστροφή της παλαιάς αμοιβαίας καχυποψίας στο προσκήνιο.

ζ. Τριήμερη επίσκεψη στην Ουάσιγκτον με σκοπό την υποστήριξη της Εβραϊκής Κοινότητας των ΗΠΑ για το σχέδιο αποχώρησης από την Λωρίδα της Γάζας, πραγματοποίησε ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός.

η. Οι ΗΠΑ δεν έχουν επεξεργασία κάποια στρατηγική για την αποχώρηση των στρατευμάτων τους από το Ιράκ, καθώς η αποχώρηση θα εξαρτηθεί από την ικανότητα των Ιρακινών δυνάμεων να αναλάβουν την ασφάλεια, εδήλωσε ο Υπουργός Αμύνης των ΗΠΑ κατά την επίσκεψή του στην Βαγδάτη.

Ο κρατών καλά κρατεί!!!

6. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

α. Η αντίστροφη μέτρηση για την Ευρωπαϊκή προοπτική Βουλγαρίας και Ρουμανίας έχει ξεκινήσει. Μερίδα μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκφράζει επιφυλάξεις ως προς την ετοιμότητα της Ρουμανίας να ενταχθεί την 1 Ιανουαρίου 2007. Παράλληλα ορατό ενδεχόμενο είναι πλέον για την Σερβία-Μαυροβούνιο η ένταξη στην ΕΕ μετά το «πράσινο φως» της Κομισιόν για σύναψη στενοτέρων σχέσεων με το Βελιγράδι.

Προλάβετε - προσεκτικά - μην σας προλάβουν άλλοι και την... πατήσετε!!

β. Ο Γάλλος Πρόεδρος προέβλεψε ότι η ενταξιακή πορεία της Τουρκίας μπορεί να κρατήσει ακόμη και 20 χρόνια, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θα γίνει τελικά μέλος της Κοινότητας.

Συνθήκες... Παγετώνων επικρατούν στην Γαλλία μετά το «Όχι» των Γάλλων στο Ευρωσύνταγμα. Η πρόβλεψη του Γάλλου Προέδρου ενδέχεται να έχει και... αμφίδρομη σχέση, τουτέστιν εάν στο μεταξύ γίνουν οι Ευρωπαίοι... Τούρκοι!!

γ. Σκληρή προειδοποίηση προς την Άγκυρα απηύθυνε η ΕΕ προκειμένου να μην «ξεφύγει» από την «οδό των μεταρρυθμίσεων» προειδοποιώντας ότι παρομοία

απόκλιση θα εμπόδιζε την προβλεπόμενη το φθινόπωρο έναρξη των ενταξιακών της διαπραγματεύσεων.

Οι Τουρκικές προθέσεις...συμμορφώσεως αντανακλούν στο κύμα των παραβιάσεων/παραβάσεων και στα casus belli κατά της Ελλάδος!!

δ. Μήνυμα σε Άγκυρα για την αναγνώριση της Κύπρου απέστειλε η επικεφαλής της Γερμανικής αντιπολιτεύσεως, πριν ξεκινήσουν οι διαπραγματεύσεις με την ΕΕ στις 3 Οκτωβρίου 2005. Παράλληλα την άποψή του για την Τουρκία διέτύπωσε Καθηγητής του Χάρβαρντ σύμφωνα με την οποία «η Τουρκία δεν ανήκει στην Ευρώπη από ιστορική και πολιτική άποψη. Ουδέποτε πρόκειται να γίνει μέλος της ΕΕ. Είναι δυνατόν όμως να αναλάβει ηγετικό ρόλο στον Ισλαμικό κόσμο».

Τα ηχηρά «Όχι» στο Ευρωσύνταγμα έχουν τροφοδοτήσει ανάλογα τον ευρωπαϊκό σκεπτικισμό απέναντι στην ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας. Η στρατηγική της Ουάσιγκτον αποβλέπεται στην ευρωπαϊκή αναβάθμιση της Τουρκίας - στην ευρύτερα περιοχή - και στην εξασθένιση της συνοχής της ΕΕ, διαφαίνεται ότι προς το παρόν δεν «περπατά»!!

ε. Την λήψη περιοριστικών μέτρων στις εισαγωγές κλωστοϋφαντουργικών και συναφών προϊόντων από την Κίνα ανακοίνωσε ότι θα λάβει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

«Η ύφανση της εντάσεως» ΕΕ-Κίνας, διέρχεται μέσω των Κινεζικών αγορών οι οποίες «ξεφυτρώνουν» σαν μανιτάρια σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες.

στ. Μέλη της ΕΕ καλούνται να επιστρέψουν στον Κοινοτικό προϋπολογισμό 27.747 εκ. Ευρώ τα οποία εδαπανήθησαν αχρεωστήτως στον γεωργικό τομέα, σχεδόν αποκλειστικά σε αροτραίες καλλιέργειες (Ισπανία 134 εκ. Ε, Ιταλία 68,71 εκ. Ε, Ελλάδα 26,47 εκ. Ε, Γαλλία 18,45 εκ. Ε και Γερμανία 17,68 εκ. Ε).

Η ανυπαρξία επαρκών εγγυήσεων ως προς την νομιμότητα των πληρωμών ή ως προς την αξιοπιστία του εθνικού συστήματος ελέγχου και επαληθεύσεως στα κράτη μέλη, επέβαλε την σχετική απόφαση. Συνεπώς οι...Δαναΐδες επέμεναν να γεμίζουν το τρύπιο πιθάρι για την...χαρά της προσπαθείας!!

ζ. Την ανάπτυξη της ναυτικής διαστάσεως της ΕΕ υπεστήριξε ο Έλληνας ΥΕΘΑ στη διάρκεια συνεδριάσεως των «25» όπου συνεζητήθη το θέμα των αυτονόμων δυνατοτήτων της Κοινότητας. Παράλληλα εγένετο αναλυτική συζήτηση για την κατάσταση στα Βαλκάνια και την Μέση Ανατολή καθώς και για την συνεισφορά της Ελλάδος και του Βελγίου στις επιχειρήσεις της ΕΕ και του ΝΑΤΟ, κατά την συνάντηση με τον Βέλγο ομόλογό του.

η. Σε περίοπτο θέση σε γραφείο της ΕΕ ευρίσκεται η σημαία του ψευδοκράτους και φωτογραφία του Ντεκτάς.

«Πλοκάμια» στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής φαίνεται ότι διαθέτει το ψευδοκράτος της Κύπρου. Το «φέσι» μόνο έλειπε!!

θ. Κατά τα διεξαχθέντα δημοψηφίσματα σε Γαλλία και Ολλανδία κατεψηφίσθη το Ευρωσύνταγμα από το 54,87% των Γάλλων και 62% των Ολλανδών.

Τα αποτελέσματα αποτελούν ηχηρότατο μήνυμα το οποίο είναι αδύνατο να αγνοηθεί και από τις ηγεσίες των δύο χωρών. Ο NON (Γάλλων) και το NEE (Ολλανδών) έδωσαν την χαριστική βολή στο Ευρωσύνταγμα από δύο εκ των ιδρυτικών κρατών μελών της ΕΕ, θέτοντας ταυτοχρόνως την ευρωπαϊκή οικοδόμηση σε τροχιά βαθιάς κρίσεως για πολύ καιρό και επιβεβαιώνοντας το υφιστάμενο χάσμα μεταξύ πολιτών και κυβερνήσεων.

ι. Στις...καλένδες ετέθη το δημοψήφισμα για το Ευρωσύνταγμα στην Βρετανία. Την ίδια στιγμή η Άγκυρα, εκμεταλλευομένη την πολυγλωσσία στην ΕΕ για να προωθήσει την υποψηφιότητά της εδήλωσε δια του Πρωθυπουργού της ότι «στόχος της Τουρκίας είναι η πλήρης ένταξη στην ΕΕ. Δεν είμαστε έτοιμοι να δεχθούμε οτιδήποτε άλλο, το οποίο αντιφάσκει με το πνεύμα των σχέσεων Τουρκίας-ΕΕ».

Τις σοβούσες στο παρελθόν αντιθέσεις ως προς τα ζητήματα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης στην ΕΕ, φαίνεται ότι ανασύρει στην επιφάνεια η πρόσφατη καταγήφιση του Ευρωσυντάγματος. Καλά κάνει η Βρετανία και στρέφεται προς την...Αφρική, αφού η Ευρώπη ως έχει σήμερα, δεν αξίζει τον κόπο, όπως δήλωσε ο Βρετανός Πρωθυπουργός!!

ια. Μια εβδομάδα προ της Συνόδου του Λουξεμβούργου και αναμένεται να επιτευχθεί συμβιβασμός (θαύμα) στην χρηματοδότηση του κοινού προϋπολογισμού περιόδου 2007-2013.

Με την Βρετανία να μην έχει παύσει να αισθάνεται...αποικιοκράτωρ (επιστροφές ύψους 7 δις Ε επιτευχθείσα επί Θάτσερ προ 20ετίας), το Συμβούλιο ευρίσκεται σε κίνδυνο παραλύσεως σε περίπτωση αποτυχίας της Συνόδου Κορυφής για τον Κοινοτικό προϋπολογισμό. Μήπως πρέπει να δοθεί εντολή στο Εθνικό Νομισματοκοπείο να επανεκδώσει την ωραία μας...δραχμούλα;

ιβ. Δράση αναλαμβάνει η Ευρώπη στο Ιράκ. Ευρωπαϊκή αντιπροσωπεία μετέβη για πρώτη φορά μετά τον πόλεμο, όπου συνεζήτησε με την Ιρακινή ηγεσία την συνδιάσκεψη των χωρών δωρητών.

7. Η.Π.Α.

α. Κεντρικό ρόλο στον τομέα ασφαλείας στην Βαλκανική και στην Ανατολική Μεσόγειο διεκδικεί η χώρα μας. Τα ανωτέρω επεσημάνθησαν κατά την επίσκεψη

του Έλληνα Υπουργού Δημοσίας Τάξεως στις ΗΠΑ όπου είχε σειρά επαφών με Αμερικανούς αξιωματούχους στην Ουάσιγκτον.

β. Στοιχεία κατά του Ιράν (αεροφωτογραφίες των Ιρανικών πυρηνικών εγκαταστάσεων παρουσίασε η Ισραηλινή αντιπροσωπεία) πήγε στις ΗΠΑ ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός όπως παρεδέχθη ο Λευκός Οίκος.

Το ενδεχόμενο Ισραηλινής επιδρομής κατά της Τεχεράνης δεν πρέπει να αποκλεισθεί, εφόσον οι διπλωματικές πιέσεις για ανάσχεση του Ιρανικού πυρηνικού προγράμματος, δεν φέρουν αποτέλεσμα.

γ. Η Αμερικανική υπερδύναμη η οποία έχει αναλάβει την εκστρατεία κατά της διεθνούς τρομοκρατίας έχει στο έδαφός της 22 τρομοκρατικές οργανώσεις, όπως απεκάλυψε σε μυστική έκθεση το FBI.

δ. Την καταδίκη του Ιράν και της Β. Κορέας για τις πυρηνικές τους φιλοδοξίες θα επιδιώξει η Ουάσιγκτον κατά τη διάσκεψη για τα πυρηνικά.

Παρά τα προβλεπόμενα από την σχετική συνθήκη, ουδεμία από τις πέντε μεγάλες πυρηνικές δυνάμεις του πλανήτη έχει την πρόθεση να μειώσει τα πυρηνικά της όπλα!!

ε. Την ριζική αλλαγή της πολιτικής των ΗΠΑ ως προς την χρήση του διαστήματος θα εισηγηθεί στον Λευκό Οίκο η Αμερικανική Πολεμική Αεροπορία, με σκοπό να καταστεί δυνατή η άμυνα της χώρας με όπλα-δορυφόρους τύπου «Πολέμου των Άστρων».

Έναντι ποίου εχθρού;;

στ. Σε μια Ελλάδα με ταχείς ρυθμούς αναπτύξεως και που αισιοδοξεί, ανεφέρθη Αμερικανική εφημερίδα μετά την συνάντησή την οποία είχε ο Έλληνας Πρωθυπουργός με τον Αμερικανό Πρόεδρο.

ζ. Για «σημαντική στρατηγική σχέση» ανάμεσα στις ΗΠΑ και στην Τουρκία έκανε λόγο ο Αμερικανός Πρόεδρος κατά την ωριαία συνάντησή του στον Λευκό Οίκο με τον Τούρκο Πρωθυπουργό, χαρακτηρίζοντας την Τουρκική Δημοκρατία ως παράδειγμα για τους λαούς της Μ. Ανατολής.

Η πρόσφατος απόρριψη του Ευρωσυντάγματος από Γάλλους και Ολλανδούς και οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στις ενταξιακές προοπτικές της Αγκύρας φαίνεται ότι έχουν προκαλέσει την έντονη ανησυχία της Ουάσιγκτον.

η. Τηλεφωνική παρέμβαση προς τον Ιταλό Πρωθυπουργό προέβη ο Αμερικανός Πρόεδρος να μη σταματήσει η ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας.

Το φέσι τι μέγεθος έχει;;

8. ΡΩΣΙΑ

α. Κατά την δήμερη διάσκεψή τους στην Λιθουανία οι ΥΠΕΞ των κρατών του ΝΑΤΟ υπεσχέθησαν κάθε βοήθεια προς το Κίεβο, αλλά αρνήθηκαν να δεσμευθούν για ένταξη. Η Συμμαχία απέκλεισε ακόμη και το ενδεχόμενο να αναλάβει σύντομα ρόλο στην Μ. Ανατολή και υπέγραψαν με την Ρωσία σημαντική συμφωνία για στενότερα στρατιωτική συνεργασία.

β. Η Ρωσία πρέπει να αναπτυχθεί ως ελεύθερο και δημοκρατικό κράτος είπε ο Ρώσος Πρόεδρος κατά τη διάρκεια της ετησίας ομιλίας του στο Ρωσικό Κοινοβούλιο. Εδήλωσε ότι η διάλυση της ΕΣΣΔ ήταν η μεγαλύτερα γεωπολιτική καταστροφή του περασμένου αιώνας.

Η «επιδημία» της καταστροφής επεξετάθη όμως και στην ίδια την Ρωσία.

γ. Κατά την επίσκεψή του στο Ισραήλ ο Ρώσος Πρόεδρος διτύπωσε πρόταση-πρόκληση για την πραγματοποίηση το προσεχές φθινόπωρο στην Μόσχα διεθνούς διασκέψεως για το Μεσανατολικό (συμμετοχή των εμπλεκομένων και κουαρτέτου ΟΗΕ, ΕΕ, ΗΠΑ, Ρωσίας). Τις επιφυλάξεις τους διτύπωσαν το Ισραήλ και οι ΗΠΑ.

Επίδειξη ισχύος εγένετο από τον Ρώσο Πρόεδρο με αιχμές κατά των «ολιγαρχιών», των ΗΠΑ και των δορυφόρων τους.

δ. «Εχθρικό περιβάλλον» για την ανάπτυξη των ιδιωτικών επιχειρήσεων και ιδίως των ξένων γίνεται πια στην Ρωσία μετά την πρόθεση του Ρώσου Προέδρου να θέσει φραγμό στις ξένες επενδύσεις σε «στρατηγικούς τομείς» της οικονομίας.

Ουσιαστικά επιχειρείται να θεσμοθετηθεί το ολιγοπώλιο στους τομείς της αμύνης, της εθνικής ασφαλείας, των υποδομών κοινής ωφελείας και της εκμεταλλεύσεως των φυσικών πόρων. Η φράση «στρατηγικός τομέας» είναι εξαιρετικά ανοικτή σε πάμπολλες ερμηνείες με κυριότερα την κλιμάκωση των προσπαθειών επενεθνικοποιήσεως.

ε. Ενοχλημένη διεφάνη η Μόσχα από την στάση των τριών Βαλτικών χωρών και από την επίσκεψη του Αμερικανού Προέδρου στην Λετονία που φιλοξένησε τις μεγάλες επετειακές εκδηλώσεις για την εξηκοστή επέτειο από την πτώση του Βερολίνου. Θεωρώντας την σχέση των ΗΠΑ με την Ρωσία ως κρίσιμη για την ειρήνη, ο Πρόεδρος Μπους επεχείρησε να διαλύσει τις δημιουργηθείσες μεταξύ των δύο κρατών σκιές.

Η εμφανής ψυχροπολεμική ατμόσφαιρα προφανώς οφείλεται από την μη επικύρωση εκ μέρους της Ρωσίας των συμφωνιών για τα σύνορα των τριών Βαλτικών χωρών.

στ. Οι Πρόεδροι του Αζερμπαϊτζάν, της Γεωργίας και της Τουρκίας άνοιξαν συμβολικά τις στρόφιγγες του πετρελαιαγωγού Μπακού-Τιφλίδα-Τσεϊχάν εγκαινιάζοντας το γιγαντιαίο έργο κόστους 4 δις δολαρίων για την μεταφορά του πετρελαίου Κασπίας στις αγορές της Δύσεως.

Δεν αποκλείεται να διαφοροποιηθούν οι παγκόσμιες ισορροπίες καθώς για πρώτη φορά η Δύση δεν θα στηρίζεται στο πετρέλαιο το οποίο προέρχεται από την Μ. Ανατολή.

9. ΑΣΙΑ

α. Κλιμακώνεται η ένταση στις Σινοϊαπωνικές σχέσεις με νέα αφορμή, αμφιλεγόμενο σχολικό βιβλίο Ιστορίας στην χώρα του ανατέλλοντος ηλίου. Στο βιβλίο αποκρύπτονται, σύμφωνα με τους Κινέζους, οι Ιαπωνικές αγριότητες στις μεταξύ τους πολεμικές συρράξεις.

Με τις μαζικές αντιϊαπωνικές διαδηλώσεις έχει προκληθεί έντονη δυσφορία στην Ιαπωνία, χωρίς να αποκλείεται περαιτέρω επιδείνωση στις σχέσεις των δύο χωρών.

β. Η Κίνα επιχειρεί να διαδραματίσει σημαντικότατο ρόλο στο «μεγάλο παιχνίδι» της γειτονιάς της. Εγκαινιάζει νέα εποχή με την Ινδία, υψώνει τους τόνους αντιπαραθέσεως με την Ιαπωνία, δυσφορώντας για την ενίσχυση του ρόλου του Τόκιο στην διεθνή πολιτική σκηνή.

Τηρουμένων των αναλογιών, η Κίνα κινεί τα νήματα στο νέο μεγάλο παιχνίδι το οποίο αρχίζει να διεξάγεται στην Ασιατική Ήπειρο. Η υπογραφή στρατηγικής συμμαχίας με την Ινδία ανησύχησε και εθορύβησε.

γ. Έκκληση προς την ΕΕ να μην προχωρήσει στην άρση του εμπάργκο στις πωλήσεις όπλων προς την Κίνα απηύθυνε η Ιαπωνία. Το εμπάργκο επεβλήθη το 1989 αντιδρώντας στην κατάπνιξη της φοιτητικής εξεγέρσεως.

Η κίνηση μπορεί να ερμηνευθεί ως ένα επιπλέον επεισόδιο στην κρίση μεταξύ Τόκιο και Πεκίνου.

δ. Νέες προσπάθειες προκειμένου να αποτελματωθούν οι εξαμερείς διαπραγματεύσεις για τον τερματισμό του πυρηνικού προγράμματος της Β. Κορέας υπεσχέθησαν να καταβάλουν η Κίνα και η Κορέα.

ε. Η Κίνα απέρριψε την κοινή πρόταση την οποία είχαν υποβάλει η Γερμανία, η Ιαπωνία, η Βραζιλία και η Ινδία στον ΟΗΕ για διεύρυνση του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού με έξι μόνιμα μέλη αφήνοντας μάλιστα να εννοηθεί ότι εάν οι συγκεκριμένες χώρες επιμείνουν στην πρότασή του θα τεθεί βέτο.

ΒΑΣΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Του Υπτγou ε.α.

Αριστεΐδη Παρασκευόπουλου

Γενικά, έχει γίνει παραδεκτόν ότι ως έχει η διεθνής κατάσταση στα Βαλκάνια και όχι μόνον, η Ελλάς αντιμετωπίζει βασική απειλή από την Τουρκία και κινδύνους από τις όμορες χώρες στο Βορρά. Όπως διαβάζουμε στις εφημερίδες και περιοδικά «ειδικά» ή μη και όπως ακούμε από Τ/Ο και Ρ/Φ σταθμούς έχουν διαμορφωθεί δύο τάσεις-απόψεις για το πώς η χώρα μας θα εξουδετερώσει τις όποιες απειλές και κινδύνους αντιμετωπίζει. Η πρώτη και μάλλον επικρατούσα είναι η λεγόμενη ήπια ή ενδοτική στάση. Δηλαδή λύση των όποιων διαφορών μέσω των Διεθνών Οργανισμών κυρίως ΟΗΕ-ΕΕ και διαλόγου μεταξύ των εμπλεκομένων κρατών. Η δεύτερη στάση είναι η σκληρή ή εθνοκεντρική, η ανυποχώρητη στάση, με ό,τι αυτή συνεπάγεται.

Εισ τον έντυπον και ηλεκτρονικό τύπο καθημερινώς σχεδόν διαβάζουμε και ακούμε αναλύσεις της καταστάσεως και προτάσεις προς την εκάστοτε κυβέρνηση για την επίλυση των εθνικών μας θεμάτων και των όποιων άλλων διεθνών προβλημάτων, ως εαν οι κυβερνήσεις μας να ήσαν αδαείς και χωρίς ειδικούς συμβούλους.

Τα αρμόδια και υπεύθυνα εκάστοτε Κυβερνητικά Όργανα και Υπηρεσίες και γνώσεις έχουν και αναλύσεις-εκτιμήσεις κάνουν και ενεργούν σύμφωνα με τις εντολές που έχουν λάβει.

Προς τι λοιπόν η όλη φιλολογία γύρω από τα εθνικά μας θέματα και για τα μέσα που η εκάστοτε κυβέρνηση θα πρέπει να χρησιμοποιήσει; Εισ ποίον λοιπόν απευθύνονται τα όποια συμπεράσματα και προτάσεις; Απευθύνονται σε «ώτα μη ακουόντων» σημειώνω. Διότι το θέμα δεν είναι τι πρέπει να πράξουμε. Αυτό το γνωρίζουμε. Το θέμα είναι τι θέλουμε να πράξουμε. Με άλλα λόγια, ποια είναι η πολιτική βούληση των Ελληνικών Κυβερνήσεων και από ποιους παράγοντες αυτή μορφοποιείται;

Μορφοποιείται κυρίως από εσωτερικούς παράγοντες (Ιστορία, Παράδοση, Κοινή Γνώμη, Οικονομία, Ένοπλες Δυνάμεις και άλλους) και από εξωτερικούς παράγοντες (Ξένος δάκτυλος - Διεθνής κατάσταση).

Κατά τη γνώμη μου (και βέβαια δεν κομίζω γλαύκας εις Αθήνας) ισχυρότερος είναι ο ξένος δάκτυλος ή διεθνής παράγων ο οποίος ενυπάρχει ως ενδημική νόσος στη χώρα μας από της ιδρύσεως του Ελληνικού κράτους. Αυτός που έχει δημιουργήσει «Πέμπτη φάλαγγα» διαφοροτρόπως εντός του Ελληνικού χώρου, για την εξυπηρέτηση των συμφερόντων του. Αυτός που καθιστά ανίσχυρα τα όποια όπλα έχει η χώρα μας πολιτικά, πολιτισμικά, ιστορικά, στρατιωτικά κ.α, για την υπεράσπιση των συμφερόντων της. Είναι τόσο ισχυρός ο «ξένος δάκτυλος» που από μόνος του εξουδετερώνει όλους τους εσωτερικούς παράγοντες. Ίσως ερωτήσει κάποιος : Μήπως υπερβάλλεις; Η απάντηση δίδεται από ιστορικά στοιχεία του απώτερου και πρόσφατου παρελθόντος. Άλλωστε τα γεγονότα που ζήσαμε τα τελευταία σαράντα περίπου χρόνια μαρτυρούν του λόγου το αληθές. Και ιδού:

- Η Κύπρος κείται μακράν, είπε ο ένας πρωθυπουργός.
- MEA CULPA δικαιολογήθηκε για το Νταβός, ο άλλος πρωθυπουργός.
- Η Τουρκία έχει ζωτικά συμφέροντα στο Αιγαίο, παραδέχτηκε ο τρίτος πρωθυπουργός.
- Χλιαρή αντίδραση στις παραβιάσεις και παραβάσεις στο Αιγαίο από Τουρκική Πολεμική Αεροπορία.
- Μη επέκταση στα 12 μίλια των χωρικών μας υδάτων στο Αιγαίο.
- Κωμικοτραγική στάση της Ελλάδος στα Ίμια.
- Θάψιμο των θεμάτων της ΒΗ, Σκοπίων, Δυτικής Θράκης, Ίμβρου-Τενέδου και άλλων.
- Συνεχής υποβάθμιση της παιδείας σε θέματα γλώσσας, ιστορίας και εθνικών διεκδικήσεων.
- Αντιθρησκευτική προπαγάνδα από γνωστά και άγνωστα κέντρα του εσωτερικού και εξωτερικού.
- Υποβάθμιση των ΕΔ πολλαπλώς.
- Διαμόρφωση στη κοινή γνώμη νοοτροπίας υποχωρητικής στάσης στις όποιες εχθρικές επιθέσεις.
- Απόδοση του χαρακτηρισμού εθνοκαπήλου, φασίστα, ρατσιστή κ.α. σε όποιον υποστηρίζει τα εθνικά θέματα.
- Ομόθυμη αποδοχή από σύσσωμη σχεδόν την πολιτική ηγεσία της χώρας του καταστροφικού σχεδίου ANAN για την Κύπρο.
- Απόκρυψη από τον Ελληνικό Λαό των πραγματικών κινδύνων που αυτός διατρέχει.

Από τα παραπάνω γίνεται σαφές ότι η χώρα μας έχει υιοθετήσει, προφανώς υπό την πίεση του Διεθνούς παράγοντα, την υποχωρητική βασικώς στάση και έχει απορρίψει οριστικά την τήρηση οποιασδήποτε σθεναρής στάσης στον χειρισμό των εθνικών μας θεμάτων.

Τούτο βέβαια συνάγεται και από τα όσα είπε πρόσφατα η αξιότιμος κα Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων στον νέο Πρόεδρο της Δημοκρατίας, περί περιορισμού των εθνικών συνόρων και της εθνικής κυριαρχίας χάριν της ειρήνης και της ασφάλειας στην διευρυμένη Ευρώπη.

Είναι η διευρυμένη Ευρώπη συμπαγής, αυτόνομη και αυτοδύναμη; Μήπως η ΕΕ είναι διαβρωμένη και λειτουργεί όχι για τα συμφέροντα των μελών της αλλά για την πλήρη υποταγή αυτών στον όμιλο κρατών που θέσπισαν την παγκοσμιοποίηση;

Τα πρόσφατα αρνητικά δημοψηφίσματα στη Γαλλία και Ολλανδία για την καθιέρωση του Ευρωσυντάγματος και η αναστολή διενεργείας δημοψηφίσματος για το παραπάνω θέμα από την πανικόβλητη Κυβέρνηση της Μεγάλης Βρετανίας φανερώνει ότι υπάρχει διάσταση απόψεων μεταξύ των Λαών και των Κυβερνήσεών τους οι οποίες δραστηρίως ενεργούσαν για την επικύρωση του Ευρωσυντάγματος.

Σύμφωνα δε με τις υπάρχουσες πληροφορίες και άλλες χώρες αναμένεται να καταψηφίσουν το Ευρωσύνταγμα με απρόβλεπτες πλέον συνέπειες για την πορεία της Ε.Ε. Δηλαδή που και τότε θα σταματήσει η διεύρυνσή της; Θα είναι η Ε.Ε. μία

χώρα χωρίς σύνορα; Θα αποκτήσει ποτέ η Ε.Ε. κρατική οντότητα ή απλώς θα γίνει μία διευρυμένη αγορά; Θα καταστεί ποτέ η Ε.Ε. αρωγός στα εθνικά θέματα της χώρας μας; Μάλλον όχι.

Οι Η.Π.Α. από καιρό τώρα πασχίζουν για την ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε. με την προσδοκία ότι η είσοδός της θα εξασθενίσει την Ε.Ε., αφ' ενός μεν από οικονομικής πλευράς αφ' ετέρου δε από πολιτικής πλευράς.

Η Τουρκία παρά τα όσα λέγονται και γράφονται δεν θα εγκαταλείψει την στενή σχέση που έχει με τις Η.Π.Α. Ο έντονος εθνικισμός που διέπει την Τουρκία καθιστά αυτήν αρνητική σε όποια Ευρωπαϊκή πίεση για συμβιβασμό σε οτιδήποτε που θα περιορίσει τις όποιες εθνικές διεκδικήσεις της και θα καταστεί τροχοπέδη στη χάραξη κοινής Ευρωπαϊκής πολιτικής. Παράδειγμα η άρνηση της Τουρκίας να αναγνωρίσει την Κύπρο παρά την «εντολή» που έλαβε από την Ε.Ε. Θέλετε και άλλο; Το νέο δόγμα εθνικής ασφαλείας, που αφ'ενός μεν επαναφέρει ως αιτία πολέμου την επέκταση των ελληνικών χωρικών υδάτων στα 12 ναυτικά μίλια, αφ'ετέρου δε προσδιορίζει την διεκδίκηση της Τουρκίας για εκατό περίπου βραχονησίδες στο Αιγαίο. Και αυτά, τώρα που η Τουρκία είναι εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εάν ενταχθεί, θα είναι η πολυπληθέστερη χώρα της Ε.Ε., θα έχει τους περισσότερους ευρωβουλευτές και η στάση της θα είναι εθνοκεντρική στο έπακρο.

Γιατί εμείς σπεύσαμε να επικυρώσουμε το Ευρωσύνταγμα και μάλιστα χωρίς να ερωτηθεί ο Ελληνικός Λαός; Γιατί εμείς δώσαμε «Γή και Ύδωρ» στην Ε.Ε.; Γιατί εμείς ψηφίζουμε υπέρ της ένταξης της Τουρκίας στην Ε.Ε. έστω και υπό προϋποθέσεις; Πιεζόμαστε και από ποιούς; Προς τα που τελικώς βαδίζουμε; Θα υποστούμε άραγε μία ακόμα συρρίκνωση του Ελληνισμού;

Δρ. Στυλιανός Χαρ. Πολίτης
**Σημεία Τριβής στις Ε/Τ Σχέσεις σχετικά με το Αιγαίο
Η Τουρκία, η εφαρμογή του διεθνούς δικαίου
και το νομικό καθεστώς των νησιών γενικά**

Το δημόσιο διεθνές δίκαιο περιλαμβάνει το σύνολο των κανόνων που διέπουν κατά κύριο λόγο τις σχέσεις μεταξύ των κρατών και γενικότερα των υποκειμένων με διεθνή νομική προσωπικότητα. Κάθε κράτος οφείλει να εφαρμόζει τους κανόνες των διεθνών συμβάσεων που είναι μέρος, καθώς και όλους τους κανόνες του εθιμικού δικαίου. Πολλοί από τους εθιμικούς κανόνες βρίσκονται κωδικοποιημένοι σε διεθνείς συνθήκες. Σαν εθιμικό δίκαιο ισχύουν ανεξάρτητα από τις συνθήκες που τους περιέχουν και δεσμεύουν όλα ανεξαιρέτως τα κράτη ακόμα και αυτά που δεν είναι μέρη. Η Ελλάδα, μέρος της ισχύουσας νέας Σύμβασης για το δίκαιο της θάλασσας οφείλει να ακολουθεί πιστά τους κανόνες της. Μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, που δεν είναι μέρος στη Σύμβαση, ισχύουν μόνον οι εθιμικοί κανόνες που περιέχονται σ' αυτή. Δύο είναι τα στοιχεία που απαιτούνται για να υπάρξει διεθνές έθιμο. Το ένα είναι η σταθερή και ομοιόμορφη πρακτική και το άλλο η πεποίθηση ότι η πρακτική αυτή ανταποκρίνεται σε ορισμένη νομική υποχρέωση ή δικαίωμα λόγω *opinio juris sive necessitatis*. Η Τουρκία επικαλείται ιδιαιτερότητες στην γεωμορφολογία της περιοχής του Αιγαίου και ισχυρίζεται ότι αυτός είναι λόγος εφαρμογής ενός ξεχωριστού νομικού καθεστώτος. Η άποψη αυτή δεν στηρίζεται στην επιστήμη. Κάθε γεωγραφική περιοχή έχει τις ιδιαιτερότητές της, χωρίς να υπάρχει δυνατότητα εφαρμογής ενός ξεχωριστού νομικού καθεστώτος σε κάθε περίπτωση. Υπάρχουν μόνο οι εξαιρέσεις που υπαγορεύονται από το διεθνές δίκαιο. Το Αιγαίο λοιπόν, είναι ένα κοινό πεδίο εφαρμογής του διεθνούς δικαίου. Η Τουρκία δίνοντας τις δικές της ερμηνείες αμφισβητεί γενικής αποδοχής κανόνες του διεθνούς δικαίου ή τους εφαρμόζει όπου και όπως την συμφέρει. Μετά τα Ιμια μάλιστα, στο Κυβερνητικό Πρόγραμμα Ερμπακάν - Τσιλλέρ, συναντάμε την φράση: “ Turkey will abide by all international agreements it has signed. However the implementation of these against the national security and interest will not be allowed” δηλαδή: «Η Τουρκία θα τηρήσει όλες τις διεθνείς συμφωνίες που έχει υπογράψει. Εντούτοις δεν θα επιτρέψει η εφαρμογή τους να είναι αντίθετη στην εθνική της ασφάλεια και τα συμφέροντα της». Επισημαίνουμε την χαρακτηριστική λέξη «συμφέροντα της» και την θέση της απέναντι στο διεθνές δίκαιο! Αυτή η επισήμανση αντικατοπτρίζει πλήρως την πολιτική της Τουρκίας και την «νομιμοφροσύνη» της μόνο όπου την συμφέρει! Αυτό φαίνεται να το γνώριζε πολύ καλά ο Ελευθέριος Βενιζέλος, ο οποίος πηγαίνοντας το 1923 στις διαπραγματεύσεις της Λοζάννης ζήτησε από την Κυβέρνηση των Αθηνών την ανασυγκρότηση του στρατού για να μπορεί να έχει «διαπραγματευτική άνεση». Μετά μάλιστα το τελικό αποτέλεσμα δεν παρέλειψε στο τηλεγράφημα του να επισημάνει στην Κυβέρνηση την συμβολή της στην επιτυχία του αφού εκείνη « ... αναδιοργανώσασα εθνικόν στρατόν έδωκε τα μέσα εις την αντιπροσωπείαν της να επιτύχει την συνομολόγηση εντίμου ειρήνης ...». Σύμφωνα με Τουρκική άποψη που υποστηρίχθηκε στη τρίτη Διάσκεψη για το δίκαιο της θάλασσας, τα νησιά πρέπει να έχουν δικαιώματα στις θαλάσσιες

περιοχές ανάλογα με το μέγεθος τους και τον πληθυσμό τους. Η άποψη αυτή δεν υιοθετήθηκε από τα κράτη μέλη της Διάσκεψης που παρέμειναν στις παλιές τους θέσεις. Το γεγονός αυτό δημιούργησε ένα ισχυρό a contrario επιχείρημα που μας πείθει ότι οι απόψεις της Τουρκίας εκτός του ότι είναι αντίθετες με την διεθνή πρακτική, δεν εκφράζουν την *opinio juris* του συνόλου των κρατών. Αρα κανείς δεν μπορεί να ισχυρισθεί ύπαρξη κάποιου ανάλογου κανόνα με εθιμικό status. Σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, σήμερα υπάρχουν μόνο νησιά με το ίδιο ακριβώς καθεστώς και τίποτε άλλο. Κάθε είδους διαχωρισμός σε "Rocks", "Islets", "Isles", και "Islands" δεν μπορεί να έχει καμία απολύτως εφαρμογή στο διεθνές δίκαιο. Γ' αυτό και θα πρέπει να μην χρησιμοποιούνται όροι όπως νησίδες, μικρόνησοι, βραχονησίδες κ.λ.π.

Επειδή λοιπόν το νομικό καθεστώς των νησιών από πλευράς εθιμικού δικαίου ταυτίζεται με εκείνο της νέας Σύμβασης για το δίκαιο της θάλασσας, οι κανόνες που αφορούν σ' αυτό είναι το ίδιο δεσμευτικοί και για την Τουρκία. Τα νησιά έχουν τα ίδια με την ηπειρωτική ξηρά δικαιώματα στις θαλάσσιες ζώνες, Υπάρχει μόνο μια μικρή εξαίρεση που αφορά στα νησιά που είναι βράχοι χωρίς δυνατότητα συντήρησης ανθρώπινης διαβίωσης ή δικής τους οικονομικής ζωής. Οι βράχοι αυτοί, σύμφωνα με τη νέα Σύμβαση, δεν μπορούν να έχουν αποκλειστική οικονομική ζώνη ή υφαλοκρηπίδα.

Δυστυχώς η Τουρκία επιμένει ακόμα και τώρα στις ίδιες επιστημονικά αβάσιμες απόψεις της. Απ' αυτό το σημείο ξεκινούν μια σειρά προβλημάτων στις σχέσεις μας. Μια σοβαρή, ίσως η σοβαρότερη πτυχή του προβλήματος είναι η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας. Πέρα απ' αυτό η Τουρκία δεν δέχεται για μερικά μικρά νησιά του Αιγαίου ότι έχουν δική τους χωρική θάλασσα και κατά συνέπεια δικό τους εθνικό εναέριο χώρο. Π.χ Καλόγεροι και Ίμια.

Δρ. Στυλιανός Χαρ. Πολίτης

Σημεία Τριβής στις Ε/Τ Σχέσεις σχετικά με το Αιγαίο

Το εύρος της χωρικής θάλασσας

Η Τουρκία στην περίοδο των διαπραγματεύσεων της τρίτης Διάσκεψης για το δίκαιο της θάλασσας θεωρώντας ότι σε μια «κλειστή θάλασσα» όπως είναι το Αιγαίο, θα πρέπει να ισχύσουν ξεχωριστοί κανόνες, υπέβαλλε τρεις παρεμφερείς προτάσεις. Οι προτάσεις αυτές αποσκοπούσαν στο να συμπεριληφθεί διάταξη στη Σύμβαση σύμφωνα με την οποία το πλάτος της χωρικής θάλασσας και οι λοιπές θαλάσσιες ζώνες θα έπρεπε να καθορίζονται με βάση τις αρχές της «δικαιοσύνης» και από κοινού από τα κράτη που βρέχονται από αυτές τις θάλασσες. Οι προτάσεις της Τουρκίας δεν βρήκαν έδαφος και σήμερα το θέμα αυτό είναι ξεκάθαρο. Ο καθορισμός του εύρους της χωρικής θάλασσας μπορεί να γίνει μόνο με μονομερείς πράξεις και βέβαια μέχρι του ορίου των δώδεκα ναυτικών μιλίων. Πέρα από όσα ορίζει η νέα Σύμβαση δεν πρέπει κανείς να ξεχνά πως ο κανόνας αυτός είναι εθιμικός. Το γεγονός μάλιστα ότι η Τουρκική πρόταση για την καθιέρωση σχετικών συμφωνιών δεν έγινε αποδεκτή στην τρίτη Διάσκεψη για το δίκαιο της θάλασσας, ήταν σε βάρος της. Με αυτό τον τρόπο η Τουρκία για άλλη μια φορά άθελα της, δημιουργήθηκε ένα σοβαρό a contrario επιχείρημα με το οποίο

επιβεβαιώνεται και πάλι η *opinio juris* του εθνικού κανόνα που δίνει την αρμοδιότητα καθορισμού του εύρους της χωρικής θάλασσας αποκλειστικά και μόνο στο παράκτιο κράτος σε όλες τις περιπτώσεις ανεξαιρέτως.

Αν ένα κράτος στον καθορισμό του εύρους της χωρικής του θάλασσας δεν εξαντλεί το όριο των δώδεκα μιλίων κάνει μερική χρήση δικαιώματος. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση που διαφοροποιεί το εύρος της χωρικής θάλασσας σε σχέση με τη ναυσιπλοΐα και την αεροπλοΐα χωρίς να υπερβαίνει ούτε τη μια ούτε την άλλη φορά το όριο των δώδεκα μιλίων. Η Χώρα μας έχει ορίσει χωρική θάλασσα έξι ναυτικών μιλίων. Ειδικά όμως για την αεροπλοΐα έχει ορίσει χωρική θάλασσα δέκα ναυτικών μιλίων. Η διαφοροποίηση αυτή, πραγματικά ασυνήθιστη, δεν μπορεί να θεωρηθεί παράνομη. Απλά και μόνο αποτελεί ένα χαρακτηριστικότατο παράδειγμα μερικής χρήσης δικαιώματος. Ενός δικαιώματος που μπορεί να ασκηθεί σε όλη του την έκταση οποιαδήποτε στιγμή.

Σύμφωνα με το Σύνταγμα όμως κάθε επέκταση της χωρικής θάλασσας (μεταβολή ορίων της Επικράτειας) θα πρέπει να υλοποιηθεί υποχρεωτικά με νόμο που θα ψηφισθεί από την απόλυτη πλειοψηφία όλου του αριθμού των βουλευτών, χωρίς να υπάρχει δυνατότητα παροχής εξουσιοδότησης (βλ. άρθρα 27(1), 72(1), 43(5) του Συντάγματος). Μετά απ' αυτό και όσο αφορά την αυστηρή εφαρμογή του εσωτερικού δικαίου, φαίνεται σαν να μην αρκεί ένα Προεδρικό Διάταγμα όπως ορίζει ο Κυρωτικός Νόμος σήμερα ή και ο Κώδικας Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου που ισχύει από πιο πριν. Η Κυβερνητική πλειοψηφία υποστήριξε ότι η Συνταγματική διάταξη αφορά μεταβολή της Επικράτειας «επί τα χείρω», κατά συνέπεια με βάση και κάποια άλλα επιχειρήματα που έχουν διατυπωθεί, η νέα νομοθετική εξουσιοδότηση είναι έγκυρη. Παρ' όλα αυτά, ίσως θα ήταν καλύτερα αν σε μια από τις αναθεωρήσεις του Συντάγματος γινόταν όχι μόνο η απαραίτητη διευκρίνιση για να μην υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η Συνταγματική διάταξη αφορά πράγματι μόνο μεταβολή «επί τα χείρω», αλλά να ξεπερνιόταν και μια άλλη δυσκολία που έχει σχέση με τον καθορισμό χρονικών ορίων για τη χρήση της εξουσιοδότησης (βλ. άρθρο 43(4) του Συντάγματος).

Αυξάνοντας η Ελλάδα τη χωρική της θάλασσα, εξαντλώντας το όριο των δώδεκα μιλίων, θα φθάσει η κυριαρχία της στα 67,6% της όλης έκτασης του Αιγαίου με θετικές μόνο επιπτώσεις για τη Χώρα μας. Με την αύξηση όμως της χωρικής θάλασσας στα δώδεκα ναυτικά μίλια θα περιορισθούν σημαντικά τα στενά διεθνούς ναυσιπλοΐας όπου ισχύει σύμφωνα με τη νέα Σύμβαση το καθεστώς «πλου διέλευσης». Αυτό είναι ένα σημαντικό ζήτημα που θα μας απασχολήσει με μια άλλη ευκαιρία, όταν θα αναφερθούμε σ' αυτά τα στενά περιγράφοντας και τις καλές προθέσεις της Χώρας μας για την εξυπηρέτηση της ναυσιπλοΐας. Ένα άλλο αποτέλεσμα θα είναι και ο αποκλεισμός ξένων πολεμικών πλοίων από αγκυροβόλια της σημερινής ανοικτής θάλασσας του Αιγαίου (π.χ. Ανατολικά Λήμνου και νοτιοδυτικά Κυθήρων). Από την άλλη πλευρά όμως η μη άσκηση των δικαιωμάτων μας στο ακέραιο μπορεί κάλλιστα να εκληφθεί και σαν έμμεση παροχή διευκολύνσεων στο κράτος της εθνικότητας αυτών των πολεμικών πλοίων. Η Τουρκία στο πλαίσιο των προσπαθειών της για δημιουργία έντασης άρχισε από το 1974 και μετά, τις πολύ έντονες αντιδράσεις της για το ενδεχόμενο επέκτασης

της χωρικής θάλασσας της Ελλάδας. Οι αντιδράσεις αυτές εκδηλώθηκαν με δηλώσεις από όλους σχεδόν τους πρωθυπουργούς της που θεωρούν την καθ' όλα νόμιμη επέκταση του εύρους της χωρικής θάλασσας της Ελλάδας στα δώδεκα ναυτικά μίλια σαν casus belli. Οι απειλές χρήσης βίας της Τουρκίας είναι παράνομες. Σχετικό είναι το άρθρο 2(4) του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών καθώς και η Διακήρυξη της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών της 24ης Οκτωβρίου 1970.

Τέλος υπάρχουν και ακούγονται διάφορες απόψεις και εκφράζονται απορίες. Διερωτώνται κάποιοι: Γιατί δεν κάνουμε χωρική θάλασσα δώδεκα μιλίων στο Ιόνιο; Αυτό θα ήταν πολύ μεγάλο λάθος! Μια τέτοια ενέργεια θα έδινε την εντύπωση πως και εμείς πιστεύουμε, όπως λένε ότι πιστεύουν και οι Τούρκοι, ότι το Αιγαίο πρέπει να έχει ένα δικό του ειδικό καθεστώς. Κάποιοι άλλοι αναρωτιόνται αν η αύξηση της χωρικής θάλασσας θα έχει επιπτώσεις στη ναυτιλία, όπως ισχυρίζονται οι Τούρκοι; Ούτε αυτό είναι σωστό! Σε όλες τις περιπτώσεις ισχύει το δικαίωμα της αβλαβούς διέλευσης ακόμα και για τα πολεμικά πλοία. Η κα Τσιλλέρ όταν ήταν Πρωθυπουργός, σε συνέντευξη Τύπου ισχυρίστηκε ότι η αύξηση της χωρικής θάλασσας από μέρους της Ελλάδος θα δημιουργήσει πρόβλημα στην ναυσιπλοΐα. Ανέφερε μάλιστα σαν παράδειγμα ότι θα χρειάζεται άδεια από τις Ελληνικές Αρχές για να ταξιδεύσει με την βάρκα του ένας Τούρκος ψαράς από την Σμύρνη μέχρι την Αλικαρνασσό. Με το ατυχές παράδειγμα η Τουρκάλα Πρωθυπουργός φάνηκε σαν να μην γνωρίζει τους στοιχειώδεις κανόνες του διεθνούς δικαίου και μάλιστα ότι δεν χρειάζεται καμία άδεια για την διέλευση από ξένη χωρική θάλασσα. Πέρα απ' αυτό υπάρχει ένα αστείο και ένα θλιβερό γεγονός: Το αστείο είναι ότι όπως βλέπουμε, η κα Τσιλλέρ δεν γνώριζε την γεωγραφία της περιοχής. Προσέξτε ένα οποιοδήποτε χάρτη. Για να ταξιδεύσει η βάρκα του Τούρκου ψαρά από το ένα σημείο στο άλλο ακολουθώντας το συντομότερο ασφαλές δρομολόγιο δεν χρειάζεται να περάσει από Ελληνική Χωρική θάλασσα. Το θλιβερό είναι ότι όπως είδαμε στην τηλεόραση, κανένας από τους παριστάμενους δημοσιογράφους δεν αντιλήφθηκε τα παραπάνω για να τα σχολιάσει ανάλογα.

Ομιλία Νικόλαου Ταβουλάρη
Προέδρου Ομίλου Νεωρίου και Ναυπηγείων Ελευσίνας
Στην Ημερίδα με Θέμα :
«ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΜΥΝΑ», Σημασίες & Προοπτικές
που οργάνωσαν
Η Ελληνική Εταιρεία Στρατηγικών Μελετών(ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ)
και το Γαλλικό Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων και Στρατηγικής (IRIS)
σε συνεργασία με την Πρεσβεία της Γαλλικής Δημοκρατίας
στο Πολεμικό Μουσείο Αθηνών στις 18/05/2005

Τα Ναυπηγεία Ελευσίνας και Νεωρίου Σύρου λειτουργούν στην Ελλάδα στο Ν.Α. άκρο της Ε.Ε. Σε μία περιοχή που είναι παρά τους δύο παγκόσμιους πολέμους και αρκετούς τοπικούς εξαιρετικά ασταθής. Περιοχή που πιστεύω ότι είναι από τις πιο ευαίσθητες της Ένωσης. Μια περιοχή που η στρατιωτική παρουσία και ισχύς αποτελούσε και εξακολουθεί να αποτελεί έναν από τους ουσιαστικότερους παράγοντες στη διαμόρφωση των συνόρων, του βαθμού ελευθερίας και του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της και γενικότερα των στρατηγικών και κατ' επέκταση των πολιτικών ισορροπιών στο σημερινό Κόσμο.

Η συμβολή της βιομηχανίας στη δημιουργία και διατήρηση της απαιτούμενης στρατιωτικής ισχύος είναι αυτονόητη και δεδομένη.
Θα μου επιτρέψετε να λοξοδρομήσω για λίγο και να αναζητήσω τον προσδιορισμό της έννοιας «απαιτούμενη στρατιωτική ισχύς».
Η «απαιτούμενη» λογικά προσδιορίζεται σε σχέση με την υπάρχουσα και προβλεπομένη «απειλή». Το μέγεθος, τη φύση και την πιθανότητα της. Είτε από την ανθρώπινη ανάγκη για επιβίωση, κατάκτηση και αρπαγή. Τέλος από τις μεταφυσικές μεσσιανικές παρορμήσεις και φιλοδοξίες.

Η βιομηχανία καλείται να ικανοποιήσει τις ανάγκες που προσδιορίζουν οι ηγεσίες κάθε Χώρας στα πλαίσια της αμυντικής και εξωτερικής πολιτικής τους. Σε πολλές περιπτώσεις η ίδια η βιομηχανία ανακαλύπτει νέα σημαντικά προϊόντα και μεθόδους που δίνουν στις πολιτικές ηγεσίες τη δυνατότητα αναπροσαρμογής των στόχων τους. Η αλληλεξάρτηση βιομηχανίας και αμυντικής πολιτικής γίνεται όλο και μεγαλύτερη, πράγμα όμως που δεν έχει συνειδητοποιηθεί από αυτούς που σχεδιάζουν την αμυντική πολιτική στο βαθμό που επιβάλλεται.

Πολλά, αν όχι τα περισσότερα, από τα τεχνολογικά άλματα των τελευταίων 50 ετών είναι αποτέλεσμα των τεράστιων ποσών που διατέθηκαν για την έρευνα, ανάπτυξη και παραγωγή οπλικών συστημάτων και μεθόδων παραγωγής, επικοινωνίας και οργάνωσης.

Στην καθημερινή μας ζωή χρησιμοποιούμε εκατοντάδες προϊόντα και διαδικασίες που δημιουργήθηκαν από τη μαζική διάθεση πόρων για να εξασφαλιστεί η στρατιωτική υπεροχή και το τεχνολογικό προβάδισμα.

Μετά από τη γενικόλογη αυτή τοποθέτηση ας δούμε τι συνέβη στον ευρωπαϊκό χώρο όπου τελευταία βρίσκεται σε εξέλιξη μια έντονη τάση συγκέντρωσης των αμυντικών επιχειρήσεων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η τάση αυτή έχει κατά την άποψη μου δύο αιτίες. Η μία είναι η τάση πολλών ευρωπαίων να απαλλαγούν από την πολιτική κηδεμονία των ΗΠΑ, κηδεμονία που είναι αποτέλεσμα της στρατιωτικής ισχύος τους και του γεγονότος ότι μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου οι Αμερικανοί προστάτευαν την Δ. Ευρώπη απέναντι σε μία ισχυρότερη στρατιωτικά Σοβιετική Ένωση. Οι ευρωπαίοι διαπίστωναν ότι οι βιομηχανίες τους δεν μπορούσαν να παρακολουθήσουν σε τεχνολογική εξέλιξη, σε όγκο και σε επίπεδο αυτάρκειας τις αντίστοιχες των ΗΠΑ και της Ρωσίας. Εδώ με αυτάρκεια εννοούμε τη δυνατότητα μιας χώρας να προμηθεύεται πρώτες ύλες και οπλικά συστήματα που χρειάζονται οι ένοπλες δυνάμεις τους για να αντιμετωπίσουν τις υπαρκτές ή τις κατά φαντασία απειλές ή για να υποστηρίξουν με στρατιωτικά μέσα τις πέραν των συνόρων τους πολιτικές τους επιλογές.

Η δεύτερη αιτία είναι το ότι η βιομηχανία απασχολούσε με τις δομές των τελευταίων δεκαετιών πολυάριθμο προσωπικό και η αναγκαία προσαρμογή δημιουργούσε - ιδίως σε ορισμένους κλάδους όπως τα ναυπηγεία - έντονα κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα. Δυνατά Σωματεία και αδύναμες Κυβερνήσεις οδήγησαν τις περισσότερες βιομηχανίες στην Ευρώπη σε συρρίκνωση και τους στέρησαν τη δυνατότητα να εκσυγχρονιστούν, να αποκτήσουν ή και να διατηρήσουν ένα τεχνολογικό προβάδισμα.

Το τελικό αποτέλεσμα ήταν να αναλωθούν αντιπαραγωγικά μεγάλα κεφάλαια, σπανίζοντες πόροι και μεγάλες προσπάθειες χωρίς να διατηρηθούν έστω και μεσοπρόθεσμα κάποιες θέσεις εργασίας.

Κάτω από τις διαπιστώσεις αυτές και για να εξασφαλίσουν ένα αποφασιστικό ρόλο στη «γηραιά» ήπειρο, - ρόλο ανάλογο με τον πληθυσμό της, το υψηλό γνωστικό και πολιτιστικό της επίπεδο και την Ιστορία των λαών της - οι κυβερνήσεις παρεμβαίνουν ενεργά και ενθαρρύνουν τις επιχειρήσεις στην κατεύθυνση προγραμματισμένων συνεργασιών μέχρι και συγχωνεύσεων, ενώ ταυτόχρονα βρίσκεται σε εξέλιξη μία σύντομη προσπάθεια για την υιοθέτηση κανόνων που θα επιτρέψουν τη δημιουργία μιας ισχυρής ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας.

Τον περασμένο Ιούλιο η Ε. Επιτροπή δημοσίευσε μία έκθεση με τίτλο GREEN PAPER on DEFENCE PROCUREMENT για την προώθηση δημιουργίας μιας ευρωπαϊκής αγοράς αμυντικού υλικού (European Defence Equipment Market – EDEM).

Η βασική διαπίστωση της Έκθεσης είναι ότι υπάρχει σήμερα ένας κατακερματισμός των αμυντικών προγραμμάτων που αποφασίζονται και χρηματοδοτούνται σε εθνικά πλαίσια με αποτέλεσμα επικαλύψεις, σπατάλη πόρων και απώλεια ανταγωνιστικότητας στο διεθνές περιβάλλον.

Ο κεντρικός στόχος της προσπάθειας για τη δημιουργία μιας ενιαίας ευρωπαϊκής αμυντικής αγοράς είναι η συγκέντρωση των πόρων για Έρευνα και Ανάπτυξη (R

& D) αντί του κατακερματισμού του σε εθνικά προγράμματα και η οργάνωση του συντονισμού των προγραμμάτων και της προμήθειας υλικού σε ευρωπαϊκά πλαίσια.

Βεβαίως υπάρχει και ένας τρίτος επιθυμητός στόχος, η αύξηση της ευρωπαϊκής αυτοδυναμίας στα οπλικά συστήματα και η δυνατότητα εξαγωγών.

Εμείς όμως δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι σαν σύνολο η Ευρώπη διαθέτει επί δεκαετίες για Έρευνα και Ανάπτυξη ελάχιστα σε σύγκριση με τις ΗΠΑ και δύσκολα θα αποφάσιζε σήμερα να καλύψει την απόσταση με ουσιαστική αύξηση των δαπανών σε εποχή που γενικά αναγγέλλεται μείωση των αμυντικών δαπανών.

Υπάρχει τώρα μία σειρά ερωτημάτων:

Τι είναι και τι δεν είναι πολεμική ή αμυντική βιομηχανία;

Πιστεύω ότι δεν είναι αμυντική βιομηχανία κάθε επιχείρηση που παράγει αντιπαραγωγικά και απορροφά χωρίς επαρκές αντίκρισμα εθνικούς κοινωνικούς και αμυντικούς πόρους. Και υπάρχουν αρκετές από αυτές σε πολλές χώρες.

Βεβαίως εξαιρούνται οι πραγματικές περιπτώσεις αυτάρκειας με την ευρύτερη έννοια της.

Πιστεύω ότι αμυντικές βιομηχανίες είναι όλες οι υγιείς επιχειρήσεις μιας χώρας αφού συμβάλλουν πολλαπλά σε μια υγιή οικονομία που αποτελεί την βάση για μία αποτελεσματική αμυντική πολιτική.

Όμως στα πλαίσια της Ημερίδας πιστεύω ότι μιλάμε για τις βιομηχανίες που ασχολούνται με οπλικά συστήματα και τους φορείς των συστημάτων αυτών. Που ασχολούνται αποκλειστικά με τον αμυντικό τομέα ή ταυτόχρονα και με τον καθαρά πολιτικό (αεροπλάνα, πλοία, οχήματα ξηράς, πυρηνική ενέργεια, χημικά κλπ).

Και το πρόβλημα είναι, εάν είναι δυνατόν να οργανωθεί μία κοινή ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία; Ή έστω 2 ή 3 μεγάλες; Δηλαδή κάτι ανάλογο με αυτό που υπάρχει στις ΗΠΑ ;

Πιστεύουμε ότι προς το παρόν ο στόχος αυτός δεν είναι εφικτός. Το αμερικανικό μοντέλο βασίζεται στο γεγονός ότι υπάρχει μία ενιαία εξωτερική και αμυντική πολιτική. Το σύστημα λειτουργεί μέσω ιδιωτικών εταιρειών με έντονο πολυεθνικό χαρακτήρα. Από την άλλη πλευρά η Ρωσική πολεμική βιομηχανία ελέγχεται απόλυτα από το κράτος.

Στην Ε.Ε. δεν έχουμε ακόμα ενιαία εξωτερική και αμυντική πολιτική, (τα Βαλκάνια και το Ιράκ δεν ήσαν και δεν είναι ασφαλώς δείγματα μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής) οι δε επιχειρήσεις είναι αλλού κρατικές, αλλού ιδιωτικές ή και μικτού χαρακτήρα.

Θα είναι επομένως εξαιρετικά δύσκολο να οδηγηθούμε σε μία ενιαία πολεμική βιομηχανία πριν από μία θεσμοθετημένη και αποτελεσματική ενιαία εξωτερική και κατά συνέπεια και αμυντική πολιτική.

Ένα άλλο μεγάλο ερώτημα είναι εάν η συγκέντρωση θα έχει στόχο ανταγωνιστικό με τις ΗΠΑ ή εάν θα επιδιωχθεί η συμπληρωματικότητα και η κατανομή πόρων

και προμήθειας μεταξύ Ε.Ε. και ΗΠΑ. Και εδώ προκύπτει πάλι το θέμα ενιαίας εξωτερικής πολιτικής και ειδικότερα ανακύπτει το θέμα προοπτικής της Ατλαντικής Συμμαχίας.

Χωρίς να απαντηθούν τα παραπάνω βασικά ερωτήματα είναι δύσκολο να υλοποιηθούν οι εξαιρετικά φιλόδοξοι στόχοι για μια ενιαία (ή ολιγοπωλιακή) ευρωπαϊκή πολεμική βιομηχανία.

Αυτό δεν σημαίνει ότι οι προσπάθειες συνεργασιών και συγχωνεύσεων σε εθνικά και διακρατικά πλαίσια πρέπει να σταματήσουν. Το αντίθετο. Πρέπει να προχωρήσουν με πιο αποφασιστικά βήματα. Όμως θα πρέπει να γίνονται κατά τρόπο που δεν θα ανατρέπουν τις σε πολλούς τομείς ήδη ευαίσθητες διακοινοτικές ισορροπίες και δεν θα καταλήξουν σε βάρος των αμυντικών βιομηχανιών των μικρότερων χωρών της Ένωσης

Στα πλαίσια αυτά εντάσσονται και οι συζητήσεις για συνεργασία των Ναυπηγείων Ελευσίνας με την Εταιρία ολοκληρωμένων ναυτικών κατασκευών ARMARIS που έχει αντικείμενο τις νέες σύγχρονες Φρεγάτες του ΠΝ.

-Συμπεράσματα:

Στην πατρίδα μου έχουμε ένα ρητό «ότι δεν πρέπει να βάζουμε το κάρο μπροστά από το άλογο». Η προσπάθεια για μία ευρωπαϊκή αμυντική αγορά πρέπει να ακολουθεί και όχι να προηγείται της δημιουργίας μιας ευρωπαϊκής εξωτερικής και αμυντικής πολιτικής.

Επίσης θα πρέπει στη διαδικασία για τη δημιουργία αυτής της Αγοράς να ληφθούν σοβαρότατα υπόψη και από τα κράτη μέλη και από την Ε. Επιτροπή οι κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές επιπτώσεις από τις αναπόφευκτες αλλαγές που θα επιφέρει η ανακατανομή έργου και δομών στις υπάρχουσες σήμερα μεγάλες ή μικρές επιχειρήσεις που ασχολούνται με αμυντικά προγράμματα.

Πιστεύω ότι η προσπάθεια για τη «συγκέντρωση» των αμυντικών βιομηχανιών έχει κύρια αιτία τη βελτίωση της ανταγωνιστικής τους θέσης.

Υπάρχει μία ευρύτατα διαδεδομένη άποψη ότι η Ένωση χάνει τη μάχη της Ανταγωνιστικότητας όχι μόνον στο χώρο των αμυντικών βιομηχανιών αλλά και σε πολλούς άλλους σημαντικούς τομείς της οικονομίας.

Η Ένωση αντιμετωπίζει χώρες πιο παραγωγικές και με μία συνεχώς αυξανόμενη αυτάρκεια. Ο πληθυσμός τους είναι «νεώτερος», οι κοινωνικές επιβαρύνσεις χαμηλότερες και τα πολιτικά τους συστήματα λιγότερο “φιλελεύθερα” από τα δικά μας.

Σήμερα η μεγαλύτερη πρόκληση για την Ένωση είναι το να αυξήσει και να βελτιώσει την παραγωγή της χωρίς να θίξει τις ρίζες του κοινωνικού και πολιτικού μας οικοδομήματος.

Δημιουργώντας κέντρα (ή νησίδες) υψηλής και προηγμένης αποδοτικότητας χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι «παράλληλες απώλειες» στον κοινωνικοπολιτικό και εθνικό για κάθε χώρα τομέα είναι μια πολύ κοντόφθαλμη διαδικασία που θα

καταλήξει στην ενίσχυση ακραίων πολιτικών σχημάτων και σε ισχυρές εθνικιστικές αντιδράσεις. Κάτι που οι υπέρ της ενωμένης Ευρώπης πολίτες της Ένωσης δεν θα επιθυμούσαν και δεν θα έπρεπε ν' ανεχθούν.

Τώρα είναι η ώρα που η μεν ηγεσία του επιχειρηματικού κόσμου πρέπει να αναπτύξει τις πολιτικές της ευαισθησίες, οι δε πολιτικοί να συνειδητοποιήσουν πληρέστερα τις δυνατότητες και περιορισμούς της Οικονομίας.

ΓΑΛΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
«ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΜΥΝΑ - ΣΗΜΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ»

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
18 ΜΑΪΟΥ 2005

ΟΜΙΛΙΑ
ΠΡΕΣΒΕΩΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
κ. B. DELAYE

Κύριε Υπουργέ, Κύριοι Αξιωματικοί, Κυρίες και Κύριοι,

Κατ' αρχήν δρώτομαι της ευκαιρίας να σας ευχαριστήσω για την παρουσία σας σήμερα σ' αυτό το επιβλητικό Πολεμικό Μουσείο, με την ευκαιρία αυτού του διαλόγου πάνω στην Ευρώπη της άμυνας, οργανωμένου σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ) και το Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων και Στρατηγικής της Γαλλίας (IRIS).

Η συμμετοχή σας μαρτυρεί το ενδιαφέρον που φέρετε σ' αυτή τη Μεγάλη Ιδέα, σ' αυτό το μεγάλο σχέδιο σε πλήρη εξέλιξη, το οποίο οι δύο χώρες μας έκαναν προτεραιότητα στην αμυντική τους πολιτική.

Τελικά χάρη, σε μεγάλο μέρος, στην κοινή μας παρότρυνση και στο εξής εμνευσμένη από την «Ευρωπαϊκή Στρατηγική της Ασφάλειας» υπό τη διεύθυνση του κ. Solana, η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζεται τώρα στη διεθνή σκηνή ως αξιόπιστος φορέας ασφαλείας.

Παρ' όλα αυτά η εγκαθίδρυση μιας Ευρώπης της άμυνας συναφής με τη σειρά και το ρόλο που πρέπει να κρατήσει η Ένωση στον κόσμο, περιλαμβάνει ακόμα ένα μεγάλο αριθμό θεμάτων, για συζήτηση.

Υπό αυτό το πρίσμα, η χρονιά 2005 προβλέπεται εξαιρετικά ευαίσθητη με ένα περιεχόμενο τονισμένο από την επικύρωση της Ιδρυτικής Σύμβασης των μελών-κρατών, την παγίωση των μελών σε 25 και την έναρξη της πρώτης επιχείρησης, την επιχείρηση «Althea» στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη.

Η Ευρώπη θα ψάξει αυτή τη χρονιά να βάλει σε τάξη τις αυτόνομες υποδομές της εγκατάστασης και της συνέχειας των επιχειρήσεων. Θα πρέπει να εγκαθιδρύσει το ολοκληρωτικό νεωτερικό σχέδιό της των ομαδικών τακτικών. Αυτές οι εργασίες θα στοχεύουν επίσης στο να εγκαταστήσουν βάσεις παντοτινές σε σχέση με τις πολιτικές και στρατιωτικές ικανότητες με προοπτική την ολική και αντικειμενική ανάμεσα στις δυνάμεις αυτές προσδιορισμένη για το 2010. Θα προσπαθήσει τέλος να αναπτύξει την Ευρωπαϊκή Συμμαχία της Άμυνας της οποίας ο ρόλος θα είναι καθοριστικός για την ευρωπαϊκή βιομηχανία της άμυνας και για τις μελλοντικές δυνατότητες των Ευρωπαίων.

Για να προχωρήσουμε, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα έχει επομένως ανάγκη τον προσδιορισμό των κρατών-μελών της με τη μεγαλύτερη θέληση, των οποίων οι πεποιθήσεις θα συνεισφέρουν στο να συνεργαστούν με τα άλλα μέλη πάνω στο μεγάλο σχέδιο της Ευρώπης της Άμυνας. Ειδικότερα η Γαλλία και η Ελλάδα έχουν

ένα ρόλο πρωτοπόρο να παίζουν στο κέντρο της Ευρώπης.

Έτσι η στρατιωτική συνεργασία ανάμεσα στις δύο χώρες μας, που χρονολογείται πάνω από τριάντα χρόνια, παίρνει σήμερα το πρόσωπο μιας αληθινής συνεταιριστικής στρατηγικής στα πλαίσια φιλόδοξων προγραμμάτων όπως η είσοδος της Ελλάδας στη διαστημική εικόνα με το δορυφόρο «Helios II», η παράδοση για χρήση κοινών εξοπλισμών με υψηλή ακρίβεια, όπως το κρουαζιερόπλοιο «SCALP» ή ακόμα η κυβερνητική συμφωνία πάνω στην Έρευνα και την Τεχνολογία.

Και άλλα πιθανά κοινά μονοπάτια μας περιμένουν : σκέφτομαι το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Φρεγάτας «FREMM» που αναλαμβάνει ποικίλες αποστολές ή ακόμα το Πολεμικό Αεροπλάνο «RAFALE», που στο εξής εφοδιάζει το Γαλλικό Ναυτικό και την Αεροπορία.

Ένα τέτοιο μέλος πρέπει να συνεισφέρει στο να ενδυναμώσει τις ικανότητες και την ευρωπαϊκή βιομηχανία και θα συμμετέχει σε μια δυναμική προσχεδιάζοντας την Ευρώπη του αύριο με τα νώτα της καλυμμένα, τις συνεργασίες της να εγκαθιδρύονται προκειμένου να ενώσει τη φωνή του με άλλα ευρωπαϊκά μέλη. Χαίρομαι επομένως που είχαμε σήμερα την ευκαιρία να ανταλλάξουμε τις απόψεις μας πάνω σ' αυτό που θα είναι κοινό μας μέλλον και είμαι ιδιαίτερα τιμημένος, Κύριε Υπουργέ, που δεχθήκατε να μας δώσετε τις απόψεις σας αυτή τη μέρα της σκέψης.

ΓΑΛΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

§ Οι διεθνείς εξελίξεις στη δύση του 20ου αιώνα οδήγησαν σε δραστικές αλλαγές στο πολιτικοστρατιωτικό τοπίο της Ευρώπης.

§ Γίναμε μάρτυρες της ανάπτυξης εντελώς νέων σχέσεων που για την Ευρώπη σημαίνουν την οικοδόμηση του μέλλοντος της στις βάσεις της δημοκρατίας, αμοιβαίας κατανόησης και συνεργασίας.

§ Η μείωση της εξωτερικής απειλής με τη μορφή που ήταν γνωστή στη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου οδήγησε σε αλλαγές στη γενική δομή και αποστολή των Εθνικών Ενόπλων Δυνάμεων και την περικοπή αμυντικών κονδυλίων. Η προσοχή πλέον στρέφεται στην ενίσχυση της ικανότητας των Ενόπλων Δυνάμεων στην επίλυση κρίσεων, αντιμετώπιση ασύμμετρων απειλών και συμμετοχής τους σε ειρηνευτικές και ανθρωπιστικές αποστολές.

§ Προκλήθηκαν αναταράξεις στην αμυντική βιομηχανία η οποία όμως μέσα από γενναία προγράμματα αναδιάρθρωσης κατάφερε να ανασυγκροτηθεί και να προσαρμοστεί στις νέες απαιτήσεις.

§ Αναμφίβολα η αμυντική βιομηχανία των Η.Π.Α. κινήθηκε πιο γρήγορα από την Ευρωπαϊκή.

§ Η Ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία έκανε σημαντικά βήματα προς αυτήν την προσαρμογή και την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού.

§ Αναπτύσσει συνεργασίες στο πλαίσιο της βούλησης για κοινή αμυντική πολιτική και ασφάλεια καθώς και της ενεργητικότερης παρουσίας της στη διεθνή σκηνή.

§ Η Ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία συνειδητοποιεί ότι η μόνη εναλλακτική λύση είναι να ενώσει τις δυνάμεις της ώστε να επεκτείνει τις αγορές της και έχει κάνει σημαντικά βήματα προς αυτήν την κατεύθυνση.

§ Η ΕΑΒ δεν μένει αμέτοχη μπροστά σε αυτό το νέο περιβάλλον.

§ Προσαρμογή της δομής της και ανάπτυξη νέων τεχνολογικών δυνατοτήτων και προσανατολισμός της στρατηγικής της στη σύναψη συνεργασιών και συμμαχιών και την ισότιμη συμμετοχή της σε ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες στο χώρο της άμυνας και αεροδιαστημικής.

§ Ήδη καταγράφει επιτυχίες όπως η αποδοχή της από την Lockheed Martin ως μοναδικής πηγής προμήθειας για συγκεκριμένα δομικά τμήματα του α/φους F16. Η ίδρυση κοινής εταιρείας με την Pratt & Whitney για τη συντήρηση παρελκομένων στρατιωτικών και πολιτικών αεροκινητήρων, αεροσκαφών, η ανάδειξη της από την Rolls-Royce ως ένα από τα πέντε εξουσιοδοτημένα κέντρα

που λειτουργούν στον κόσμο για τη συντήρηση των κινητήρων T56 των αεροσκαφών C-130 και η πρόσφατη συμφωνία υπογραφής επιστολής πρόθεσης με την EADS η οποία προβλέπει σημαντικό υπεργολαβικό έργο για την EAB.

§ Επίκειται η υπογραφή παρόμοιων συμφωνιών με άλλες ευρωπαϊκές εταιρείες του χώρου.

§ Πέραν αυτών, με βάση τη θέση της Ελλάδας στην περιοχή των Βαλκανίων αλλά και της ευρύτερης περιφέρειας και την ενεργό συμμετοχή της στη διατήρηση και ενίσχυση της συνεργασίας, ανάπτυξης, σταθερότητας και ειρηνική συνύπαρξη των χωρών των περιοχών αυτών, η EAB στρέφει το ενδιαφέρον της στη συμβολή που μπορεί να έχει ως μέσον μεταφοράς τεχνογνωσίας και υποστήριξης της αμυντικής βιομηχανίας της περιοχής και στη βοήθεια που μπορεί να παρέχει για την προσαρμογή των οπλικών τους συστημάτων στις απαιτήσεις του νέου ενοποιημένου ευρωπαϊκού περιβάλλοντος.

ΣΥΝΟΨΗ ΟΜΙΛΙΑΣ ΠΡΕΣΒΕΩΣ Κ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

Η παρέμβαση αναφέρεται γενικά στην ανάπτυξη της ΕΠΑΑ και στην επιτυχημένη ελληνογαλλική συνεργασία προς το σκοπό αυτό. Επίσης, παρουσιάζεται το γενικό πλαίσιο που έχει διαμορφωθεί όσον αφορά τις ευρωπαϊκές αποστολές που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας και στην ανάπτυξη των αναγκαίων προς τούτο στρατιωτικών δυνατοτήτων. Επίσης, γίνεται αναφορά στις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η ΕΠΑΑ για την περαιτέρω ανάπτυξή της, οι οποίες απορρέουν από την διστακτικότητα της κοινής γνώμης για την ταχύτερη προώθηση της γενικότερης ενοποιητικής διαδικασίας καθώς και για την ανάληψη πρόσθετων οικονομικών βαρών σε μία περίοδο δημοσιονομικής στενότητας.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
«ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΜΥΝΑ, ΣΗΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ»
18 Μαΐου 2005

3η ΕΝΟΤΗΤΑ
« Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ»
ΟΜΙΛΙΑ ΠΑΝΟΥ ΚΑΜΜΕΝΟΥ

Κυρίες και κύριοι,
Mesdames et Messieurs,

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω θερμά για την πρόσκληση σας να συμμετάσχω στο σημερινό Συνέδριο. Είναι μεγάλη τιμή να βρίσκομαι ανάμεσα σε τόσους σημαντικούς παράγοντες και ειδικούς σε θέματα Αμύνης.

Θα αρχίσω την παρουσίαση μου με μια γενική επισκόπηση της πορείας της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας αμυντικής βιομηχανίας.

Οι πτωτικές τάσεις στις στρατιωτικές δαπάνες πολλών κρατών και ειδικότερα των ανεπτυγμένων επέφεραν και αρκετά σημαντικές αλλαγές στη ζήτηση στρατιωτικού υλικού και οπλικών συστημάτων. Η ραγδαία συρρίκνωση των εξοπλιστικών προγραμμάτων και προϋπολογισμών είχε άμεσες επιπτώσεις στην αμυντική βιομηχανία, έναν κλάδο ο οποίος γνώρισε μια ιδιαίτερη άνθηση κατά την περίοδο του Ψυχρού Πολέμου και ειδικότερα σε περιόδους εντατικοποίησης του εξοπλιστικού ανταγωνισμού μεταξύ του ΝΑΤΟ και του πρώην Συμφώνου της Βαρσοβίας με επικεφαλής τις ΗΠΑ και την τέως Σοβιετική Ένωση αντίστοιχα. Η μείωση των αμυντικών προϋπολογισμών και η συνακόλουθη πτώση στη ζήτηση των προϊόντων της αμυντικής βιομηχανίας είχε ως αποτέλεσμα βαθύτατες μεταβολές στον κλάδο της πολεμικής βιομηχανίας. Έτσι στη δεκαετία του '90 στον κλάδο αυτό συντελέστηκε μία εκτεταμένη αναδιοργάνωση, αναδιάρθρωση, συγκεντροποίηση και ταυτόχρονα διεθνοποίηση της παραγωγής, ενώ οι αμιγώς αμυντικές βιομηχανίες, ήτοι παραγωγοί αποκλειστικά στρατιωτικών και μόνο εισροών στράφηκαν στην παραγωγή για τον πολιτικό τομέα της οικονομίας, με σκοπό να μπορέσουν να επιβιώσουν στις νέες συνθήκες μειωμένης ζήτησης για τα προϊόντα τους, σε ένα περιβάλλον εντεινόμενου ανταγωνισμού.

Η γενικότερη πτωτική τάση στις παγκόσμιες στρατιωτικές δαπάνες την τελευταία δεκαετία οδήγησε και σε σημαντική μείωση της ζήτησης στρατιωτικού υλικού και οπλικών συστημάτων παγκοσμίως, με τις αντίστοιχες φυσικά επιπτώσεις τόσο στην παραγωγή όσο και στο εμπόριο αμυντικού υλικού.

Ωστόσο, η τεχνολογική επανάσταση που συντελέστηκε μετά τον πόλεμο στον Περσικό Κόλπο το 1990 σηματοδότησε μια νέα εποχή στα στρατιωτικά δεδομένα. Οι νέες τεχνολογίες προσέφεραν νέες δυνατότητες, αλλά ταυτόχρονα δημιούργησαν και νέες πολύμορφες απειλές.

Η σύγχρονη κοινωνία είναι σήμερα περισσότερο εξαρτημένη από την πληροφοριακή, χρηματοοικονομική και επικοινωνιακή εξέλιξη. Κατά τη Σύνοδο κορυφής της Λισσαβόνας, την 23η και 24η Μαρτίου 2000, οι ηγέτες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνώρισαν την σημασία και το ρόλο της

έρευνας και τεχνολογίας στην οικονομική ανάπτυξη και στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνοχής. Η σημασία αυτής της απόφασης έχει βεβαίως προεκτάσεις και στην εφαρμογή της ευρωπαϊκής πολιτικής άμυνας και ασφάλειας. Οι δύο αυτές πολιτικές διαστάσεις – ανάπτυξη πολιτικών Έρευνας και Τεχνολογίας και ολοκλήρωση ευρωπαϊκών δομών ασφάλειας – συνδέονται άμεσα.

I. Το βιομηχανικό εργαλείο της Άμυνας

A. Ο καθοριστικός ρόλος της ανάπτυξης

Οι βιομηχανικές μονάδες και συλλογικά ο βιομηχανικός κλάδος κάθε χώρας πρέπει να αποσκοπούν σε ένα πρακτικό αποτέλεσμα και συγκεκριμένα να κατατάσσουν κατά προτεραιότητα τις ανάγκες της κοινωνίας, δεδομένου ότι κάθε είδους επιχείρηση λειτουργεί με την άδεια και την ανοχή της τοπικής κοινωνίας. Ειδικά όσον αφορά τον κλάδο της Αμυντικής Βιομηχανίας απαιτείται η ύπαρξη πολιτικής στρατηγικής και κυρίως διαθεσιμότητα των πόρων που χρειάζονται για την υλοποίηση αυτής της ανάπτυξης. Εν ολίγοις, ο στόχος κάθε χώρας είναι η ανάπτυξη και η ενίσχυση μιας εγχώριας βιομηχανικής και τεχνολογικής αμυντικής βάσης, η οποία να παράγει με αξία και ανταγωνιστικότητα, με διασυνοριακή, διευρωπαϊκή εμβέλεια και συνεργασία, προκειμένου να εξασφαλιστεί εγχώρια παραγωγική δραστηριότητα και στον ευρύτερο – πλην του αμυντικού - βιομηχανικό τομέα και να εξασφαλισθούν νέες τεχνολογίες, τεχνογνωσία και νέες αγορές.

Πρακτικά, η διαδικασία σχεδιασμού της ανάπτυξης για τη δημιουργία μιας εγχώριας βιομηχανικής αμυντικής βάσης που να οδηγεί στη συγκεκριμενοποίηση της έρευνας, ακολουθεί ορισμένα βήματα που βασίζονται στη σωστή αποκωδικοποίηση των σημάτων και των μηνυμάτων που εκπέμπει το περιβάλλον, ώστε να προβλεφθούν από σήμερα οι ανάγκες της αγοράς που θα επικρατήσουν στο μέλλον.

Αυτό θα μπορούσε να γίνει με ορισμένες διακριτές ενέργειες ταυτοποίησης και ανάλυσης επιχειρηματικών δεδομένων, όπως:

1. Τις δραστικές μεταβολές της τελευταίας 10ετίας.
2. Τις επιπτώσεις στο επιχειρησιακό και οικονομικό περιβάλλον.
3. Την κατεύθυνση αναμόρφωσης αμυντικής πολιτικής.
4. Τη διαμόρφωση μελλοντικών αναγκών.
5. Τις επιπτώσεις στις επιχειρηματικές δραστηριότητες, αυτό που κοινά λέγεται τάσεις της αγοράς.
6. Στο σχεδιασμό σεναρίων μετάλλαξης της Αμυντικής Τεχνολογίας στο εγγύς μέλλον λόγω ερευνητικών ανακαλύψεων μεγάλης σημασίας.

Το αποτέλεσμα μιας τέτοιας ανάλυσης οδηγεί στην προσαρμογή του αντικειμένου της βιομηχανίας με τις επίκαιρες διεθνείς και ευρωπαϊκές τάσεις και εν τέλει, στην εναρμόνιση της μελλοντικής γκάμας των προϊόντων σε σχέση με τις ανάγκες της μελλοντικής αγοράς. Σε αυτή τη διαδικασία ο κλάδος της αμυντικής βιομηχανίας θα βρεθεί αντιμέτωπος με μια σειρά κρίσιμων αποφάσεων για την επιβίωσή του, όπου θα πρέπει αφενός να επιλέξει τεχνολογικούς τομείς και αφετέρου σε ποια συγκεκριμένα προϊόντα θα εστιάσει τους πόρους του μέσα σε κάθε τεχνολογικό

τομέα.

Έτσι λοιπόν προσδιορίζεται το σημείο εκείνο που ξεκαθαρίζει ποιες τεχνολογίες αιχμής πρέπει να αναπτυχθούν και ποια προϊόντα θα πρέπει να εισέλθουν στη διαδικασία σχεδίασης, παραγωγής και διάθεσης. Με αυτή τη μεθοδολογία, η έρευνα προσανατολίζεται σε τεχνολογίες και προϊόντα με πρακτική αξία.

Ταυτόχρονα καθορίζεται η αποστολή της, η οποία πρέπει να είναι η ανάπτυξη προηγμένων τεχνολογιών με στόχο τη βιομηχανική και εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων. Ειδικά η εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων επιδρά καταλυτικά στην ανταγωνιστικότητα της αμυντικής βιομηχανίας. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορούν να υπάρξει μια δυνατή συνεργασία μεταξύ των ευρωπαϊκών αμυντικών βιομηχανιών, ώστε στο μέλλον να μπορούμε να μιλήσουμε για μια Ευρωπαϊκή Αμυντική Βιομηχανία.

B. Η Ελληνική Αμυντική Βιομηχανία

Ο στρατηγικός σχεδιασμός των Ένοπλων Δυνάμεων έχει αλλάξει σε έναν βαθμό και οι νέοι κίνδυνοι που απορρέουν τώρα, οι λεγόμενες ασύμμετρες απειλές - όπως η διεθνής τρομοκρατία, το διεθνές οργανωμένο έγκλημα, η λαθρομετανάστευση - απαιτούν καινοτόμα και δραστικά μέτρα και συστήματα υψηλότερου επιπέδου. Η συμβατικότητα τους με τα υπάρχοντα συστήματα και υποσυστήματα είναι απαραίτητη.

Η Ελλάδα, ως βασικό κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά ταυτόχρονα και μέλος του NATO, καλείται στον 21ο αιώνα, να παίζει σημαντικότατο στρατηγικό ρόλο στα πολιτικό-στρατιωτικά δρώμενα που συντελούνται στον πλανήτη μας. Ένας πυλώνας στήριξης αυτής της στρατηγικής αποτελεί η Ελληνική Αμυντική Βιομηχανία και η ενεργή τοποθέτησή της στον ευρύτερο ευρωπαϊκό αμυντικό βιομηχανικό χώρο.

Η Ελλάδα, στα πλαίσια άσκησης της Ευρωπαϊκής Προεδρίας, πρότεινε τη δημιουργία, ανάπτυξη και συγχρονισμό των ευρωπαϊκών συνεργασιών στην Έρευνα και Τεχνολογία με σκοπό την ανάπτυξη κοινών ερευνητικών προγραμμάτων, την ανταλλαγή ιδεών και τεχνογνωσίας μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον εναρμονισμό και συντονισμό των κρατικών δαπανών για την Έρευνα. Έτσι αποφασίστηκε από τη Κομισσιόν η ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αμυντικής Υπηρεσίας με στόχο το 2005 να παράγει τις κεντρικές πολιτικές και στρατηγικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο χώρο των αμυντικών εξοπλισμών.

Σήμερα, η Αμυντική Βιομηχανία δεν υποστηρίζει μόνο την Εθνική και Ευρωπαϊκή Άμυνα και Ασφάλεια, αλλά και την διασφάλιση των θέσεων εργασίας, την εισροή συναλλάγματος, την ανάπτυξη τεχνολογιών αιχμής. Συμβάλλει επίσης στην οικονομική σταθερότητα και ανάπτυξη της Ευρώπης μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας, της παράλληλης μείωσης του κόστους παραγωγής, της επίτευξης οικονομιών κλίμακας, αλλά και μέσω της ανάπτυξης διακρατικών συνεργασιών και συμπαραγωγών.

Λαμβάνοντας υπόψη το σημερινό τεχνολογικό επίπεδο της Ελλάδας, η πολιτική μας στρέφεται πλέον στο συντονισμό όλων των φορέων που ασχολούνται με την έρευνα ώστε να βελτιστοποιηθεί η αξιοποίηση του υπάρχοντος ερευνητικού

δυναμικού της χώρας. Επιπλέον προγραμματίζεται η ανάθεση ερευνητικών προγραμμάτων σε σχετικά ερευνητικά ιδρύματα για την παραγωγή ολοκληρωμένων οπλικών συστημάτων με ταυτόχρονη χρηματοδότηση ανάπτυξης εγχώριας εργαστηριακής υποδομής, τόσο σε υλικοτεχνικά μέσα, όσο και σε ανθρώπινο δυναμικό. Οι βιομηχανίες που θα επιλέξουν αυτόν τον προσανατολισμό θα έχουν την αναγκαία υποστήριξη συμμετοχής τους σε διεθνείς κοινοπραξίες που αφορούν ερευνητικά προγράμματα επιδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συμπερασματικά, τα μηνύματα που εκπέμπει το περιβάλλον βεβαιώνουν, ότι χωρίς έρευνα δεν θα υπάρξει ανάπτυξη και χωρίς ανάπτυξη δεν υπάρχει βιωσιμότητα, ειδικά στην αμυντική Ελληνική βιομηχανία.

Στα πλαίσια ενός καλύτερου συντονισμού της προσπάθειας που καταβάλλεται στη χώρα μας για την Αμυντική Έρευνα και Τεχνολογία, η πολιτική μας θα εφαρμοσθεί μέσω συγκεκριμένων δράσεων. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες:

- α. Θεσμοθέτηση διαδικασιών υλοποίησης προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης με σωστή χρηματοδότηση και υποστήριξη συνεργασιών με ερευνητικά κέντρα άλλων χωρών.
- β. Στήριξη της οργανωμένης παρουσίας στο εξωτερικό ελληνικών καινοτόμων προϊόντων του κλάδου.
- γ. Έμφαση σε Εταιρείες, οι οποίες έχουν μεγαλύτερη εμπειρία και διάθεση συνεργασίας, με σκοπό τη μεταφορά τεχνολογίας προς τους αγοραστές του αμυντικού εξοπλισμού.
- δ. Δικτύωση των ελληνικών αμυντικών επιχειρήσεων μεταξύ τους, αλλά και με αντίστοιχες του εξωτερικού (το γνωστό networking) σε κοινά ερευνητικά προγράμματα.
- ε. Στήριξη των ελληνικών βιομηχανιών για συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά και Νατοϊκά προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης.

Γ. Οι συνεργασίες της Ελλάδας

Η προσπάθειες της Ελλάδας στον εκσυγχρονισμό της αμυντικής βιομηχανίας της είχαν θετικά αποτελέσματα, ιδιαίτερα στον τομέα συνεργασίας με άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θα αναφέρω εδώ την περίπτωση της συνεργασίας Ελλάδας-Γαλλίας. Η συνεργασία αυτή υφίσταται από την δεκαετία του '70 αλλά επισημοποιήθηκε το 1982 με την υπογραφή μιας διακυβερνητικής συμφωνίας συνεργασίας. Ωστόσο στις 14 Ιανουαρίου 2004, η Ελλάδα έγινε ο δεύτερος συνεργάτης της Γαλλίας για το πρόγραμμα UCAV. Η Ελλάδα, της οποίας η συμμετοχή είναι σημαντική, είναι η δεύτερη χώρα – μετά την Σουηδία – που συμμετέχει σε αυτό το πρόγραμμα. Η υπογραφή αυτής της συνεργασίας αποδεικνύει, όχι μόνο την θέληση της Ελλάδας και της Γαλλίας να διατηρήσουν στην Ευρώπη μια αυτονομία στον τομέα των μη επανδρωμένων αεροσκαφών, αλλά και την ενδυνάμωση της ελληνο-γαλλικής συνεργασίας στον αεροναυτικό τομέα. Στο μέλλον, είμαι σίγουρος ότι θα υπάρξουν και άλλες ακόμα πετυχημένες συνεργασίες.

II. Το διεθνές πλαίσιο της αμυντικής βιομηχανίας

A. Ο ανταγωνισμός ΗΠΑ – Ευρωπαϊκή Ένωση

Στις ΗΠΑ, από το τέλος του της δεκαετίας του ' 90, οι προμήθειες αμυντικού υλικού των Αμερικανικών Ενόπλων Δυνάμεων έχει διαμοιραστεί σε τέσσερις κύριους προμηθευτές : Boeing, Lockheed Martin, Northrop Grumman, Raytheon. Σήμερα οι αμερικάνικες βιομηχανίες εφαρμόζουν επιθετική πολιτική στον τομέα των εξαγωγών αμυντικού υλικού, διεθνοποιώντας τις παραγωγικές τους δραστηριότητες. Η κυριαρχία τους στην παγκόσμια αγορά οφείλεται κυρίως στις αμερικανικές αρχές, οι οποίες ενθάρρυναν τις συγχωνεύσεις και τη δημιουργία ισχυρών κοινοπραξιών.

Στην ευρωπαϊκή ήπειρο, οι Ευρωπαϊκές κυβερνήσεις προχώρησαν σε ευρείας κλίμακας αναδιοργάνωση και ενδυνάμωση της βιομηχανικής τους βάσης με καθυστέρηση τεσσάρων ετών. Μέχρι τότε, η Ευρωπαϊκή Αμυντική Βιομηχανία παρουσιαζόταν κατακερματισμένη, , ενώ παράλληλα, η αγορά αμυντικού υλικού περιοριζόταν κατά κύριο λόγο σε εθνικά πλαίσια. Το μέγεθος των ευρωπαϊκών βιομηχανιών δεν επέτρεπε τη διεκδίκηση υψηλού μεριδίου στη διεθνή αγορά. Οι ευρωπαϊκές αμυντικές βιομηχανίες κλήθηκαν να λειτουργήσουν υπό νέες οικονομικές και πολιτικές συνθήκες: μείωση των αμυντικών δαπανών, αναθεώρηση της αμυντικής στρατηγικής, ειρηνευτικές και ανθρωπιστικές αποστολές, καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Σήμερα οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, ως κύριοι πελάτες της αμυντικής βιομηχανίας, κύριοι χρηματοδότες των δραστηριοτήτων της στην Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη, αλλά κι ως αρχές ελέγχου εισαγωγών και εξαγωγών, εξακολουθούν να ασκούν άμεση και έμμεση επιρροή στην αναδιοργάνωση των προμηθειών αμυντικού εξοπλισμού. Ο ρόλος του κράτους εξακολουθεί να παραμένει ουσιαστικός και απαραίτητος για την διασφάλιση των προμηθειών και τη διατήρηση της βιομηχανικής του βάσης σε ένα αποδεκτό επίπεδο βιωσιμότητας και ανάπτυξης.

Οι τεχνολογίες εμπορίου έχουν σημαντικές εφαρμογές στον αμυντικό και βιομηχανικό τομέα, και ιδιαίτερα στο επίπεδο των υπό-κατασκευαστών.

Ορισμένες από τις εξοπλιστικές δραστηριότητες, κυρίως τα ηλεκτρονικά και η αεροδιαστημική, χαρακτηρίζονται από τη διττή χρηστικότητά τους. Η δυνατότητα διπλής εφαρμογής τους στον στρατιωτικό και τον εμπορικό τομέα επέτρεψε στις βιομηχανίες που αναπτύσσονται στον χώρο να αναπροσανατολίσουν την δραστηριότητά τους προς τη κατεύθυνση του πολιτικού τομέα για να αντιμετωπίσουν τη μείωση της ζήτησης, που παρατηρείται στον αντίστοιχο αμυντικό λόγω ακριβώς της μείωσης των στρατιωτικών δαπανών. Μέσω της υιοθέτησης εμπορικών τεχνολογιών από τον αμυντικό τομέα, εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα της αμυντικής βιομηχανίας. Η χρήση διττής τεχνολογίας στην παραγωγική δραστηριότητα έχει άμεσο αντίκτυπο στη βελτίωση των οικονομικών μεγεθών της βιομηχανίας, αλλά κυρίως στη διατήρηση των θέσεων εργασίας. Η ανταγωνιστικότητα των αμερικανικών αμυντικών συστημάτων δεν οφείλεται αμιγώς στην υπεροχή των βιομηχανικών και τεχνολογικών δυνατοτήτων τους, όπως αυτό έχει προαναφερθεί. Εν πολλοίς, οφείλεται στην όλο και εντονότερη

ενσωμάτωση εμπορικών τεχνολογιών στα νέα αμυντικά συστήματα, με εφαρμογές που έχουν ήδη δοκιμαστεί με επιτυχία στην αγορά.

Η ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία στρέφεται κι αυτή με τη σειρά της, προς την ανάπτυξη προϊόντων διττής χρήσης με στόχο την μείωση του μοναδιαίου κόστους. Η νέα αυτή διάσταση εξυπηρετεί τις Ένοπλες Δυνάμεις στην ομαλή προώθηση και εκτέλεση των εξοπλιστικών προγραμμάτων τους σε μία περίοδο κατά την οποία οι εξοπλιστικές δαπάνες μειώνονται δραστικά.

Το σχέδιο αναδιοργάνωσης των ευρωπαϊκών αμυντικών βιομηχανιών προέβλεπε στρατηγικές συνενώσεων/ συγχωνεύσεων βιομηχανιών, καθώς και εξαγορές μικρομεσαίων επιχειρήσεων και υπό-κατασκευαστών συστημάτων υψηλής τεχνολογίας. Εφαρμόστηκε κυρίως για την αναλογικότητα της παραγωγικής τους δραστηριότητας ως προς τις επιχειρησιακές απαιτήσεις των Γενικών Επιτελείων των Ένοπλων Δυνάμεων. Οι αμυντικές βιομηχανίες προσέφυγαν στην λύση των υπό-κατασκευαστών, με στόχο να επιτύχουν οικονομίες κλίμακας και να ελαχιστοποιήσουν την εμπλοκή τους σε δευτερεύουσες παραγωγικές δραστηριότητες, που είχαν ως συνέπεια την αύξηση του βιομηχανικού κόστους και την επιβάρυνση του κύριου και μοναδικού κατασκευαστή.

Στο πλαίσιο του διεθνούς εμπορίου αμυντικών προϊόντων, στη κατάταξη των 100 μεγαλύτερων εταιρειών παραγωγής αμυντικού υλικού, μόνο 10 εταιρείες ανήκουν σε ευρωπαϊκές χώρες με μερίδιο διεθνούς αγοράς 12%, ενώ 40 εταιρείες είναι αμερικανικής προέλευσης με μερίδιο διεθνούς αγοράς 57%. Από αυτό, το 40% απορροφάται από τις ευρωπαϊκές ένοπλες δυνάμεις. Οι κατασκευαστές αεροσκαφών πραγματοποίησαν σημαντική βελτίωση στις επιδόσεις τους, κυρίως λόγω της προσφυγής τους στους υπό-κατασκευαστές. Στις ΗΠΑ, η προσφορά είναι συγκεντρωμένη, και η ζήτηση μοναδική, καθόσον εκπορεύεται από τις αμερικανικές ένοπλες δυνάμεις, με στρατιωτικό δυναμικό 1,5 εκατομμύριο ανθρώπων και κοινά προσδιορισμένες επιχειρησιακές ανάγκες. Στην Ευρώπη, παρότι το στρατιωτικό δυναμικό των κρατών μελών της Ευρωπαϊκή Ένωση ξεπερνά το 1,5 εκατομμύριο, οι εξοπλιστικές απαιτήσεις δεν προσδιορίζονται σε ευρωπαϊκή κλίμακα, γεγονός που δημιουργεί σοβαρές παρενέργειες, κυρίως επικαλύψεις στα εξοπλιστικά προγράμματα των κρατών-μελών και κατακερματισμένες παραγγελίες αμυντικών προϊόντων προς τις αμυντικές βιομηχανίες.

B. Η ενδυνάμωση του Ευρωπαϊκού εργαλείου άμυνας

Η διαφορά στις δαπάνες για την έρευνα και τεχνολογία όσο και για την προμήθεια εξοπλισμών μεταξύ ΗΠΑ και ευρωπαϊκών κρατών είναι αισθητή. Η τάση αυτή προβλέπεται ότι θα συνεχιστεί και στα επόμενα χρόνια, με ιδιαίτερη απόκλιση στον τομέα της έρευνας. Η διαφορά αυτή, συχνά αναφέρεται ως η αιτία δημιουργίας χάσματος τόσο σε τεχνολογικό όσο και σε επίπεδο δυνατοτήτων μεταξύ ΗΠΑ και ευρωπαϊκών κρατών. Τα πράγματα δεν είναι όμως τόσο απλά. Σύμφωνα με τους ειδικούς, η εξέταση των αιτιών του τεχνολογικού χάσματος και του χάσματος των δυνατοτήτων, θα πρέπει να γίνει σε επίπεδο αμυντικών βιομηχανιών και των εκατέρωθεν τεχνολογικών δυνατοτήτων/ υποδομών.

Οι ευρωπαϊκές αμυντικές βιομηχανίες δεν υστερούν σε τεχνολογική υποδομή και

τεχνογνωσία, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από τις στρατηγικές συμμαχίες που συνάπτουν οι μεγάλες ευρωπαϊκές εταιρίες με αντίστοιχες αμερικανικές, για την από κοινού ανάπτυξη αμυντικών συστημάτων. Ωστόσο:

α) Οι ευρωπαϊκές αμυντικές βιομηχανίες υστερούν σε ρυθμό ανάπτυξης, απόρροια της μείωσης των αμυντικών προϋπολογισμών σε όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

β) Τα ευρωπαϊκά αμυντικά συστήματα υστερούν σε ανταγωνιστικότητα έναντι των αντίστοιχων αμερικανικών, τόσο στη διεθνή όσο και στην ευρωπαϊκή αγορά. Η υστέρηση αυτή είναι αποτέλεσμα της μείωσης της κρατικής δαπάνης για την άμυνα, του αυξανόμενου κόστους χρηματοδότησης για αμυντική έρευνα και τεχνολογία (υψηλό κόστος ανάπτυξης) καθώς και του μικρού αριθμού παραγωγής των νέων οπλικών συστημάτων. Επιπλέον και εξ' ίσου σημαντικό, η ανταγωνιστικότητα πλήττεται κυρίως από την έλλειψη συντονισμού της βιομηχανικής πολιτικής των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον αμυντικό τομέα.

Η διαμόρφωση ενός πολιτικού πλαισίου που θα συντονίζει τις τεχνολογικές και βιομηχανικές δυνατότητες των ευρωπαϊκών εταιριών και θα εξασφαλίζει σε πρώτο στάδιο και τον συντονισμό των βιομηχανικών πολιτικών επιλογών των κρατών-μελών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα είναι καθοριστικής σημασίας για την “ ομαλή προσγείωση” (smooth landing) των ευρωπαϊκών βιομηχανιών στις νέες απαιτήσεις της παγκόσμιας αγοράς.

Οι διαρθρωτικές πολιτικές των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων στα τέλη της δεκαετίας του '90, πυροδότησαν την αναδιοργάνωση μέρους των ευρωπαϊκών αμυντικών βιομηχανιών και κατέληξαν στη δημιουργία υπερεθνικών βιομηχανιών, ιδιαίτερα στον τομέα της αεροδιαστημικής. Το επιχειρηματικό πλαίσιο διαχείρισης των μεγάλων αυτών βιομηχανιών, λειτουργεί με βάση τον ορθολογισμό της παραγωγικής και τεχνολογικής βάσης και τον καταμερισμό της εργασίας / δυνατοτήτων. Ωστόσο, η περαιτέρω καθετοποίηση των αμυντικών δυνατοτήτων των ευρωπαϊκών βιομηχανιών περιορίζεται από τις ιδιαιτερότητες της βιομηχανικής πολιτικής για την άμυνα που διαμορφώνονται σε εθνικό επίπεδο. Η διατήρηση πολλαπλών τεχνολογικών και βιομηχανικών δυνατοτήτων αναχαιτίζει τον διασυνοριακό καταμερισμό της παραγωγικής δυνατότητας μεταξύ βιομηχανιών, με αποτέλεσμα να συντηρείται ο ανταγωνισμός μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών ιδιαίτερα σε τομείς έντονου εξαγωγικού ενδιαφέροντος. Στα πλαίσια διμερών ή πολυμερών προγραμμάτων διακρατικής συνεργασίας η αρχή του “ fair return” προβλέπει την εξασφάλιση της εθνικής τεχνολογικής και βιομηχανικής βάσης, με αποτέλεσμα να συντηρείται η πολυδιάσπαση των ευρωπαϊκών δυνατοτήτων. Αν και η ευρωπαϊκή συνεργασία στους εξοπλισμούς στοχεύει στην ενδυνάμωση της τεχνολογικής και βιομηχανικής βάσης των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο τρόπος διεξαγωγής της κρίνεται αναποτελεσματικός.

Για να υπάρξει συντονισμός εάν όχι εξειδίκευση ανά βιομηχανικό τομέα μεταξύ των αμυντικών βιομηχανιών και των ερευνητικών κέντρων, θα πρέπει οι ευρωπαϊκές χώρες να εναρμονίσουν τις πολιτικές προμηθειών πάνω σε κοινές

μεθόδους και τεχνικές προδιαγραφές για τα νέα αμυντικά συστήματα, με στόχο μεγαλύτερες γραμμές παραγωγής. Στον κρίσιμο τομέα της αμυντικής έρευνας και τεχνολογίας θα πρέπει να υπάρξει μια συντονισμένη εάν όχι κοινή προσέγγιση στον προγραμματισμό και στη χρηματοδότηση του τομέα έρευνας και τεχνολογίας.

Γ. Η Ευρω-Ατλαντική σχέση

Σε αυτό το σημείο, θα ήθελα να επισημάνω την ανάγκη διατηρήσεως της θέσεως της Ευρώπης σε τεχνολογικό και βιομηχανικό επίπεδο αντίστοιχο με αυτό των Η.Π.Α., που δεν είναι βεβαίως μόνο θέμα θεμελιώδους σημασίας από στρατιωτική και οικονομική άποψη, αλλά θα έχει σοβαρό αντίκτυπο στην μελλοντική στήριξη της ιδέας της Κοινής Ευρωπαϊκής Πολιτικής Άμυνας και Ασφάλειας, στήριγμα της οποίας είναι ο Ευρωπαϊκός Αμυντικός Οργανισμός.

Ως εκ τούτου κρίνεται απαραίτητη η ανάπτυξη ενός ειλικρινούς και δίκαιου δια-ατλαντικού διαλόγου, που θα στηρίζεται σε ένα «κώδικα συμπεριφοράς» που θα απευθύνεται στις κυβερνήσεις και τις βιομηχανίες, για διατήρηση των υφισταμένων καλών σχέσεων μεταξύ Αμερικής και Ευρώπης. Ο κώδικας αυτός θα πρέπει κατ' εκτίμηση να λαμβάνει τουλάχιστον υπόψη του τις ακόλουθες αρχές:

α. Ανταλλαγή πληροφοριών και από κοινού εμπλοκή σε θέματα υψηλής τεχνολογίας.

β. Λήψη μέτρων για προστασία των ως άνω πληροφοριών.

γ. Διασφάλιση της συμβατικότητας των αναπτυσσομένων αμυντικών υλικών από τις συμμαχικές δυνάμεις, με παράλληλη ελαχιστοποίηση των κινδύνων που προκύπτουν από τον σχεδιασμό νέων τεχνολογιών.

δ. Συστηματική προαγωγή της συνεργασίας ανάμεσα στις δύο όχθες του Ατλαντικού.

Με την ανάπτυξη τέτοιων δια-ατλαντικών συνεργασιών, θα προκύψει ενδυνάμωση της Ευρωπαϊκής Αμυντικής Βιομηχανικής και Τεχνολογικής Βάσης, η οποία θα επιτευχθεί με εναρμονισμό στρατιωτικών δογμάτων, τυποποίηση εξοπλιστικών συστημάτων, δημιουργία κοινής αγοράς αμυντικού υλικού, σύσταση δια-ατλαντικών κοινοπρακτικών σχημάτων (π.χ. η κοινοπραξία TIPS), όπου συμμετέχουν Αμερικανικές, Γερμανικές, Γαλλικές, Ισπανικές και Ιταλικές αμυντικές βιομηχανίες, που σε συνεργασία με υπό-κατασκευαστές από τα άλλα κράτη-μέλη του NATO (μεταξύ αυτών και η Ελλάδα), θα αναπτύξουν και θα προμηθεύσουν την NATO Response Force και την Ευρωπαϊκή Δύναμη Ταχείας Επέμβασης μέχρι το 2010 με το σύστημα Επιτήρησης Εδάφους (Air-to-Ground Surveillance - AGS). Η σύσταση του Ευρωπαϊκού Αμυντικού Οργανισμού βεβαίως θα βοηθήσει στην οργάνωση της ζήτησης και προσφοράς αμυντικού υλικού, διαμορφώνοντας, για πρώτη φορά σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μεταξύ βιομηχανιών και κρατών-μελών, σχέσεις συνεργασίας ενός και μοναδικού χρήστη με ενοποιημένες και ενδυναμωμένες ευρωπαϊκές αμυντικές βιομηχανίες.

Κυρίες και κύριοι,

Η Ευρώπη οφείλει να αντιμετωπίσει άμεσα την πρόκληση μείωσης ή αντιστάθμισης της τεχνολογικής διαφοράς που υφίσταται μεταξύ Ευρωπαϊκής και Αμερικάνικης Αμυντικής Βιομηχανίας, γιατί στην αντίθετη περίπτωση η εμβέλειά της θα μειωθεί ακόμα περαιτέρω, μειώνοντας αντίστοιχα και το ποσοστό εξαγωγών που σήμερα κατέχει στη διεθνή αμυντική αγορά. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να τονισθεί ότι, μέχρι σήμερα, η παρατηρούμενη έλλειψη συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον αμυντικό τομέα περιόριζε ουσιαστικά τη δυναμική των ευρωπαϊκών βιομηχανιών στην παγκόσμια αγορά, ακόμα δε περισσότερο στην ευρωπαϊκή. Επομένως, πρέπει να δημιουργηθούν δια-ατλαντικές εταιρίες ευρωπαϊκής άμυνας και ευρω-ατλαντικές βιομηχανικές συνεργασίες. Οι αναδομημένες ευρωπαϊκές βιομηχανίες διαθέτουν την δύναμη να ανταγωνιστούν άξια τους αμερικανούς ομολόγους τους. Η δημιουργία αληθινών ευρω-ατλαντικών βιομηχανικών συνεταιρισμών δίνει την δυνατότητα στα κράτη να επωφεληθούν ενός υγιή ανταγωνισμού και να ελέγχουν τα κόστη. Επομένως, πρέπει να διευκολύνουμε αυτή την δημιουργία με την άρση των εμποδίων, ιδιαίτερα των νομικών εμποδίων, ώστε οι ευρωπαίοι προμηθευτές να έχουν πρόσβαση στις αμερικάνικες αγορές.

Κυρίες και κύριοι,

Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Άμυνας και Ασφάλειας θα είναι καθοριστικό για την πορεία και εξέλιξη της αμυντικής βιομηχανικής βάσης. Μόνο ένας εναρμονισμός επιχειρησιακών αναγκών, αμυντικής Έρευνας και Τεχνολογίας, εξοπλιστικών απαιτήσεων, μεθόδων και διαδικασιών θα καταστήσει τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ικανά να συνδυάσουν διασφάλιση προμηθειών με σωστή αξιοποίηση των πόρων, και τις αμυντικές βιομηχανίες ανεξάρτητες και ανταγωνιστικές στην παγκόσμια αγορά αμυντικών προϊόντων. Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

«Η Διμερής Συνεργασία Άμυνας στο Ευρωπαϊκό περιβάλλον, Πολιτικοστρατιωτικές και Βιομηχανικές διαστάσεις»

Κυρίες και κύριοι,

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερος την Ελληνική Εταιρεία Στρατηγικών Μελετών και το Γαλλικό Ινστιτούτο Διεθνών & Στρατηγικών Σχέσεων για την πρόσκλησή τους να συμμετάσχω στο Ελληνο-Γαλλικό Σεμινάριο για την Ευρωπαϊκή Άμυνα και τις Στρατιωτικές και Βιομηχανικές δυνατότητες της Ευρώπης και να καταθέσω και εγώ με τη σειρά μου απόψεις σχετικά με τη Διμερή, Ελληνο-γαλλική Συνεργασία μέσα σε αυτό το πολυσύνθετο και ιδιαίτερα ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον.

Η Ελληνική Αμυντική Βιομηχανία με τα συστήματα που υποστηρίζει ή και κατασκευάζει, έχει σαν αποστολή να εξασφαλίζει στις ΕΔ της χώρας μας αυτονομία, αυτάρκεια και τεχνολογική υπεροχή. Ο ρόλος της διευρύνεται και ισχυροποιείται περισσότερο μέσα από την ανάπτυξη διακρατικών αμυντικών συνεργασιών σε κρίσιμους τομείς, όπως ο βιομηχανικός και ο τεχνολογικός, με φιλικές χώρες. Μέχρι σήμερα, το ΥΠΕΘΑ έχει υπογράψει 30 περίπου τέτοιες συμφωνίες συνεργασίας, μεταξύ των οποίων βεβαίως είναι και η ελληνο-γαλλική, που χρονολογείται από τον Ιούλιο του 1982. Οι συνεργασίες αυτές συμβάλλουν στην ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας, στον εκσυγχρονισμό της βιομηχανικής υποδομής της χώρας και κατά συνέπεια στην ενδυνάμωση της στρατηγικής-στρατιωτικής θέσης της Ελλάδας στο σύγχρονο ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον.

Η αξία των διμερών συνεργασιών έγκειται στο γεγονός ότι αυτές αναπτύσσονται και εξελίσσονται στη βάση της ισότιμης συμμετοχής και αποτρέπουν τη δημιουργία συνθηκών αθέμιτου ανταγωνισμού και εξάρτησης. Κάτω από το πλαίσιο αυτό, κάθε πολιτική και επιχειρηματική πρωτοβουλία επιτυγχάνει ικανοποιητικά αποτελέσματα και αποφέρει οφέλη.

Η ανάπτυξη δεσμών, σε βιομηχανικό και στρατιωτικό επίπεδο, μεταξύ Ελλάδας-Γαλλίας αποτελεί ένα αξιόπιστο παράδειγμα διμερούς συνεργασίας. Η ελληνο-γαλλική χρονολογείται από το 1889-1890 οπότε άρχισε η κατασκευή των θωρηκτών «Σπέτσαι», «Υδρα», «Ψαρά» με σχέδια και μελέτες του Γάλλου αρχιναυπηγού Ντυπόν. Σημαντικό επίσης γεγονός ήταν η κατασκευή του πρώτου ελληνικού υποβρυχίου, «Κατσώνης-Υ1» στα ναυπηγεία της Gironde (1925-1927) με βάση τα σχέδια ναυπήγησης του γαλλικού Υ/Β «Narval».

Στη σημερινή εποχή, η Ελληνο-γαλλική συνεργασία άρχισε να αναπτύσσεται με τη προμήθεια και την απόκτηση λίαν σύγχρονου πολεμικού υλικού. Επιχειρώντας μία ιστορική αναδρομή, μπορούμε να αναφερθούμε στις παρακάτω πολύ σημαντικές στιγμές ελληνο-γαλλικής αμυντικής συνεργασίας στον εξοπλιστικό τομέα:

Στις αρχές του ' 70, η χώρα μας αποφάσισε να προμηθευτεί από τη Γαλλία άρματα μάχης AMX-30 (πρώτες παραδόσεις το 1972), TOMA AMX-10P/GIAT, (πρώτες παραδόσεις το 1976), TOMA AMX-10PC/GIAT, 4 ΤΠΚ τύπου «Combattante II»/CMN. Ιδιαίτερα για τις ΤΠΚ, θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο την εποχή εκείνη ο τύπος αυτός υπήρχε μόνο στα σχέδια. Η κατασκευάστρια εταιρεία θα «δοκίμαζε» ουσιαστικά με ελληνική κεφάλαια τις επιχειρησιακές και ναυπηγικές ικανότητές της. Εύλογους προβληματισμούς προκαλούσε επίσης το γεγονός ότι τα οπλικά και ηλεκτρονικά συστήματα που προέβλεπε το σχέδιο κατασκευής ήταν πολύ προηγμένα και προέρχονταν από διάφορες χώρες, με συνέπεια κανένας να μην είναι σε θέση να προβλέψει και να καθορίσει με ακρίβεια τις δυνατότητες συνεργασίας, διαλειτουργικότητας και συμβατότητάς τους, καθώς και του επιπέδου αποτελεσματικότητάς τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι πρώτες ΤΠΚ τύπου «Κονίδης» σχεδιάστηκαν και εξοπλίστηκαν με Σύστημα Διεύθυνσης Βολής και κατευθυνόμενα βλήματα τύπου MM-38 Exocet γαλλικής προέλευσης και παραγωγής, πυροβόλα Oerlikon 35mm ελβετικής κατασκευής, τορπίλες και κινητήρες γερμανικής κατασκευής.

Με την προμήθεια των γαλλικών ΤΠΚ, η Ελλάδα εισερχόταν σε μία νέα εποχή. Το Πολεμικό Ναυτικό διέθετε πλέον μονάδες σύγχρονες, ευέλικτες, αξιόμαχες με υψηλού επιπέδου τεχνολογικές και επιχειρησιακές ικανότητες. Στο Αιγαίο παράλληλα διαμορφώνονταν νέα δεδομένα, αφού ενισχύθηκε κατακόρυφα η παράκτια άμυνα, ενώ ο οποιοσδήποτε αντίπαλος αποκτούσε έναν νέο απρόβλεπτο κίνδυνο. Το μικρό ίχνος τους, ο οπλισμός ακριβείας και οι μεγάλες δυνατότητες απόκρυψής τους, εκμεταλλεζόμενες την πανσπερμία νήσων και βραχονησίδων, προσέδιδαν μία άλλη διάσταση στις παράκτιες επιχειρήσεις. Το επιτυχημένο εγχείρημα ώθησε τη στρατιωτική ηγεσία το 1974 να προμηθευτεί τέσσερις νέες ΤΠΚ, μεγαλύτερες και πιο σύγχρονες (MM-38 Exocet, ΟΤΟ Melara 76mm, Emerlec 30mm και τορπίλες 21in). Το 1978, το ΠΝ παρήγγειλε και προμηθεύτηκε άλλες έξι ΤΠΚ, η δε σύμβαση προμήθειας προέβλεπε για πρώτη φορά τη κατασκευή τους στα Ναυπηγεία Σκαραμαγκά με τη μέθοδο της συμπαραγωγής (με γαλλική εποπτεία).

Αξίζει να σημειωθεί ότι τη περίοδο 1968-1978, όλες οι ναυτικές μονάδες επιφανείας και τα σημαντικότερα οπλικά και ηλεκτρονικά συστήματά τους παραγγέλθηκαν, κατασκευάστηκαν και ναυπηγήθηκαν στη Γαλλία. Ωστόσο, τα χρονικά περιθώρια και οι επείγουσες ανάγκες των ΕΔ δεν διευκόλυναν την εφαρμογή πολιτικής συμπαραγωγών των προμηθευόμενων συστημάτων σε ελληνικές βιομηχανίες. Η μεταφορά τεχνολογίας και οι σημαντικές επενδύσεις σε υλικο-τεχνική υποδομή για την αναβάθμιση των ελληνικών αμυντικών εταιρειών, απαιτούσαν χρονοβόρες και δαπανηρές διαδικασίες.

Στον τομέα της αεροναυπηγικής, η ελληνο-γαλλική συνεργασία άρχισε να αναπτύσσεται με την απόκτηση των Mirage F1CG από την ΠΑ. Το αρχικό ενδιαφέρον από την Ελλάδα εκδηλώθηκε το 1972. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι στις διαπραγματεύσεις περιλαμβανόταν και πρόταση της DASSAULT για τη

συμμετοχή της, σε ποσοστό 20%, στην υπό ίδρυση ΕΑΒ. Στις 16 Ιουνίου 1974, η ελληνική κυβέρνηση αποφάσισε τη προμήθεια 40 Mirage F1CG, για ρόλο αναχαίτισης. Εξαιτίας της ελληνο-τουρκικής κρίσης ο πρωθυπουργός Κ.Καραμανλής υπέβαλε επείγον αίτημα στον Γάλλο πρόεδρο Ντ' Εσταίν να παραχωρηθούν στην ΠΑ τα πρώτα 16 μαχητικά από παραγγελίες της Armee de l' Air και της Νοτιοαφρικανικής Αεροπορίας. Η ανταπόκριση του Γάλλου Προέδρου ήταν άμεση και τα πρώτα δύο εντάχθηκαν στην ΠΑ στις 5 Αυγούστου 1975, ενώ άλλα επτά εντός του ίδιου μήνα.

Παράλληλα, η ΠΑ παρελάμβανε πυραύλους Matra R500 Magic & Super 530 και πυρομαχικά για τα πυροβόλα DEFA-5-53 30mm/GIAT, που φέρονταν επί των αεροσκαφών. Κομβικό σημείο της αναπτυσσόμενης συνεργασίας στον αεροναυπηγικό τομέα ήταν η απόκτηση από την ΕΑΒ δυνατοτήτων συντήρησης και υποστήριξης των δομικών στοιχείων του αεροσκάφους, των κινητήρων τους Atar 9K50 & MP53-P2 κι όλων τα ηλεκτρομηχανικών συστημάτων του. Δεν είναι εξάλλου τυχαίο το γεγονός ότι στα πλαίσια συμπληρωματικής σύμβασης ΑΩ, η ΕΑΒ ανέλαβε πρόσφατα και ολοκλήρωσε με επιτυχία την γενική επιθεώρηση 6 Γαλλικών α/φων F1 για λογαριασμό της DGA και της Armee de l' Air.

Η συνεργασία εξελίχθηκε περαιτέρω με την προμήθεια 40 αεροσκαφών Mirage 2000 EG, και κυρίως με την υλοποίηση του προγράμματος «Τάλως», ενός προγράμματος ΑΩ ύψους ενός δις δολαρίων, τα οποία θα απορροφούνταν κατά 30% από τον πολιτικό και στρατιωτικό αεροναυπηγικό τομέα και κατά 70% από τον εμπορικό. Περισσότερες από 200 ελληνικές εταιρείες επωφελήθηκαν από το πρόγραμμα, μεταξύ αυτών σημαντικές ελληνικές αμυντικές βιομηχανίες, όπως ΕΑΒ, ΕΒΟ, Elfon, Olympic Tools, Metelco, MILTECH, SPACE Hellas, Intracom, Axon, Anco, κ.ά.. Όλες αυτές οι εταιρείες ανέλαβαν υποκατασκευαστικό έργο στους κινητήρες SNECMA M53-P2, στους πυραύλους Magic 2, AM-39 Exocet Aerospatiale, IR MICA, Super 530D, SCALP-EG, πυρομαχικών εκπαίδευσης, κατά εναέριων στόχων και κατά επίγειων στόχων, ακόμα και στο πρόγραμμα αυτοπροστασίας ICMS 2000. Η διμερής συνεργασία έφθασε στην κορύφωσή της με την προμήθεια αεροσκαφών 15 Mirage 2000-5 και την αναβάθμιση 10 Mirage 2000 σε -5.

Παράλληλα, τη τελευταία διετία, η Ελλάδα προχώρησε στη προμήθεια συστημάτων UAVs Sperwer, ελικοπτέρων SUPER PUMA για επιχειρήσεις έρευνας & διάσωσης σε κατάσταση μάχης (CSAR), μεταφορικών ελικοπτέρων NH-90 καθώς και κατευθυνόμενων βλημάτων Exocet MM-40 της MBDA, με τις οποίες εξοπλίζονται οι νέες ΤΠΚ.

Ιδιαίτερα επιτυχείς αποδείχθηκαν επίσης οι προμήθειες γαλλικής προέλευσης οπλικών και επικοινωνιακών συστημάτων για την κάλυψη των επιχειρησιακών αναγκών του Στρατού Ξηράς, που αύξησαν την ισχύ πυρός, μείωσαν τον χρόνο αντίδρασης και βελτίωσαν το επίπεδο προστασίας του ανθρώπινου δυναμικού. Οι αντιαρματικοί πύραυλοι μέσου βεληνεκού MILAN 1 & 2 και οι φορητοί

εκτοξευτές Eryx της Euromissile προσέδωσαν στον ΣΞ αξιοσημείωτες δυνατότητες αντιαρματικού πολέμου. Εξίσου σημαντικής επιχειρησιακής αξίας είναι και η προμήθεια των ελαφρών τεθωρακισμένων οχήματα VBL της γαλλικής Panhard, με τα οποία ο Ελληνικός Στρατός Ξηράς προσαρμόστηκε στο νέο Νατοϊκό Δόγμα περί «μάχης ελιγμών» και αποκτά δυνατότητες άμεσης και λεπτομερούς πληροφόρησης από το πεδίο των επιχειρήσεων, αναγνώρισης περιβάλλοντος ΠΒΧ πολέμου κι ανάληψης αποστολών συνοδείας και καθοδήγησης.

Η συμπαραγωγή, τέλος, του συστήματος ασυρμάτου PostRadio4Generation με την ισότιμη συνεργασία της THALES (Thomson-CSF) και της Ιντρακόμ, είναι άλλο ένα σημαντικό παράδειγμα της προόδου και της εξέλιξης των ελληνο-γαλλικών δεσμών στον αμυντικό τομέα.

Χάρη σ' αυτά τα προγράμματα, δόθηκε η ευκαιρία στις Ελληνικές αμυντικές βιομηχανίες να αποτελέσουν το όχημα ανάπτυξης της βιομηχανικής συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας-Γαλλίας, και να εξελιχθούν σε στρατηγικούς εταίρους των μεγάλων Γαλλικών βιομηχανικών εταιρειών, αναλαμβάνοντας κρίσιμο κατασκευαστικό και υποκατασκευαστικό έργο, αλλά και σχεδιαστικές δυνατότητες/ικανότητες, όχι μόνο για την εξυπηρέτηση των Ενόπλων Δυνάμεων, αλλά και για την παροχή υπηρεσιών προς τρίτες χώρες-πελάτες.

Από γαλλικής πλευράς, η THALES, πρώην THOMSON-CSF, έχει αναπτύξει σημαντικές συνεργασίες σε τεχνολογίες αιχμής στην Ελλάδα, συμμετέχοντας σε μικρά και μεγάλα προγράμματα, που το ΥΕΘΑ χαρακτηρίζει ως άμεσης προτεραιότητας και στρατηγικής σημασίας: Αντιαεροπορικό συστήματα μικρού βεληνεκούς Crotale, αυτοπροστασίας AEW&C EMB-145, εξοπλισμό αεροσκαφών με σύστημα IFF, εξοπλισμό ΤΠΚ, αρματαγωγών, Υ/Β τύπου S-148 με το νέο σύστημα ΣΕΠ VEGA, όλων των μονάδων επιφανείας και των υποβρυχίων με σύστημα ανίχνευσης DR2000 και μέτρων ηλεκτρονικής υποστήριξης DR3000ESM, των Υ/Β τύπου «Γλαύκος» με ραντάρ Calypso II και των Φ/Γ τύπου MEKO & Kortenaer με ΣΕΠ.

Αν θελήσουμε να κεφαλαιοποιήσουμε στο σύνολό τους τα αναληφθέντα από Γαλλικές αμυντικές βιομηχανίες προγράμματα προμηθειών, μόνο τα τελευταία 10 χρόνια, το ύψος τους ξεπερνά τα τρία δις ευρώ, ενώ η πιστωτική αξία τους σε ΑΩ προσεγγίζει τα 4 δις ευρώ. Τριάντα (30) περίπου Ελληνικές αμυντικές βιομηχανίες συμμετέχουν σε προγράμματα γαλλικής κατασκευαστικής προέλευσης.

Θα πρέπει όμως να αναφερθούν και ορισμένα επιτεύγματα στις περιοχές της Έρευνας & Ανάπτυξης υψηλής τεχνολογίας. Στα πλαίσια του προγράμματος ανάπτυξης δυνατοτήτων δορυφορικής επικοινωνίας και επιτήρησης του ΓΕΕΘΑ, το ΥΠΕΘΑ ήλθε σε συμφωνία με τη Γαλλική κυβέρνηση για συμμετοχή της χώρας μας στο δορυφορικό πρόγραμμα HELIOS 2. Η Ελλάδα θα συμμετάσχει στο πρόγραμμα με 80 εκατ.€. Με τη συμμετοχή μας στο πρόγραμμα, οι Ελληνικές ΕΔ

επιλύουν το πρόβλημα της επιχειρησιακής διάρκειας και της ικανότητας άμεσης αντίδρασης.

Κύριος στόχος των σύγχρονων Ελληνικών αλλά και των Ευρωπαϊκών ΕΔ είναι η βελτίωση των επιχειρησιακών ικανοτήτων τους μέσω της ομαδοποίησής τους, της δημιουργίας δηλ. ενός συστήματος συστημάτων (system of systems). Υψίστης σημασίας χαρακτηρίζεται το σύστημα διοίκησης, ελέγχου, επικοινωνιών, επιτήρησης και αναγνώρισης/στοχοποίησης (C4ISR), το οποίο συγκεντρώνει σε μεγάλη αναλογία πηγές πληροφόρησης προερχόμενες από στρατιωτικούς δορυφόρους. Σκοπός της οργάνωσης και της λειτουργίας του εν λόγω συστήματος συστημάτων είναι ο έλεγχος της πληροφορίας και η αποδέσμευσή της στον κατάλληλο χρόνο και χώρο για την εκτέλεση ανάλογης κλίμακας επιχειρήσεων. Το σύστημα τηλεπισκόπισης HELIOS 2 εξυπηρετεί τον σκοπό αυτό. Με την πιστότητα εικόνας, την οπτική παρατήρηση μέσω υπερύθρων και τη στερεοσκόπηση (δηλ. τη διαμόρφωση εικόνας σε τρεις διαστάσεις), ικανότητες που θα διαθέτει ο HELIOS 2, οι Ελληνικές και κατ' επέκταση οι Ευρωπαϊκές ΕΔ θα αποκτήσουν άριστη γνώση της κατάστασης του θεάτρου επιχειρήσεων, δηλαδή Κοινή Επιχειρησιακή Εικόνα (common operational picture), απαραίτητο εργαλείο ρεαλιστικής παρουσίασης του θεάτρου επιχειρήσεων σε μία δεδομένη στιγμή κρίσεως.

Αποκρυσταλλώνοντας τις επιδιώξεις της Ελλάδας, της Γαλλίας, αλλά και άλλων κρατών-μελών της ΕΕ, διαφαίνεται ότι η Ευρώπη της Άμυνας έχει επιλέξει τον εναέριο χώρο και το διάστημα ως τα πιο προνομιακά πεδία οικοδόμησής της. Εξάλλου οι μεγάλες αδυναμίες που επισημάνθηκαν κατά τις επιχειρήσεις στο Κοσσυφοπέδιο (στον τομέα των στρατιωτικών εξοπλισμών) καθιστούν επιτακτική την ανάπτυξη ανάλογων ή παρεμφερών δυνατοτήτων/ικανοτήτων (HELIOS 2, UAVs). Σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση αυτή έγινε με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Αμυντικού Οργανισμού, μέσω του οποίου θα αναπτυχθούν προγραμματικές συνέργιες για την κάλυψη των επιχειρησιακών ελλείψεων των Ευρωπαϊκών Δυνάμεων Ταχείας Επέμβασης, αλλά και για την ικανοποίηση του Γενικού Στρατιωτικού Στόχου, στον οποίο εξέχουσα θέση κατέχουν τα δύο ανωτέρω προγράμματα.

Εκτός του προγράμματος HELIOS 2, Ελλάδα και Γαλλία συνεργάζονται στενά και συντονισμένα και για την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Βιομηχανικής & Τεχνολογικής Βάσης, μέσω της ανάπτυξης ερευνητικών σχεδίων και πρωτοτύπων υψηλής τεχνολογίας, όπως το ερευνητικό πρόγραμμα UCAV (Unmanned Combat Air Vehicle), στο οποίο η Ελλάδα (μέσω της συνεργασίας ΓΓΟΣΑΕ και DGA) συμμετέχει με 20 εκατ.€ για την ανάπτυξη πρωτοτύπου (demonstrator) από τη DASSAULT και την EAB.

Η ελληνο-γαλλική συνεργασία στον τομέα των εξοπλισμών συνέβαλε σε σημαντικό βαθμό στον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση της υποδομής σημαντικού αριθμού εγχώριων αμυντικών βιομηχανιών, κρατικών και ιδιωτικών,

καθώς και στην ισχυροποίηση της ελληνικής στρατιωτικής μηχανής, η οποία καλείται να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη των στρατιωτικών δυνατοτήτων της ΕΕ. Σε αυτά τα 30 περίπου χρόνια συνεργασίας, σημαντικές συμφωνίες και συμβάσεις υπογράφηκαν μεταξύ Γαλλικών αμυντικών βιομηχανιών, της DGA και του Ελληνικού Υπουργείου Άμυνας. Παρά το γεγονός ότι η πολιτική συγκυρία των τελευταίων ειδικά ετών δεν ευνόησε γενικά την προώθηση των γαλλικών συστημάτων στην Ελλάδα, ωστόσο σημαντικός όγκος συναλλαγών επιτεύχθηκε προς όφελος και των δύο κρατών-μελών της ΕΕ και του ΝΑΤΟ.

Κυρίες και κύριοι,

προσμένουμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον την συνέχιση της συνεργασίας των δύο χωρών μας μέσα σε ένα Ευρωπαϊκό περιβάλλον διαρκώς εξελισσόμενο, στο οποίο οι οικονομικές-βιομηχανικές συμμαχίες θα παίζουν σημαίνοντα ρόλο. Παράλληλα η Ελλάδα στοχεύει να ενδυναμώσει τη παρουσία της στο Ευρωπαϊκό γίγνεσθαι για την ενίσχυση των στρατιωτικών και βιομηχανικών δυνατοτήτων της Ευρώπης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, ο Ευρωπαϊκός Αμυντικός Οργανισμός. Έτσι, πιστεύω ότι θα επιτύχουμε το σημαντικό αυτό εθνικό αντικειμενικό στόχο προς όφελος των δύο παραδοσιακών συμμάχων, της Ελλάδας και της Γαλλίας, όπως και συνολικά της Ευρώπης.

Σας ευχαριστώ για τη προσοχή σας

Αναστάσιος Γ. Τενεκούδης
Γενικός Διευθυντής ΓΔΑΒΕ

ΓΑΛΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
«ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΣΗΜΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ»

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
18 ΜΑΪΟΥ 2005

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΟΥ
Αντιναύαρχου ε.α. Γ. ΔΕΜΕΣΤΙΧΑ Π.Ν.
Επιτίμου Αρχηγού Στόλου

Η σημερινή Ημερίδα οργανώθηκε από το INSTITUTE DE RELATIONS INTERNATIONALES ET STRATEGIQUES (IRIS) της Γαλλίας και την Ελληνική Εταιρεία Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ) με την στενή συνεργασία της Γαλλικής Πρεσβείας στην Αθήνα και την συμμετοχή διακεκριμένων πολιτικών, στρατιωτικών προσωπικοτήτων καθώς και Διοικητικών στελεχών και εκπροσώπων μεγάλων αμυντικών οργανισμών της Γαλλίας και της Ελλάδος.

Το θέμα της Ημερίδας είναι : «Ευρωπαϊκή Άμυνα – Σημασίες και Προοπτικές» και θα εξετασθούν η διάσταση της Ευρωπαϊκής πολιτικής ασφάλειας και αμύνης, η Ευρωπαϊκή Στρατιωτική Δύναμη, ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Αμυντικής Υπηρεσίας, η σημασία της Αμυντικής Βιομηχανίας καθώς και η διμερής βιομηχανική συνεργασία στο ευρωπαϊκό επίπεδο.

Από το συνταχθέν Σύνταγμα της Ευρώπης, του οποίου προωθείται η επικύρωση, προβλέπεται ότι «η αρμοδιότητα της ΕΕ στο πεδίο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφαλείας καλύπτει όλους τους τομείς της εξωτερικής πολιτικής και το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν την ασφάλεια της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου και του προοδευτικού καθορισμού αμυντικής πολιτικής, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε κοινή άμυνα» (άρθρο 16) ενώ προβλέπεται η λειτουργία Οργανισμού στον τομέα της ανάπτυξης αμυντικών δυνατοτήτων, της έρευνας των προμηθειών και των εξοπλισμών από την επωνυμία Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας (άρθρο 311).

Με δεδομένο ότι τα κράτη-μέλη πρέπει να υποστηρίζουν ενεργά και ανεπιφύλακτα την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας της Ένωσης με πνεύμα αμοιβαίας πίστης και αλληλεγγύης και να σέβονται την δράση της Ένωσης στον τομέα αυτό, έχουν γίνει τα πρώτα βήματα για την προώθηση κοινών στόχων, και δημιουργία ως και συμμετοχή σε κοινές δυνάμεις δράσεως. Όμως ο δρόμος είναι ακόμη μακρύς για την πλήρη συνεργασία προς δημιουργία κοινών δογμάτων αλλά και την ουσιαστική συνεργασία σε τομείς όπως η εκπαίδευση και η ανάπτυξη Ευρωπαϊκών κοινών αμυντικών συστημάτων με την συνεργασία των αμυντικών βιομηχανιών των κρατών-μελών, την εκμετάλλευση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων που παρουσιάζει κάθε χώρα και την οικονομία κλίμακας που επιτυγχάνεται μέσω περισσότερων παραγγελιών.

Είναι προφανές ότι η οικονομία κλίμακας δυνατόν να επιτυγχάνεται με

στρατηγικές συμμαχίες προς παραγωγή μονάδων με κοινά βασικά επιχειρησιακά χαρακτηριστικά, οι οποίες θα διαφοροποιούνται για να ικανοποιήσουν τις ειδικές επιχειρησιακές απαιτήσεις κάθε κράτους μέλους που θα συμμετέχει στο κοινό πρόγραμμα.

Η βιωσιμότης όμως των αμυντικών βιομηχανιών θα μπορεί να επιτευχθεί ευκολότερα εάν αυτές αναπτυχθούν παράλληλα και σε εμπορικούς τομείς όπου το πεδίο δράσεως είναι πολύ μεγαλύτερο αλλά και ο ανταγωνισμός ίσως σκληρότερος. Με κατάλληλες όμως επιλογές αυτό μπορεί να επιτευχθεί και σαν παράδειγμα μπορούμε να δούμε το θέμα της Ναυπηγικής Βιομηχανίας.

Με δεδομένο το μονοπώλιο των Ναυπηγείων της Ασίας για την ναυπήγηση μεγάλων πλοίων και τον εμφανιζόμενο κορεσμό τους, στην ΕΕ θα μπορούσαν να λειτουργήσουν Στρατηγικές συμμαχίες ώστε να ναυπηγούνται συμπληρωματικές μονάδες, πλοία για μεταφορές ειδικών φορτίων και πλοία που θα διευκολύνουν τις φορτοεκφορτώσεις από τους ελάχιστους υπάρχοντες μεγάλους Ευρωπαϊκούς τερματικούς λιμένες (terminals).

Παράλληλα στην ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Αμυντικής Βιομηχανίας δεν πρέπει να παραβλέπεται ο ουσιαστικός παράγων μεταφοράς τεχνογνωσίας που απαιτεί την συνεργασία με τις συμμαχικές αμυντικές βιομηχανίες αλλά και την ανάγκη δυνατότητας συνεργασιμότητας και συμπληρωματικότητας με τις Νατοϊκές δυνάμεις, προκειμένου να επιτυγχάνεται κοινή δράση Νατοϊκών και Ευρωπαϊκών δυνάμεων σε όσες περιπτώσεις απαιτηθεί.

Οι έγκυροι ομιλητές και οι διακεκριμένοι προσκεκλημένοι στη σημερινή Ημερίδα, αποτελούν εγγύηση ότι θα ακουστούν ενδιαφέρουσες απόψεις και θα πραγματοποιηθούν ενημερώσεις για τις προοπτικές που προβάλλονται για την Ευρωπαϊκή Άμυνα.

ΓΑΛΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
«ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΜΥΝΑ - ΣΗΜΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ»

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
18 ΜΑΪΟΥ 2005

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ Δ.Σ./ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ
Αντιστρατήγου ε.α. Η. ΚΑΖΟΥΚΑ

Κυρίες, Κύριοι,

Εκ μέρους των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Εταιρείας Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ), σας καλωσορίζω και σας ευχαριστώ δια την ανταπόκριση στην πρόσκλησή μας και την τιμητική συμμετοχή σας στο Σεμινάριο «Ευρωπαϊκή Άμυνα- Σημασίες και Προοπτικές».

Η ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ, κινουμένη στα πλαίσια της ανταλλαγής απόψεων δια την καλύτερη έρευνα και μελέτη των θεμάτων γεωστρατηγικής και γεωπολιτικής που επηρεάζουν τα εθνικά συμφέροντα της Ελλάδος, συνειργάσθη με το Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων και Στρατηγικής (IRIS) των Παρισίων με τη συνδρομή της Γαλλικής Πρεσβείας των Αθηνών δια τη διοργάνωση του Σεμιναρίου, στο οποίο συμμετέχει και το Ινστιτούτο Μελετών Ασφαλείας (ISSEU) της ΕΕ .

Η Ελλάς, από το 1974, μετά τη δημιουργηθείσα κατάσταση στην Κύπρο, απαγοητευθείσα από τη στάση των συμμάχων του ΝΑΤΟ, έστρεψε το βλέμμα και στήριξε τις ελπίδες της δια την εξασφάλιση των συμφερόντων της, σε οικονομικό, πολιτικό και αμυντικό πεδίο, στην όσο το δυνατό ταχύτερα ένταξή της στην τότε ΕΟΚ και σημερινή ΕΕ.

Σήμερα, μετά από τριάντα και πλέον χρόνια, η ΕΕ των Εθνών, όπως οι μεγάλοι οραματιστές τηςπίστευσαν, έχει κοινό νόμισμα, κοινή εξωτερική πολιτική, οσονούπω κοινό Σύνταγμα και τα πρώτα δείγματα κοινών Ενόπλων Δυνάμεων και απόπειρες κοινών Αμυντικών Βιομηχανιών, στοιχείων ταυτότητας, κύρους και ισχύος, φαίνεται όμως πως δεν έχει ακόμη ισχυρά θέληση.

Η Ελλάς συμμετέχει στα δρώμενα της ΕΕ και καρπούται τα αγαθά της καλύτερης οικονομίας και της περισσότερης δημοκρατίας, χωρίς όμως να επιτύχει την ικανοποίηση, προς το παρόν, της προσδοκίας της εξασφάλισης των συνόρων δια των Ευρωπαϊκών Δυνάμεων και ενώ η εξ ανατολών απειλή παραμένει σταθερά και η κατοχή της Κύπρου παγιώνεται, εάν δε δικαιώνεται.

Συνεπώς όσα θα λεχθούν και θα συζητηθούν στη διάρκεια του Σεμιναρίου έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και επιβάλλεται να τύχουν περαιτέρω αναλύσεως και μελέτης με σκοπό τη συμβολή στη σύσταση ανεξαρτήτων Ευρωπαϊκών Στρατιωτικών Δυνάμεων, που να δικαιολογούν την ύπαρξή τους, να ικανοποιούν την αυτονόητη κυρία αποστολή της εξασφάλισης της εδαφικής ακεραιότητας και ανεξαρτησίας της ΕΕ και συνεπώς των χωρών-μελών της. Άλλωστε αυτό δηλώνει ο επιτυχής τίτλος του Σεμιναρίου «ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΜΥΝΑ». Προσδιορισμός

γεωγραφικός, ιστορικός, πολιτισμικός, πολιτικός, ιδεολογικός, στρατηγικός και γιατί όχι και θρησκευτικός.

Κλείνοντας, ευχαριστώ τους ομιλητές, τις χορηγούς εταιρείες και την οργανωτική επιτροπή δια τη συμβολή τους στην οργάνωση του Σεμιναρίου.

Ευχαριστώ ιδιαίτερω τα Γενικά Επιτελεία δια τη συνδρομή τους και τους εν ενεργεία συναδέλφους που μας τιμούν με την παρουσία τους.

Σας ευχαριστώ όλους δια την εμπιστοσύνη σας, που μας ενθαρρύνει στη συνέχιση του έργου της προσφοράς.

Ευελπιστώ στη συμμετοχή σας στο τέταρτο Διεθνές Συνέδριο «ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2005», εδώ στον ίδιο χώρο, στις 3 και 4 Νοεμβρίου του τρέχοντος έτους.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Ομιλία
Του Υπουργού Εθνικής Άμυνας
κ. ΣΠΗΛΙΟΥ Π. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

στο Ελληνο-Γαλλικό Σεμινάριο
«Ευρωπαϊκή Άμυνα- Σημασίες & Προοπτικές»
18 Μαΐου 2005

Κυρίες και κύριοι,

Η σημερινή ημερίδα είναι εξαιρετικά ενδιαφέρουσα, και γι αυτό αξίζουν θερμά συγχαρητήρια στην οργανωτική επιτροπή, διότι θέτει στο επίκεντρο των συζητήσεων τις κοινές ευρωπαϊκές προοπτικές στο χώρο της άμυνας. Καλούμαστε να ανταλλάξουμε απόψεις για ένα τομέα που αποτελεί βασικό πυλώνα της διαδικασίας προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Μετά τον τερματισμό του Ψυχρού πολέμου και την ευφορία που το γεγονός αυτό δημιούργησε, το διεθνές γίνεσθαι χαρακτηρίζεται σήμερα από δυναμικά μεταβαλλόμενες, απρόβλεπτες συνθήκες και νέα δεδομένα.

Οι ασύμμετρες απειλές, με "πρωταγωνιστή" το πρόβλημα της διεθνούς τρομοκρατίας, αποτελούν σοβαρότατο αρνητικό παράγοντα στις προσπάθειες για πρόοδο και ευημερία στον πλανήτη μας.

Οι νέες συνθήκες επιτάσσουν και τη γενικότερη θεσμική ανασυγκρότηση της ΕΕ, ώστε να ανταποκριθεί στο ρόλο που της επιφυλάσσει η ιστορία.

Στην κατεύθυνση αυτή, οι διατάξεις της Ευρωπαϊκής Συνταγματικής Συνθήκης που αφορούν στην Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) και την Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (ΕΠΑΑ), αποτελούν αναμφισβήτητα ένα σημαντικότατο βήμα, ώστε η Ένωση να ανταποκριθεί πιο αποτελεσματικά στις προκλήσεις που θέτει το νέο γεωστρατηγικό και γεωπολιτικό περιβάλλον.

Μέσα από τις διατάξεις της συνταγματικής Συνθήκης, μεταξύ άλλων, τα ευρωπαϊκά κράτη-μέλη δίδουν νέα ώθηση στη κοινή εξωτερική πολιτική, όπως επίσης και στις προτεραιότητές τους σε ό,τι αφορά θέματα άμυνας και ασφάλειας μέσω μιας «διαρθρωμένης συνεργασίας». Σκοπός της συνεργασίας αυτής είναι να επιτευχθεί η αναγκαία πρόοδος στον τομέα των στρατιωτικών δυνατοτήτων, που θα επιτρέψει στην Ένωση να αναλάβει στο παγκόσμιο πολιτικό γίνεσθαι, δράση ανάλογη με το ειδικό πολιτικό και οικονομικό της βάρος. Στην κατεύθυνση αυτή, κινούνται και τα άρθρα που αφορούν στη δημιουργία Ευρωπαϊκού Αμυντικού Οργανισμού με τομείς ανάπτυξης αυτούς των Εξοπλισμών, Έρευνας και Στρατιωτικών Δυνατοτήτων. Έτσι προωθείται η εναρμόνιση των επιχειρησιακών μέσων για την αντιμετώπιση τρομοκρατικών επιθέσεων ή φυσικών καταστροφών και την εξειδίκευση του φάσματος των αποστολών διαχείρισης κρίσεων που δύναται να αναλάβει η Ένωση, για τη διαφύλαξη της διεθνούς ειρήνης και σταθερότητας και την πρόληψη των συγκρούσεων, σύμφωνα με τις αρχές του

Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Επιπλέον, με την πρόσφατη συμμετοχή των δυνάμεων της ΕΕ σε διάφορες επιχειρήσεις όπως η επιχείρηση ALTHEA, αποδεικνύεται ότι ο ρόλος της Ένωσης είναι καταλυτικός για την επίλυση κρίσεων, καθίσταται όμως πιο πειστική η ανάγκη κάλυψης των ελλείψεων, όσον αφορά στις στρατιωτικές δυνατότητες. Η πλήρης ανάπτυξη της επιχειρησιακής δυνατότητας της Ευρώπης να διαχειριστεί διεθνείς κρίσεις, είναι πολύ σημαντική για τη συνοχή και την αποτελεσματικότητα της δράσης της, αλλά και για το μέλλον των ευρω-ατλαντικών σχέσεων. Άλλωστε η στρατηγική συνεργασία μεταξύ ΕΕ και ΝΑΤΟ και η αμοιβαία υποστήριξη, συμβάλλει αποφασιστικά στην εδραίωση της παγκόσμιας ασφάλειας, και δείχνει ότι οι αρχές της "ισότητας" και "συνέργιας" διακρίνουν πλέον τις σχέσεις των δύο Οργανισμών. Η Ελλάδα στηρίζει τη σχέση αυτή που διευκολύνει την εμπέδωση της ειρήνης και της ευημερίας.

Η πιθανότητα εκδήλωσης ασύμμετρης απειλής επέβαλε την αποδοχή μιας νέας επιχειρησιακής αντίληψης από τις Ένοπλες Δυνάμεις των χωρών μας. Χαρακτηριστική η περίπτωση των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας, όπου αναδείχθηκε έντονα ο ρόλος των ΕΔ σε θέματα Πολιτικής Άμυνας και Προστασίας καθώς και σε θέματα ασφάλειας έναντι «ασύμμετρων απειλών». Η συμμετοχή αυτή των ΕΔ στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας, ειδικότερα σε εκείνον της ασφάλειας, έγινε στην χώρα μας βάσει συγκεκριμένου νομοθετικού πλαισίου, που θέσπισε η ελληνική κυβέρνηση. Κύριος γνώμονας των ενεργειών μας ήταν να προστατευτούν οι βασικές ατομικές ελευθερίες και η δράση μας να μην υπερβεί το αναγκαίο μέτρο.

Το επιτυχημένο αυτό αποτέλεσμα μας κατηύθυνε ώστε με πρωτοβουλίες και προτάσεις μας στην ΕΕ να συμβάλλουμε στον καθορισμό της συνεισφοράς των Ενόπλων Δυνάμεων των χωρών μας και στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας. Η συμβολή της Ελλάδας στην ανάπτυξη των ευρωπαϊκών δυνατοτήτων για διαχείριση κρίσεων είναι ουσιαστική, αφού η χώρα μας είναι μεταξύ των κυριότερων υποστηρικτών, στην πράξη, του εγχειρήματος.

Η προσπάθεια της ΕΕ να αναπτύξει τις δυνατότητές της στον τομέα της Άμυνας και Ασφάλειας, είναι προς το κοινό μας συμφέρον. Για το λόγο αυτό θα πρέπει και η ιδέα των Battlegroups (Σχηματισμών Μάχης) να αναπτυχθεί περαιτέρω. Η χώρα μας δεσμεύθηκε για τη συμμετοχή της, μαζί με την Πορτογαλία, σε πολυεθνικό Battlegroup που θα συγκροτηθεί με βάση την Ιταλο-Ισπανική Αμφίβια Δύναμη (SIAF), (Α' Εξ. 2006). Επίσης έχουμε εκφράσει την πρόθεσή μας να συγκροτήσουμε ένα «Βαλκανικό» (Πολυεθνικό) Battle group, με την Ελλάδα ως «Έθνος Πλαίσιο» και συμμετοχή σε αυτό γειτονικών κρατών μελών. Η πρωτοβουλία αυτή τυγχάνει θετικότητας ανταπόκρισης.

Δεν πρέπει να παραλειφθεί εδώ και η συνεισφορά μας στην εξασφάλιση των στρατηγικών μεταφορών, με τη διάθεση του Κέντρου Συντονισμού Θαλασσίων Μεταφορών SCC Athens, γεγονός που θεωρείται ιδιαίτερης σημασίας, δεδομένου ότι η επιθυμητή δυνατότητα των Battlegroups για ταχεία ανάπτυξη, στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό σε ένα αποτελεσματικό σύστημα στρατηγικών μεταφορών.

Στα πλαίσια επιπλέον ανάπτυξης συνεργασιών και ανάληψης πρωτοβουλιών με κοινό ενδιαφέρον, στηρίζουμε τη Γαλλική δραστηριότητα για την ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ναυτικής Δύναμης (EU Maritime Reaction Capability-EUMARC) και εξετάζουμε προσεκτικά ανάλογες προτάσεις. Περαιτέρω, οι κυβερνήσεις της Γαλλίας και της Ελλάδος, επιβεβαιώνοντας τόσο το άριστο κλίμα των διμερών μας σχέσεων, όσο και την ταύτιση των απόψεων για την Ευρώπη του μέλλοντος, κατέληξαν πρόσφατα σε συμφωνία για τη συμμετοχή της χώρας μας στο δορυφορικό πρόγραμμα HELLIOS 2. Ένα εξαιρετικό πρόγραμμα, που φέρνει πλέον την Ευρώπη και συγκεκριμένες ευρωπαϊκές χώρες, με επικεφαλής τη Γαλλία, στην πρωτοπορία της τεχνολογίας όσον αφορά στις δορυφορικές εικόνες υψηλής ευκρίνειας.

Σήμερα η διαστημική τεχνολογία, παρέχει τη δυνατότητα, ιδιαίτερα στα κράτη της ΕΕ να σχεδιάζουν, να προβλέπουν και να συντονίζουν τόσο στρατιωτικές όσο και ανθρωπιστικές επιχειρήσεις με αυξημένη ασφάλεια και αυτονομία στη λήψη των αποφάσεων· εύλογα λοιπόν στη Λευκή Βίβλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διάστημα, επισημαίνεται ότι «η διαστημική τεχνολογία, οι υποδομές και οι υπηρεσίες συνιστούν ουσιώδη υποστήριξη της ΚΕΠΠΑ συμπεριλαμβανομένης και της ΕΠΑΑ». Από πολιτικής αλλά και στρατηγικής πλευράς, η ΕΕ αλλά και η Ελλάδα έχουν την ανάγκη διαστημικών συστημάτων και υπηρεσιών ώστε να επιτύχουν τους αντικειμενικούς τους σκοπούς στην πολιτική ασφάλειας, άμυνας αλλά και σταθερότητας στην περιοχή. Οι τομείς που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί η διαστημική τεχνολογία είναι αρκετοί, όπως η έρευνα και η διάσωση, η συλλογή στρατηγικών πληροφοριών, η έγκαιρη προειδοποίηση στρατηγικού επιπέδου, η επιτήρηση και η αναγνώριση του θεάτρου επιχειρήσεων.

Η επιτυχής αντιμετώπιση των παραδοσιακών, αλλά και των νέων, απειλών πρέπει να στηρίζεται στην αποτελεσματική χρήση όλων των διαθέσιμων μέσων που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία και να χαρακτηρίζεται, από μεγαλύτερη ευελιξία, τόσο στρατηγικής σκέψης όσο και επιχειρησιακής εφαρμογής.

Οι στρατιωτικές επιχειρήσεις τον 21ο αιώνα εξαρτώνται ακόμα περισσότερο από την τεχνολογία, η οποία αυξάνει την αποτελεσματικότητα του ανθρώπινου δυναμικού και τη μαχητική ισχύ των Μονάδων. Οι νέες τεχνολογίες αναπτύσσονται πλέον με εκπληκτικούς ρυθμούς και η εκμετάλλευσή τους στο πεδίο της μάχης γίνεται όλο και περισσότερο απαραίτητη, τόσο για την απόκτηση και τη διατήρηση της πρωτοβουλίας ενεργειών και κινήσεων, όσο και για την αποφυγή εχθρικών προσβολών και μεγάλων απωλειών.

Η ταχύτητα λήψεως αποφάσεων και ενεργειών, η ακρίβεια, η μεγάλη ακτίνα δράσης και οι ασφαλείς επικοινωνίες που επιτυγχάνονται με το ψηφιακό πεδίο μάχης και την ενσωμάτωση των δορυφορικών υπηρεσιών, προσφέρουν σημαντικότερες στρατιωτικές δυνατότητες και εδραιώνουν το αίσθημα της ασφάλειας.

Οι επιστημονικές και τεχνολογικές κατακτήσεις, υπό τη μορφή της ενσωμάτωσής τους στην παραγωγή και την αποτελεσματική χρησιμοποίηση νέων οπλικών συστημάτων, έχουν μετατρέψει πλέον το χώρο της άμυνας και ασφάλειας, σε ένα πολυ-επιστημονικό χώρο μελέτης και έρευνας. Η επένδυση στην έρευνα και

τεχνολογία είναι κρίσιμη για τη μελλοντική ανάπτυξη της αμυντικής βιομηχανικής βάσης και των επιχειρησιακών δυνατοτήτων των Ενόπλων Δυνάμεων.

Στο ΥΠΕΘΑ αξιοποιούμε την τεχνολογία, την ποιότητα και την παραγωγική δυναμικότητα των εταιρειών της Αμυντικής μας Βιομηχανίας, προσδιορίζοντας συνάμα τις ανάγκες για συνεργασία, έρευνα και ανάπτυξη, με στόχο την αρμονική σύζευξη άμυνας και οικονομίας, την εξασφάλιση μεσο-μακροπρόθεσμων οικονομικών κλίμακας αλλά και την πλήρη υποστήριξη του εκσυγχρονισμού των Ενόπλων μας Δυνάμεων. Προς αυτήν την κατεύθυνση αναλαμβάνονται σημαντικές πρωτοβουλίες, όπως:

- Ενοποίηση των τριών αυτόνομων ερευνητικών κέντρων των κλάδων των ΕΔ σε ένα ενιαίο και σύγχρονο Κέντρο Έρευνας- Τεχνολογίας (ΚΕΤΕΘΑ).

- Δημιουργία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος «Στρατηγικής Έρευνας», υπό Επιτροπή Ειδικών Επιστημόνων και ερευνητικών κέντρων-φορέων, για ανάπτυξη της έρευνας σε αμυντικές εφαρμογές.

- Θεσμοθέτηση διαδικασιών υλοποίησης προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης, με ορθολογική χρηματοδότηση και υποστήριξη συνεργασιών με ερευνητικά κέντρα άλλων χωρών.

- Δικτύωση των ελληνικών αμυντικών επιχειρήσεων μεταξύ τους, αλλά και με αντίστοιχες του εξωτερικού (networking), σε κοινά ερευνητικά προγράμματα.

Ως προς την ενεργοποίηση και την άμεση εφαρμογή από το ΥΠΕΘΑ προγραμμάτων, που αφορούν στη συμμετοχή της Ελληνικής Αμυντικής Βιομηχανίας σε προγράμματα ανάπτυξης και παραγωγής υψηλής τεχνολογίας, ενδεικτικά αναφέρεται η υποστήριξη που παρέχουμε στην ΕΑΒ για την συμμετοχή της στο ερευνητικό πρόγραμμα ανάπτυξης ενός τεχνολογικού προτύπου (technology demonstrator UCAV - Unmanned Combat Air Vehicle) σε συνεργασία με την Dassault και με παράλληλη υποστήριξη του ΥΠΕΘΑ της Γαλλίας.

Επίσης, στη χώρα μας τα νέα εξοπλιστικά προγράμματα πρόκειται άμεσα να τεθούν εντός ενός νέου θεσμικού πλαισίου που θα εξασφαλίζει τη διαφάνεια στις δημόσιες προμήθειες, προκειμένου να εκλείψουν τα ατυχή φαινόμενα του παρελθόντος (μεσάζοντες, υπερκοστολογήσεις, κλπ.). Το πλαίσιο αυτό αναμένεται να ενισχύσει και το κλίμα εμπιστοσύνης και συνεργασίας που επιθυμούμε στον τομέα των ευρωπαϊκών εξοπλιστικών προγραμμάτων. Η Ελληνική Κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να δημιουργήσει και να συντηρήσει ένα κλίμα υγιούς οικονομικού-επιχειρηματικού ανταγωνισμού μεταξύ των διαφόρων προμηθευτών του Ελληνικού Δημοσίου, χωρίς παρεμβάσεις και στρεβλώσεις. Υλοποιούμε με αποτελεσματικότητα και επιτυχία τη πολιτική της διαφάνειας και της νομιμότητας. Την πολιτική αυτή ήδη την αναγνωρίζει και την υποδέχεται με ανακούφιση η εγχώρια και η διεθνής αγορά, αλλά κυρίως οι Έλληνες πολίτες, τα συμφέροντα των οποίων κατ' αποκλειστικότητα υπηρετούμε.

Η Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, και ειδικότερα μια ανεπτυγμένη Ευρωπαϊκή Πολιτική Άμυνας και Ασφάλειας, περνά και μέσα από συμμαχίες και στρατηγικές συμφωνίες.

Στην κατεύθυνση, αυτή πιστεύουμε ότι πρωταγωνιστικό ρόλο θα διαδραματίσει, ο

Ευρωπαϊκός Αμυντικός Οργανισμός (European Defense Agency-EDA), του οποίου η Ελλάδα είναι πλήρες, ενεργό και ιδρυτικό μέλος, και το οποίο έχει ως στόχο να αναπτύξει τις κεντρικές πολιτικές και στρατηγικές της ΕΕ στο χώρο των αμυντικών εξοπλισμών. Ταυτόχρονα, επιτυγχάνεται μια ευρεία αναδιάρθρωση που θα επιτρέπει την εκμετάλλευση οικονομιών κλίμακας, την ικανότητα παραγωγής αμυντικών αγαθών και υπηρεσιών με πολύ καλή σχέση κόστους-ποιότητας και τη διοχέτευσή τους στην αγορά με τιμές ανταγωνιστικές σε σχέση με αυτές άλλων προμηθευτών.

Κυρίες και κύριοι,

Βασική μας θέση είναι ότι η αυτοτέλεια της ΕΕ στο σύστημα λήψης αποφάσεων και στις μεθόδους και τις διαδικασίες διαχείρισης κρίσεων, συμβάλλει στην ανάδειξη μιας διαφορετικής προσέγγισης στα διεθνή πράγματα. Επιδιώκουμε την ενίσχυση των ευρωπαϊκών πολιτικών δομών, που αποβλέπουν στο να παραμείνει η ήπειρος ανοικτή στην κοινωνική πρόοδο και ως ενιαίος χώρος να συμβάλει αποφασιστικά στην διεθνή σταθερότητα και ειρήνη, προσφέροντας τις καλλίτερες προοπτικές για ευημερία όχι μόνο των δικών της πολιτών, αλλά και των πολιτών άλλων περιοχών του πλανήτη.

Σας Ευχαριστώ.

Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας

Σπήλιος Π. Σπηλιωτόπουλος

ΓΑΛΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
«ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΣΗΜΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ»

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
18 ΜΑΪΟΥ 2005

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

Του Αντιναυάρχου ε.α. Γ. Δεμέστιχα Π.Ν.
Προέδρου Οργανωτικής Επιτροπής - Συντονιστού

1. Η Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση απαιτεί την ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Άμυνας, που μπορεί να οδηγήσει σε κοινή άμυνα, όπως προβλέπει το υπό ψήφιση Ευρωπαϊκό Σύνταγμα. Οι νέες παγκόσμιες συνθήκες απαιτούν την συνεργασία για αντιμετώπιση των νέων απειλών (όπως η τρομοκρατία και η ανάπτυξη και διασπορά όπλων μαζικής καταστροφής) προκειμένου οι αναπτυσσόμενες δυνάμεις να δύνανται να ανταποκριθούν στις αποστολές που αναλαμβάνουν.
2. Οι Ένοπλες Δυνάμεις πρέπει να αναπτύξουν νέα ή/και συμπληρωματική επιχειρησιακή αντίληψη για την αντιμετώπιση των ασύμμετρων απειλών, ενώ με βάση την αποκτηθείσα πείρα, από την διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, κατέστη αναγκαίο (σε Ελληνικό τουλάχιστον πλαίσιο) να συμπληρωθεί ή τροποποιηθεί η υπάρχουσα νομοθεσία που καλύπτει θέματα ασφαλείας.
3. Είμαστε ακόμη στην αρχή για την συγκρότηση του Ευρωστρατού. Μέχρι σήμερα έχουν γίνει ενέργειες για την συγκρότηση μίας Ευρωδυνάμεως, η οποία θα αναλαμβάνει αποστολές εκτός ΕΕ.
4. Η προσπάθεια συγκρότησης Ευρωστρατού προσκρούει στις αντιδράσεις των ΗΠΑ και στην απροθυμία των Ευρωπαίων να υποστούν το κόστος. Για να προχωρήσει η συγκρότηση ενός ικανού Ευρωστρατού θα χρειαστούν γενναίες αποφάσεις και κυρίως ο απογαλακτισμός από το ΝΑΤΟ και τις ΗΠΑ, ενώ η ανάπτυξη Ευρωπαϊκών αυτόνομων αμυντικών δυνατοτήτων δεν αντιτίθεται στους δεσμούς που πρέπει να υπάρχουν μεταξύ Ευρώπης και ΗΠΑ.
5. Η ΕΕ θέλει να αποκτήσει βάρος στη διεθνή σκηνή και προς τούτο πρέπει να ισχυροποιηθεί στον στρατιωτικό τομέα και να αναπτύξει την Ευρωπαϊκή Πολιτική Άμυνας και Ασφάλειας.
6. Η Ευρωπαϊκή Πολιτική Άμυνας και Ασφάλειας (ΕΠΑΑ) χρειάστηκε δέκα χρόνια για να αρχίσει η λειτουργία, ενώ μόλις τα τελευταία χρόνια έχουν αναληφθεί αποστολές σε ρόλους αστυνομείσεως και στρατιωτικών επιχειρήσεων από Ευρωπαϊκές δυνάμεις που διετέθησαν εθελοντικά από τα κράτη-μέλη. Με την υπό ψήφιση Συνταγματική Συνθήκη θα δημιουργηθεί ο Ευρωπαϊκός

βραχίωνα της ΕΕ σε θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Άμυνας που θα συντονίζει αποτελεσματικά τις αποφάσεις για την ανάπτυξη των καταλλήλων Ευρωπαϊκών δυνάμεων όποτε και όπου απαιτείται. Ενώ βασικός στόχος πρέπει να είναι η ανάπτυξη επαρκούς δυνάμεως ποιοτικών στρατιωτικών μέσων.

7. Οι αρχικές στρατιωτικές αποστολές σχεδιάστηκαν βασιζόμενες στο μοντέλο του κράτους-πλασίου που ανελάμβανε το κύριο βάρος των αποστολών.

Η απόφαση για τη δημιουργία των 13 Battle Groups, προβλέπεται να καλύψει καλύτερα την υλοποίηση των Ευρωπαϊκών αποφάσεων για την ανάπτυξη των στρατιωτικών δυνάμεων σε περιοχές κρίσεων.

8. Υπάρχουν προοπτικές οργανώσεως σε στρατηγικό επίπεδο και η κτηθείσα πείρα από τις αναληφθείσες αποστολές σε συνδυασμό με την επεξεργασία σεναρίων για διάφορες αποστολές τύπου Petersburg ή αντιμετώπισης ασύμμετρων απειλών, θα βοηθήσουν στον καλό σχεδιασμό όλων των τομέων της Ευρωπαϊκής άμυνας.

Παράλληλα η λειτουργία του Ευρωπαϊκού Κολλεγίου για θέματα άμυνας θα επιμορφώνει υψηλόβαθμα στελέχη και θα συμβάλλει στην καλύτερη συνεργασία με ανάπτυξη κοινών δογμάτων.

9. Η ανάπτυξη Ευρωπαϊκών δυνατοτήτων για στρατηγικές μεταφορές είναι αναγκαία, προκειμένου η ΕΕ να είναι εις θέση να αναλαμβάνει αυτόνομα επιχειρήσεις. Το υπό ανάπτυξη στην Ελλάδα Κέντρο Συντονισμού Θαλασίων Μεταφορών θα συμβάλλει αποτελεσματικά στην υποστήριξη των Ευρωπαϊκών Δυνάμεων και την έγκαιρο ανάπτυξή των.

10. Διεθνώς υπάρχει κλίμα ανασφάλειας και προβάλλεται ο κίνδυνος των ασύμμετρων απειλών, η αντιμετώπιση των οποίων απαιτεί κοινή πολιτική για έγκαιρη επέμβαση σε εμφανιζόμενες κρίσεις.

Με βάση τούτο, οι Ε.Δ. πρέπει να αποκτήσουν νέες δυνατότητες προκειμένου να είναι εις θέση να ανταποκριθούν στις νέες αποστολές.

11. Για να υλοποιηθεί η Ευρωπαϊκή Πολιτική Άμυνας και Ασφάλειας (ΕΠΑΑ), πρωταρχικός στόχος είναι να αναβαθμισθεί η Έρευνα και Ανάπτυξη.

Η Έρευνα και Ανάπτυξη είναι απαιτητή για την Ελληνική Αμυντική Βιομηχανία ώστε αυτή να καταστεί μέρος της Ευρωπαϊκής Αμυντικής Βιομηχανίας, με αξιοποίηση και συντονισμό όλου του ερευνητικού δυναμικού της χώρας.

12. Οι Αμυντικές Συνεργασίες θα μειώσουν τις δαπάνες για τα οπλικά συστήματα, βασιζόμενες :

- Στην Έρευνα και Ανάπτυξη.
- Στις Οικονομίες Κλίμακος.
- Στις Οικονομίες Εξειδικεύσεως.
- Στην επιλογή της χώρας παραγωγής η οποία έχει το συγκριτικό πλεονέκτημα για τον συντονισμό στην ανάπτυξη του οπλικού συστήματος.

Παράλληλα η διαλειτουργικότητα και η συμπληρωματικότητα των Ευρωπαϊκών συστημάτων θα ισχυροποιήσει την προοπτική της πολιτικής ενοποίησης της Ευρώπης.

13. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας που απεφασίσθη το 2003 πρέπει να γίνει ο στρατιωτικός βραχίονας σε θέματα Πολιτικής Άμυνας και Ασφάλειας της Ευρώπης, αναλαμβάνοντας τόσο πολιτικό όσο και στρατιωτικό ρόλο, ενώ είναι αναγκαία η υλοποίηση στρατιωτικών δυνατοτήτων και εξοπλισμών με ορίζοντα το 2010, αλλά και ο περαιτέρω μακροπρόθεσμος σχεδιασμός.

14. Η ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας βασίζεται σε τέσσερις πυλώνες :

- Τις δυνατότητες.
- Την εναρμόνιση των στρατιωτικών αναγκών.
- Την έρευνα και προηγμένη τεχνολογία.
- Την απόκτηση του αναγκαίου στρατιωτικού εξοπλισμού για ανάληψη αποστολών με ορίζοντα το 2010.

Μόνο όταν ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας καλύψει όλους τους τομείς Άμυνας και Ασφάλειας θα προσφέρει ουσιαστικά στην ΕΠΑΑ.

15. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας θα συνεισφέρει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ, ενώ ο κώδικας συμπεριφοράς του θα πρέπει να αντιμετωπίζει θέματα :

- Προμηθειών.
- Ανταγωνισμού.
- Εξοπλισμών.
- Απόδοσης στρατιωτικών υλικών.

16. Ενώ υπάρχει σήμερα η δυνατότης δημιουργίας στρατιωτικών δυνάμεων για κοινή δράση από κράτη-εθελοντές, ο Ευρωπαϊκός Στρατός και η Ευρωπαϊκή Άμυνα δεν συμπίπτουν. Η δημιουργία Ευρωπαϊκής Στρατιωτικής Δύναμης 60.000 στελεχών, απέχει πολύ από την Κοινή Ευρωπαϊκή Άμυνα, και τέλος

17. Πρέπει να προχωρήσει η συνεργασία ομοειδών βιομηχανικών μονάδων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, με παράλληλη δραστική αύξηση του προϋπολογισμού για Έρευνα και Ανάπτυξη αν η Ευρώπη δεν θέλει να χάσει την μάχη της ανταγωνιστικότητας.